

YU ISSN 0582-6926

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

СТЕНОГРАФСКЕ
БЕЛЕШКЕ

ПРВО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ
25, 26. и 27. ФЕБРУАР 2002. ГОДИНЕ
(VI)

2002.
БЕОГРАД

Прво ванредно заседање
25. фебруар 2002. године
(20. дан рада)

(Седница је почела у 11,10 часова. Председава Гордана Чомић,
потпредседник Народне скупштине.)

* * *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Поштоване даме и господа народни посланици, настављамо рад седнице Првог ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2002. години.

Обавештавам вас да, према службеној евиденцији, данашњој седници присуствује 156 народних посланика.

Ради утврђивања кворума за рад Народне скупштине, молим народне посланике да убаце своје картице у посланичке јединице.

Констатујем да имамо кворум и да можемо наставити рад.

Обавештавам вас да су спречени да присуствују следећи народни посланици: Василије Павићевић, Стеван Лилић, Драган Јочић, Милош Лучић, Сима Радуловић, Горан Ђирић, Слободан Аџић, Милутин Продановић, Бранко Ружић, Зоран Бошковић, Бранимир Трајковић, Момчило Трајковић, Ишпанович Иштван, Каса Јожеф, Теодора Влаховић, Ратимир Свирчевић, Биачи Антон, Владан Радовановић, а пре подне Владан Јовичић, Петар Мишић и Наташа Милојевић. Закасниће народни посланик и председник Скупштине Наташа Мићић.

Обавештавам Народну скупштину да су позвани да седници присуствују председник, потпредседници, министри и секретар Владе Републике Србије, као и секретар Републичког секретаријата за законодавство.

Такође, сагласно члановима 83. и 84. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да сам на ову седницу позвала представнике Народног покрета "Отпор" и представнике Удружења породица отетих и несталих Срба са Косова и Метохије.

Прелазимо на 6. тачку дневног реда: - ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ (начелна расправа)

Примили сте Предлог закона, који је поднела Влада Републике Србије.

Примили сте амандмане које су на Предлог закона поднели народни посланици: Милан Марковић, Леила Ружић-Трифунковић; група народних посланика Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирћански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Миленгијевић, Александар Ватовић и Мехо Омеровић; Милош Лукић, Петар Петровић, Ђорђе Мамула; заједно Душан Будисин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић; Јован Деретић и Зоран Новаковић; Петар Јојић, Верољуб Арсић, Александар Вучић, Драган Чолић, Горан Цветановић, Драгољуб

Стаменковић, Бранислав Блажић, Витомир Плужаревић, Милорад Мирчић, Лазар Марјански, Томислав Николић, Стеван Кесејић, Мирољуб Вељковић, Божидар Вујић, Божидар Вучуровић, Србољуб Живановић, Наташа Јовановић, Слободан Јањић, Златан Јовановић, Љубомир Краговић, Гордана Поп-Лазвић, Тома Бушетић, Зоран Д. Николић, Зоран Радовановић, Јоца Арсић, Ђура Лазвић и Драган Тодоровић.

Народни посланици Јован Деретић и Зоран Николић писаним путем су повукли амандман на члан 29. Предлога закона.

Примили сте извештаје Одбора за правосудје и управу и Законодавног одбора.

Пре отварања начелног претреса подсећам вас да, према члану 90. Пословника Народне скупштине, укупно време расправе у начелу за посланичке групе износи пет часова, као и да се ово време распоређује на посланичке групе сразмерно броју народних посланика чланова посланичке групе.

Молим представнике и председнике посланичких група да секретару Народне скупштине доставе списак са именима народних посланика који ће учествовати у расправи у начелу о тачки дневног реда - Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије.

Молим све посланичке групе да поднесу пријаве за реч, како је предвиђено Пословником о раду Народне скупштине, а како би се направио уредан списак редоследа народних посланика од најмање до највеће посланичке групе, са редоследом за и против у иступањима у Народној скупштини.

Отварам начелни претрес.

Да ли представник предлагача жели реч? Изволите, реч има министар правде и локалне самоуправе, господин Владан Батић.

ВЛАДАН БАТИЋ: Уважена госпођо председавајућа, даме и господо народни посланици, цењени представници посматрача, пред нама је Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије.

Тај закон представља делимичну реформу кривичног законодавства и, с тим у вези, прво питање које се може поставити јесте - зашто се није приступило једној свеобухватној реформи кривичног законодавства. Препрека за то је, пре свега, савезно кривично законодавство, које у општем делу Кривичног закона Савезне Републике Југославије уређује основне институте материјалног кривичног права.

Многе од тих установа, које су још увек задржане у Кривичном закону Савезне Републике Југославије, искритички су преузете из раније постојећег кривичног законодавства СФРЈ. Илустрације ради, друштвена опасност као елемент општег појма кривичног дела; или се, пак, ради о установама које је потребно темељно преиспитати и ускладити са савременим теоријским решењима и практичним потребама кривично-правне заштите. Пример за то је и сама дефиниција кривичног дела, која даје формално материјални појам дела или прешироко утврђени казнени оквири у општем делу Кривичног закона Савезне Републике Југославије.

Дакле, без темељне реформе института материјално кривичног права није могућа ни темељна реформа посебног кривичног законодавства на савезном, па ни на републичком нивоу.

Друга сметња за свеобухватну ревизију лежи у чињеници да у Србији још није окончан процес настанка нових друштвено економских односа, који ће са собом, логично, донети крупне социјалне промене и један нови систем вредности. Тек кад се дефинитивно устроје и консолидују нови друштвени односи може се приступити потпуној реформи кривичног законодавства или кривичном праву, помало конзервативном, помало статичном, које ће штитити установљен систем вредности и односа.

Када је то већ тако, поставља се питање - зашто се приступило доношењу закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије. Из простог разлога јер се изменама решавају проблеми који су крајње актуелизовани и који, једноставно, нису могли да дугорочно чекају темељне реформе и промене материјално-кривичног законодавства.

Постојеће стање нашег кривичног законодавства карактеришу недовољно оштра казнена политика за поједина кривична дела, превазиђеност одређених инкриминација, постојање смртне казне за поједина кривична дела, неадекватна кривично правна заштита одређених друштвених вредности, недовољна заштита малолетника и обезвређеност номиналних новчаних износа.

Из наведених разлога, овим законом се предлаже поштравање казне за поједина кривична дела, с обзиром на то што тежина санкције за та кривична дела није утицала на тзв. генералну превенцију; затим увођење нових инкриминација или нових кривичних дела; укидање смртне казне; затим декриминизовање појединих дела, чиме се решава проблем хипертрофије кривично-правне заштите; проширивање могућности блажег кажњавања саучесника у извршењу одређене врсте кривичних дела, што налажу посебни криминално-политички разлози; појачавање заштите малолетних лица предвиђањем оштријих казни за кривична дела учињена према њима.

Такође, предлаже се и повећавање обезвређених номиналних износа у оним кривичним делима у којима је законско обележје одређени ниво и одређена висина имовинске вредности.

Што се тиче поштравања казне за поједина кривична дела све је већи број откривених тежих облика кривичних дела, а нарочито све учесталије насиље и организовани криминал, што изискује да се промени и поштри казнена политика, као средство за спречавање даљег вршења тешких кривичних дела.

Таку интенцију оправдавају динамика, и структура, и обим криминалитета, који се испољавају последњих година у нашем друштву. Поштрена казнена политика огледа се у повећању посебног минимума и посебног максимума казни затвора код одређеног броја из групе кривичних дела против слобода и права човека и грађанина, против изборних права и слободе изјашњавања, против достојанства личности и морала, против здравља људи и човекове средине и против службене дужности.

Веома благе казне, које судови изричу, делом произилазе из

прешироког казненог оквира, установљеног Кривичним законом СРЈ. Због тога се приступило подизању законског минимума, што аутоматски мора имати одраза на изречене санкције.

Пооштравање казни било је неопходно у тренутку када у Србији егзистирају облици тзв. структурног криминала. Дакле, криминал који је прешао праг толерације и који у појединим областима угрожава и саме темеље друштва.

У таквој ситуацији, преблаге казне често стварају утисак да се криминал исплати као и сваки други бизнис, строже казне су због тога логична реакција државе на такву ситуацију и одлагање одлуке да се то учини не може се оправдати разлозима теоријске или било које друге природе.

Приговор да се пооштравањем казни нарушава систем кривичних санкција у Кривичном закону није могао да буде прихваћен, па се приступило корекцији казњених оквира, и то пре свега повећавањем посебног максимума.

Други мотив за прописивање строжијих казни је криминално-политички. Наиме, посебно учестала пракса вршења појединих кривичних дела налагала је да се код тих дела повећа посебни минимум и максимум казне, не би ли се тако остварила генерално - превентивна и специјално-превентивна сврха кажњавања.

Добар пример за то су кривична дела против изборних права и слободе изјашњавања, која су до сада, имајући у виду прописане казне, третирана и сматрана лакшим кривичним делима.

С друге стране, кршење изборне воље грађана од стране органа за спровођење избора постало је у једном временском периоду специјалност политичког живота у Србији и доводило до изузетно тешких последица. Могло је то довести до још много трагичнијих последица, тако да је било неопходно да се казне за ову врсту кривичних дела поопштре.

Желео бих да подсетим само за која кривична дела је предвиђено повећање казни - повреда равноправности грађана, отмица, нарушавање неповредивости стана, противзаконито претресање, неовлашћено прислушкивање и тонско снимање, неовлашћено фотографисање, повреда тајности писама и других пошиљки, спречавање штампања и растурање штампаних ствари и емитовања радио и ТВ програма, спречавање и ометање јавног скупа, повреда кандидовања на изборима, повреда права гласања, повреда слободе одређења при гласању, злоупотреба права гласања, повреда тајности гласања, фалсификовање резултата избора и гласања, уништавање докумената о изборима и гласању; затим за кривична дела силовања, принуде и обљубе, или противприродног блуда; обљубе и противприродног блуда над немоћним лицем; обљубе и противприродног блуда над лицем које није навршило 14 година; обљубе и противприродног блуда злоупотребом службеног положаја; затим за кривично дело противприродног блуда, надрилекарства, примања и давања мита.

Дакле, то су кривична дела за која је предложено знатно строжије кажњавање, јер је пракса актуелизовала потребу да се тако учини.

Увођење нових инкриминација је друга карактеристика Предлога закона о изменама и допунама Кривичног закона, а треба да омогући већу личну и имовинску сигурност грађана, да заштити уставно уређење и безбедност Републике Србије, да допринесе учвршћењу правног поретка и законито функционисање државних органа и јавних служби.

Установљавање нових кривичних дела оправдавају и нови многобројни и све учесталији облици друштвено-опасног понашања, који се тешко могу или уопште не могу подвести под постојеће инкриминације.

Промена вредносног модела који се штити кривичним законом, као и промене у структури и појавним облицима криминалитета, захтевале су прописивање нових кривичних дела. Проширивање криминалне зоне учињено је пре свега у односу на индивидуалне вредности, и то утврђивањем прецизних гаранција заштите.

Добар пример за то је тзв. ново омисионо кривично дело, непредузимање мера за спречавање сексуалне злоупотребе лица лишених слободе. Та нова амбиција је да кривично право не буде само инструмент државне политике у заштити грађана од криминала, већ и инструмент самоограничавања државе у односу на грађане.

Управо кроз инкриминацију овог и сличних кривичних дела и кроз пооштравање казни за кривична дела која врше овлашћена лица, исказује се јасна намера да се грађани штит од самовољног и арбитрарног понашања државних органа.

Предложени текст закона садржи нову главу - кривична дела корупције. Овакав наслов по изгледу, или ако хоћете етимолошки, одудара од наслова других глава Кривичног закона, којима се означава заштитни објект за кривична дела из саме те главе.

Међутим, криминално-политичке побуде за инкриминасање ових дела определиле су и наслов овог поглавља. Новим кривичним делима из ове главе допуњује се заштита службе од корупције и протекције и санкционишу нови нетипични видови корупције.

Ти разлози за посебну заштиту службене дужности од корупције истовремено су били мотиви да се ова, у суштини кривична дела противзаконитог и правилног вршења службе, називом поглавља и посебно апострофирају и посебно означе.

Процес интернационализације заштите људских права је утицао на поједина решења у предложеном закону.

Примера ради, формулација кривичног дела злостављања у служби из члана 66. Кривичног закона Републике Србије, била је непотпуна са становишта члана 1. Конвенције против тортуре и других сурових, нељудских и понижавајућих казни и поступака од 10. новембра 1984. године. Изменама и допунама Кривичног закона у нову формулацију кривичног дела из члана 66. Кривичног закона Републике Србије унете су забране наношења тежих физичких или душевних патњи или застрапивања, чиме је извршено усклађивање са поменутиим чланом Конвенције. У овом случају је, као и код неких других кривичних дела, изменама републичко кривично законодавство усклађено са међународним стандардима и међународним документима који уређују заштиту слобода и права човека.

Поменућу која се нова кривична дела уводе Предлогом закона о изменама и допунама Кривичног закона: кривично дело насиља над припадником другог народа, етничке групе или верске заједнице; повреда слобода кретања и настањивања; кривично дело преношења нарочито опаке болести; кривично дело непотребног лечења; кривично дело надриапотекарства; кривично дело неспречавања нереда на спортом такмичењу или другом јавном скупу; кривично дело врачања; непредузимање мера за спречавање сексуалне злоупотребе лица лишених слободе. Поред појединих кривичних дела, чланом 61. Кривичног закона се уводи и нова глава - кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије, са два нова кривична дела која су, опет, потребе праксе наметнуле. Једно је кривично дело велеиздаје, а друго је кривично дело неовлашћеног стварања и коришћења наоружаних формација, паравојних, парополициских и слично.

Поменуо сам већ да је уведена посебна глава кривичних дела против корупције, која обухвата кривично дело против корупције у органима управе, ненаменског располагања средства из буџета, корупција у јавним набавкама, корупција у поступку приватизације, корупција у правосуђу, корупција у здравству, корупција у просвети, кривично дело злоупотребе функције браниоца или пуномоћника, кривично дело ограничавања слободе јавног информисања и кривично дело уговарања исхода такмичења. Дакле, то су све нова кривична дела.

Такође, поменуо бих да је извршено брисање одређених кривичних дела, које је, опет, наметнула пракса, то су промене у економском и политичком систему или због тога што је посебним законима предвиђено као посебно кривично дело неко од ових кривичних дела, она су брисана из Кривичног закона Републике Србије. То су кривична дела кршења прописа о ценама, повлашћивања купаца, непоступања по наредби за удаљење, неовлашћено поседовање и коришћење радио-станице, неучествовање у отклањању опште опасности, коцкање, злоупотреба вере и цркве у политичке сврхе.

Такође, предвиђено је блаже кажњавање за одређени број кривичних дела, пре свега за саучеснике у извршењу одређених кривичних дела, што се може правдати посебним криминално-политичким циљевима, да се ефикасније открију кривична дела и учиниоци, да се спречи спречавање планираних кривичних дела и да се створе услови за ефикасније кривично гоњење за тешка кривична дела. Блаже кажњавање учесника предлаже се у члану 3. и у члану 79. Кривичног закона Републике Србије.

Такође, приступило се у одређеном броју кривичних дела, чије законско обележје садржи имовинску вредност, повећању номиналног износа, јер је постојећи номинални износ обезвређен, као и усклађивању повећаних номиналних износа са повећаним номиналним износима у измењеном Кривичном закону СРЈ.

Још нешто, овим кривичним законом дефинитивно се укида смртна казна за одређени број кривичних дела, што је већ јавности веома добро познато и о чему је вођена велика полемика, будући да је то нешто што представља карактеристику савременог или новог европског

законодавства, што је став Савета Европе, Европске уније, ОЕБС-а. Дакле, у Европи нема смртне казне. Подсећам вас да је и савезним Кривичним законом уведено брисање смртне казне, а као еквивалент за смртну казну уведена је казна затвора у трајању од 40 година. Управо је доношење тих измена савезног Кривичног закона био разлог зашто је својевремено овај предлог о изменама и допунама Кривичног закона повучен из скуштинске процедуре. Када је савезни Кривични закон којим је укинута смртна казна ступио на снагу, ми смо поново вратили у процедуру Предлог кривичног закона који је пред вама.

Дакле, овај кривични закон је у складу са актуелизованим проблемима криминалитета у овој земљи и у доброј мери решава те проблеме.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Да ли известиоци надлежних одбора желе реч? (Не.)

Да ли председници, односно представници посланичких група желе реч?

За реч се јавио народни посланик Дејан Михајлов, председник посланичке групе.

ДЕЈАН МИХАЈЛОВ: Поштована председавајућа, уважене даме и господо народни посланици, пре свега, овим законом се не укида смртна казна, јер се њиме и не уводи, већ се то уводи савезним законом и тим законом је смртна казна избрисана. Ово је само, да кажем, спровођење онога што је савезним законом регулисано, тако да је ово последица укидања смртне казне на савезном нивоу, па не можемо да придајемо значај укидања смртне казне овом закону и да се ми тиме на посебан начин хвалишемо, јер је то већ урађено на савезном нивоу. То је само последица укидања те казне на савезном нивоу.

Када се постави питање да ли постоји потреба доношења измена и допуна Кривичног закона, наравно да постоји. То је неспорно. Наше кривично законодавство на савезном и на републичком нивоу нема довољно кривичних дела и не одговара тренутном стању ствари у друштву. Сигурно да је потребно увођење неких нових кривичних дела и брисање неких старих, која су се показала као непримењива, односно која се већ дужи низ година нису примењивала. Нарочито је потребно увођење нових кривичних дела регулисати због друштвене опасности, односно она кривична дела која су друштвено опасна и која имају највећи степен угрожавања најзаштићенијег и врхунског објекта који је заштићен свим законодавством - живота, тела и здравља грађана. Ово је закон за који ми сматрамо да у неким сегментима није довољно иновативан, да се не уводе нова кривична дела и она која се уводе не одговарају адекватно стању ствари у друштву.

Оно што је исто тако потребно нагласити, то је замка у коју можемо да упаднемо и да кренемо да се бавимо законом, сматрајући да је то један од главних узрока зашто борба против криминала и корупције стоји у друштву. Наравно да није. Наш закон није толико лош, али је суштинска ствар што се тај закон и овакав какав је не примењује. Уколико се каже да је овај закон препрека борби против организованог криминала, корупције и

уопште против криминалитета и против извршења и учинилаца извршења најтежих облика кривичних дела, то апсолутно не стоји.

Овај закон, уколико га не буду пратиле неке друге мере, боље организовање рада Министарства унутрашњих послова, рад на откривању најтежих кривичних дела, неће ништа учинити и остаће мртво слово на папиру. Овај закон не може да покрије неефикасност надлежних органа који треба да истражују и гоне учиниоце кривичних дела. Овај закон јесте један корак ка бољем и савеснијем раду и ка прецизнијем одређивању појединих кривичних дела, али свакако је апсолутно недовољан уколико идемо у правцу бољег проналажења учиниоца кривичних дела и уопште смањење стопа криминалитета која је, да се подсетимо, у последњих годину дана у Србији у знатном порасту, нарочито што се тиче најтежих облика кривичних дела. Али, то није тачка дневног реда.

Овај закон, самим тим што уводи нова кривична дела и што на другачији начин регулише нека кривична дела, има ту дозу нормативности, али сматрамо да се овим законом уводи и несиметричност. Долазимо у ситуацију да се за поједина кривична дела, као што су кривична дела против изражавања воље, односно избора и вређања на националној основи, имамо исте казне као за некаква убиства. То је та несиметричност која се уводи и која меша значај повреде одређених добара која се штите законом.

Пре свега, најважније добро које се штити законом, а то су живот, тело и здравље грађана и то је оно што је најзаштићеније сваким законодавством. Овде долазимо до увођења несиметрије у самим заштитним добрима, увреда по националној основи може да буде рангирана као некакво убиство, а што је апсолутно по нама неодговарајуће у овом тренутку. Наравно да је за та кривична дела на националној основи највише проширен спектар кривичних дела, а то су дела против изборне воље и права на националној основи и то треба да буде регулисано. По нама треба можда избалансирати однос ових казни са казнама које се тичу пре свега кривичних дела која су упрена против живота и тела, односно здравља грађана.

Овим законом уводи се и ново поглавље које се тиче корупције. Ту су посебни облици кривичних дела злоупотребе службеног положаја, давања и примања мита. Сматрамо да су дефиниције код појединих облика кривичних дела непрецизне, доста конфузне и у пракси неспроводљиве. Дакле, помпезно најављивање овог сегмента кривичних дела као једног од кључних аргумената о почетку бробе против корупције плашимо се да неће дати довољно добре резултате.

Ми као ДСС предложили смо амандмане који управо иду у правцу појашњавања дефиниције неких облика ових кривичних дела и балансирања казни за поједине облике кривичних дела. Не могу посебни облици кривичних дела имати блаже казне него општи облик кривичног дела, а то је злоупотреба службеног положаја рецимо.

Не може се за злоупотребу службеног положаја односно корупције у неким областима, рецимо правосуђу, блаже кажњавати него за корупцију у просвети. Не видимо да је степен друштвене опасности већи за корупцију у просвети, него за корупцију у правосуђу. Напротив, сматрамо да су та дела потпуно једнако друштвено опасна, и једно и друго, чак је можда

ово у правосуђу и опасније, јер правосуђе је то које треба уз помоћ свих осталих, па и уз помоћ ове народне скупштине, да ради на изградњи правне државе.

То су кривична дела која смо ми нашим амандманима хтели и учинили да буду прецизније дефинисана. Исто тако, није до краја дефинисано насиље у породици. Ту је било доста примедби и надам се да ће Министарство, колико ми се чини, учинити нешто да се тај део насиља у породици поправи или да се усвоје амандмани који постоје. Не може се један вид насиља у породици регулисати, а други вид не регулисати. Сматрамо да је то пре свега вероватно пропуст, а не намера предлагача да се тај део не регулише.

Ми смо као ДСС, пошто је ово изузетно важна материја која мора бити прецизно регулисана, поднели доста амандмана који иду у правцу прецизнијег дефинисања појединих кривичних дела. Исто тако сматрамо да је **самим тим што је укинута смртна казна, требало саму казнену политику другачије усмерити, другачије организовати и повећати казне за нека кривична дела.** То нарочито ако се имају у виду, рецимо, казне за убиство, казне за тешку телесну повреду, казне за тучу, казне за махање пиштољем у тучи, казне за разбојништво, за тешку крађу, тешко разбојништво, за утају и превару, за одузимање возила, као и рецимо за несавестан рад у привреди и привредном пословању, намерно проузроковање стечаја, проузроковање лажних стечаја. Значи, то су кривична дела којих се предлагач није дотакао, а која су апсолутно остала у истом облику који смо имали. Казнена политика по питању ових кривичних дела остала је иста.

Ако се има у виду да је ту закључење штетног уговора, обмањивање и све остало, а што ће бити веома важно код нас у овом процесу приватизације и транзиције, где се нарочито после доношења Закона о раду директору дају велика овлашћења, ова кривична дела остала су потпуно нетакнута, тако да сматрамо да је требало повести рачуна да се уведе оштра казнена политика. Нарочито, ако се има у виду да у процесу приватизације и транзиције очекујемо стране инвестиције, па онда ту треба да буду укључена кривична дела да будемо заштићени од индустрије која ће загађивати животну средину. Кривична дела, рецимо, за загађење животне средине, загађивање воде за пиће и животних намирница остала су иста и нетакнута.

Ту је можда требало водити рачуна, побољшати саме дефиниције, проширити и појачати казнену политику. У овом случају постоје неки сегменти који су регулисани, а сматрамо да је требало обратити пажњу и на нека друга кривична дела. Не можемо рећи да је закон остао равнодушан, али није се дотакао оних кривичних дела која се пре свега тичу убиства, разбојништва, шверца, превара, стварања злочиначких удружења, уништитеља привреде, националног богатства. Значи, сва она дела која се тичу ових извршилаца дела које сам већ помињао. ДСС је поднела више амандмана и гласаћемо - за у начелу, а о Предлогу закона у целини у зависности од расправе ...

(Председавајућа: десет минута 30 секунди.)

... о амандманима и уколико наши амандмани, за оне које

сматрамо да су важни, који иду у правцу побољшања Предлога закона, буду усвојени.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Реч има народни посланик Војислав Шешељ, председник посланичке групе.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Даме и господа народни посланици, мислим да је бесмислено да Народна скупштина доноси овај закон о изменама и допунама Кривичног закона из једноставног разлога што Србији не треба кривични закон. Држави која нема судове, чему служи кривични закон? Код нас, од када је ДОС дошао на власт, судови уопште не постоје. Раније је било много проблема. Раније је било доста инструментализованих судија, подмићивања, корупције итд. Од кад је ДОС дошао на власт, сви судови у овој земљи су директни продужетак ДОС-овског партијског апарата.

Ево, конкретан пример. Љубомир Јовановић Стаклени испалио је осам метака у Петра Панића почетком 2000. године. Можете ви да се смејете до миле воље, вама ће се смех и тако заледити на лицима. Упуцао га је са четири метка у стомак, два-три у плућа, један у ногу, један у руку и побегао у иностранство. Расписана потерница за њим. Није смео да се врати у земљу док није ДОС дошао на власт. Када је ДОС дошао на власт, вратио се и Љубомир Јовановић Стаклени, а ниједан га суд не гони, није у затвору, није у притвору, ником ништа. Зашто? Љубомир Јовановић Стаклени је рођак Чедомира Јовановића. То је разлог.

У овој земљи највећа мука је са мафијом. Овде већ десетак година постоји мафија која управља свим пословима око нафте, шверцом нафте, дувана, оружја, дроге.

Ко чини ту мафију? Станко Суботић Цане, Филип Цептер и Драгољуб Марковић, звани "Крмивопродукт". Они су виновници свих кључних ликвидација у протеклих 10 година. За некима од њих је расписивана потерница, а када је ДОС дошао на власт потернице су повучене.

Ко су инструменти ове мафије за прљаве послове? То су Јовица Станишић, Франко Симатовић-Френки, Милорад Луковић Легија, Михаљ Кертес, Драган Васиљковић звани капетан Драган и тако даље. Иза свих убистава, кључних убистава на београдском асфалту и у другим крајевима Србије, они стоје.

Зашто ни један суд није у стању да их доведе пред лице правде? Зато што су сви они најближи пријатељи Зорана Ђинђића, председника Владе Србије. Зоран Ђинђић је чедо те мафије, а та мафија је нарасла под Милошевићем и под социјалистичким режимом. Тамо је никла, имала је одрешене руке по разним питањима, полако се осамостаљивала, развијала итд. Та мафија је још у оно време створила Зорана Ђинђића.

Још 1993. године, на конференцији за штампу Српске радикалне странке, обелоданио сам да се УДБА спрема да смени Драгољуба Мићуновића и да на место шефа Демократске странке доведе Зорана Ђинђића. То је остало записано, то је у једној мојој књизи објављено. УДБА је то и урадила, УДБА је лансирала Зорана Ђинђића, а онда када се толико осилила, а Милошевић толико ослабио, једним потезом мафија је

елиминисала Милошевића и довела Зорана Ђинђића на власт. Та мафија је убила ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народног посланика, у обавези је да износи истините чињенице и да не говори о подацима из приватних живота других лица, јер неистинитост је ...

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Госпођо Чомић, по вашем мишљењу када се за некога каже ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: ... у чињеници да су одржани избори 26. септембра 2000. и 23. децембра 2000. године ...

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Госпођо Чомић, немојте моје време толико да трошите.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Нећу, онда када будете у теми и не будете кршили Пословник Народне скупштине.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Знате, када бих износио ствари из приватног живота других људи, бавио бих се оним чиме се бави Горан Весич; он некемо наштима сексуалну аферу, некемо режира, некемо измисли, некемо обелодани итд, али то је својствено ДОС-овцима и ја се тиме не бавим.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, то је исто изношење чињеница из приватног живота других лица, у овом случају народног посланика Горана Весича.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Госпођо Чомић, на првој години Правног факултета научио сам да нечија спрега са мафијом као податак не може бити чињеница из приватног живота. То је чињеница из јавног живота. Ево, овде неко додајује и Милан Лукић. Милан Лукић је најближи рођак генерала Сретена Лукића, који је један од главних шефова полиције под ДОС-овском влашћу. Ви сте на власти, ви би требало да расветлите и отмицу и ликвидацију муслимана из воза у Штрпцима и многе друге ствари. Међутим, шта је кључни аргумент против ваше власти?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народне посланике да не додајују, а говорника подсећам да је у обавези да поштује Пословник Народне скупштине.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Немојте ви мене да штитите од ваших посланика, него ово време што ми поједете да ми надокнадите, госпођо Чомић, то би било најисправније у овом случају.

У августу прошле године убијен је Момир Гавриловић, бивши високи функционер УДБЕ Републике Србије. Зашто је убијен? Зато што је Војиславу Коштуници ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народног посланика да износи истините чињенице, ...

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Чекајте, је л' истина да је Момир Гавриловић убијен?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: УДБА као организација не постоји у Републици Србији поодавно.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Шта не постоји.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: УДБА.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Постоји и зове се Ресор управе државне

безбедности, скраћеница је УДБА, а ви ништа не знате.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Онда је РУДБА.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Шта?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Онда је РУДБА. Молила бих вас да тачно информишете јавност у Србији.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Шта је сада? Прво, то је ресор УДБЕ.

Када се каже министар унутрашњих послова, не каже се министар ресора унутрашњих послова, него се каже министар унутрашњих послова. Ако ви мислите да вам је то духовито, страшно грешите. Ако мислите на тај начин да мене можете поколебати у изношењу истине, још више грешите. А ако мислите да ме можете декоцентрисати сталним и бесмисленим упадицама, онда сте сасвим на кривом путу и од тога нема ништа. Момир Гавриловић ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: На добром сам путу као, и Србија, и оно због чега вас упозоравам је Пословник Народне скупштине.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Момир Гавриловић је убијен у августу прошле године. Истрага ништа није расветлила. Шта ће Србији Кривични закон ако високог функционера УДБЕ убијају тако на улици и нико није у стању да расветли то убиство. А зашто је убијен Момир Гавриловић? Зато што је Војиславу Коштуници као председнику СРЈ дао много информација о мафијашком деловању у нашој земљи и био спреман још више да му да у разним документима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, поново кршите Пословник Народне скупштине, износећи чињенице из приватног живота других лица, осим ако нисте дали писмену изјаву надлежном органу о присуству разговору између лица које помињете у том случају. У сваком другом случају немате права на изношење таквих чињеница за говорницом Народне скупштине.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: То што је Момир Гавриловић давао информације Војиславу Коштуници, је ли то из приватног живота Војислава Коштунице или Момира Гавриловића? Хоћу ли да наставим?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Не можете да наставите ако ћете кршити Пословник Народне скупштине.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Износим само чињенице из јавног живота целе нације, а ништа не говорим што се односи на приватни живот. Ја се у ничији приватни живот не мешам. Мене не интересују ни љубавнице Зорана Ђинићића, ни било кога другог, ако су уопште у стању да то имају. У то се не мешам. Шта се у њиховим становима дешава, ни то ме не интересује.

Убиства у Србији не могу бити чињенице ничијег приватног живота. Ви водите рачуна шта ове ваше речи могу да значе у српској јавности: не сме се оптужити власт што није у стању да расветли убиство јер је то изношење чињеница из приватног живота.

Даље, месец дана, 28 дана пред септембарске изборе, када се јасно знало и није било могућности да се било шта ту мења, јасно се знало да испред ДОС-а као председнички кандидат иде Војислав Коштуница и листе ДОС-а су биле закључене, као и листе свих других партија, отет је и ликвидиран Иван Стамболић. Зашто? Је ли могао неко јачи ударац задати Слободану Милошевићу у предизборној кампањи од отмице и ликвидације

Ивана Стамболића? Није, јер Милошевић да је хтео некога да ликвидира, ликвидирао би Коштуницу, ликвидирао би мене, ликвидирао би некога ко му је тада представљао неку политичку опасност.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, поново износите чињенице и ставове у име других особа, што не можете да радите као народни посланик за говорницом у Народној скупштини.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Које ставове у име других особа? Не износим овде ничије осим својих ставова.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Говорите о томе шта би урадили други људи. Не можете ...

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Не говорим шта би он урадио, ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Говорите.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Него где би била логика да је он уопште био спреман да такве ствари ради.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Узупозоравам вас на кршење Пословника из простог разлога што морате уважити да други људи немају исту логику као и ви, срећом или на жалост.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Који је то члан Пословника?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Члан Пословника о томе да народни посланик за говорницом не може изрицати чињенице из приватног живота других лица, а ви извлачите судове о томе шта су други људи хтели или нису хтели да ураде.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Значи, кршим Пословник зато што износим чињенице из приватног живота Ивана Стамболића.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Тако је. Не можете знати шта је хтео Иван Стамболић.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Ево, ја овде износим чињенице из приватног живота Ивана Стамболића. Које чињенице износим из приватног живота Ивана Стамболића? Чињеницу из његовог приватног живота да је Иван Стамболић отет и ликвидиран. Овде је реч о Кривичном закону, о Кривичном закону који не може да заштити животе људи у овој земљи јер се Кривични закон не примењује. Кривични закон не важи за мафију зато што је мафија под заштитом Зорана Ђинићића, зато што је Милорад Луковић Легија као главни организатор атентата на Ибарској магистралу ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Такве чињенице можете да износите само ако сте припадник организације или непосредни сведок договора.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: ... и атентата у Будви, зато што је најближи пријатељ Зорана Ђинићића.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Не можете као народни посланик за говорницом да износите такве тврдње без доказа да сте или припадник те организације или непосредни сведок договора ...

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Ову улогу Милорада Луковића Легије о ибарском атентату је утврдио и Анкетни одбор Народне скупштине Републике Србије.

Формиран је крајем 2000. године и то је чињеница. То што је Милорад Луковић Легија организовао атентат на Ибарској магистралу, организовао атентат у Будви и убио огроман број људи, није изношење

чињеница из приватног живота Милорада Луковића Легије. Ово је много озбиљнија ствар.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Не можете износити тврдње о организацији атентата без доказа или без ваших пријављивања надлежним органима, да имате сазнања о томе да је господин кога сте поменули организовао убиство. (Председавајућа и народни посланик Војислав Шешел причају у исто време.)

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Шта је било?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Не можете за говорницом Народне скупштине изрицати тврдње такве врсте.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Изгледа да не могу јер је Милорад Луковић Легија, као највећи убица у овој земљи, под заштитом ДОС-овске већине у Народној скупштини.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: По члану 220. став 1, који председавајућег Народне скупштине обавезује да обавести народног посланика о правима и дужностима, обавештавам вас да су сви драгоцене подаци које имате, а који би омогућили примену Кривичног закона Републике Србије, предмет вашег непосредног контакта између надлежних у Министарству унутрашњих послова у ресору Јавне и Државне безбедности. Дакле, сви подаци ће бити добродошли и обавештавам народног посланика да је ресор Министарства место за разговор такве врсте. Говорница Народне скупштине није.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Захваљујем вам се што сте ме правно подучили, али Момир Гавриловић је мислио да је довољно да оде и Коштуници све исприча, па га зато Ђинђићеви људи зато убише напред лице.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Не можете знати шта је мислио Момир Гавриловић, ни на који начин.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Упутио сам податке Министарству унутрашњих послова, који се тичу убиства Радована Стојчића Баце, полицијског генерала, а они окренули то против мене, јер се не сме откривати убица Радована Стојчића, полицијског генерала. Други полицијски генерали потврђују пред анкетним одборима Савезне скупштине да је Станко Суботић Цане организовао Баџино убиство, јер су претходно заједно били у крупном шверцу цигарета, а онда се међусобно посвађали.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: 14 минута, народни посланиче.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Од тих 14 бар сте ми четири минута ви потрошили. Имам још 10 минута. Знао сам да сте ви особа која се строго држи Пословника. Понекад нешто не разуме и када јој се објасни, онда прихвата логично објашњење.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Што нам је узајамна особина.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Даме и господо народни посланици, у овој земљи се суди само онима који су против ДОС-овске власти. У овој земљи се досманлијама уопште не суди. Онај ко је близак Ђинђићевом режиму може несметано да убија. Ти људи су Ђинђићеви, те првене беретке глумиле чак и демонстрације под пуном ратном опремом и са оружјем у рукама у новембру месецу на Новом Београду. Је ли неко смењен? Нико

није смењен. Знате шта се још дешава?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Подсхам народног посланика да је дужан да износи истините чињенице за говорницом. Ако није информисан о сменама у Министарству унутрашњих послова, обавештавам га по члану 220. став 1. да Влада Републике Србије преко надлежног Одбора за безбедност може да достави народном посланику имена из надлежног ресора о сменама.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Да наставим.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Не, ако ћете износити неистине за говорницом Народне скупштине.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Видите шта још ради Ђинђићев режим. Људе који су највише и непосредно учествовали у ликвидацијама, то су Брацановић, Попивоца, Франко Симатовић Френки, Драган Филиповић Фића и други, они су тај најужи круг ликвидатора, а некада су били високи функционери УДБЕ, њих је сада Ђинђић поново почео да поставља на најзначајнија места у ресору Службе државне безбедности МУП-а Србије. Управо ти људи, а има доста индиција да је Легија тај кључни који стоји иза Аркановог убиства, поготово када размотримо да је и ова Радмила Хрустановић, градоначелница Београда, учествовала у фалсификовању неког Аркановог тестамена или фалсификовању потписа његове бивше жене Наталије да се поклања крупна имовина.

Управо ти људи, истраживање свих ових чињеница и околности ће нас довести до потпуне истине. Шта год ви радите да медијски блокирате истину, нећете успети, јер се истина не да сакрити. Може овде Владан Батић до миле воље да се измотава по овом питању, сви ти људи су своје руке до лаката умазали крвљу, најчешће крвљу невиних. Због тога велика ДОС-овска поамама и сарадња са високим функционерима унутрашњих послова и УДБЕ Црне Горе, да се заташкају чињенице које се односе на убиство министра одбране Павла Булатовића. Погођени што смо дошли до огромног броја чињеница, доказа, индиција, желе да заташкају све трагове. То је суштина и не вреди нам никакав кривични закон када мафија управља државом.

Мафија одлучује о судбини свих људи и појединаца и група. Мафија држи све крупне послове, целокупан шверц

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, изјавом коју сте управо изrekli за говорницом увредили сте достојанство Народне скупштине, свих нас посланика, грађана који су нас бирали....

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Којом изјавом?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Цитат о вашој изјави, након које сам вас прекинула, можете наћи у стенограму Народне скупштине. То је изјава која је недопустива за народног посланика.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Која је недопустива?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Уколико ви као народни посланик не можете сами да одредите шта је то достојанство Народне скупштине, изричем вам прву опомену.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Хвала вам на првој опомени. Колика је то казна?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Обавештење о казни можете добити од

одбора за административна питања.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Хајдемо до друге опомене, само водите рачуна да буде постепено кажњавање. Немојте ми на пречац ону најстрожу изрицати, нека иде постепено. Ајмо до друге опомене.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Немојте ви од ове говорнице и од ове скупштине правити политичку трибину са изношењем неистина и нешћу интервенисати ни у једном тренутку, него ћемо са пажњом слушати.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Скупштина је увек политичка трибина. У Скупштини се врши законодавна власт и контролише управна и судска власт. У расправи о Кривичном закону ми показујемо да је комплетна управна власт у рукама мафије захваљујући Зорану Бинђићу, који је главни експонент те мафије, а да је судска власт инструментализована од стране управне власти, не суди по закону и савести, него суди по налозима највиших државних функционера. То је чињеница.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, немате никакво право да вређате све оне људе који су на правосудним функцијама у овој земљи.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Не вређам све људе који су на правосудним функцијама, него оне главне које је ДОС-овска власт инструментализовала за прљаве послове. То су пре свега Лепосава Карамарковић, која је председник Врховног суда Србије...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Општа места те врсте су увреда за људе који обављају правосудне функције и по том основу изричем вам другу опомену.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: И ова Вида Поповић-Шкоро, која је председник Окружног суда у Београду. То су две главне полуге у правосудном систему преко којих мафија заобилази законе и суди искључиво по вољи ДОС-овских државних функционера.

Даме и господо народни посланици, уместо бесмислене расправе о гатарам, врачарам, видовњацима, чиме обилује овај закон о изменама и допунама Кривичног закона Србије, ми морамо да поведемо расправу о највећем злу које угрожава Србију, а то зло је мафија. Знају се главне мафијашке вође, знају се главни мафијашки инструменти и да би се мафији стало у крај мора се главни мафијашки инструмент Зоран Бинђић сменити са функције председника Владе Србије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Реч има народни посланик Чедомир Јовановић, председник посланичке групе.

ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ: Госпођо Чомић, поштовано председништво, даме и господо народни посланици, желео бих и вама да се извиним због свега онога што сте морали да чујете. То је срамота и трагедија за ову земљу, мислим да смо као посланици који раде свој посао између осталог дужни и ово да трпимо, али наша јавност није.

Господине Шешел, нервозни сте због Хашког трибунала, због ратних злочина које сте организовали и вршили (жагор)...

(Гласови - где је сада опомена.)

... нервозни сте ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народног посланика да поштује

Пословник Народне скупштине и да не изриче ставове о расположењу другог народног посланика. (Жагор.) Молим народне посланике да не додају из клупе и да тако поштују Пословник Народне скупштине. (жагор.)

ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ: ... због члана 47. Кривичног закона којим се третирају убиства...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Још једно добацавање из клупе... (жагор) ... посланика Наташу Јовановић и Слободана Јањића да...

ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ: ... нервозни сте због члана 60/а, којим се третира насиље над припадницима другог народа, етничке групе или верске заједнице, нервозни сте због члана 65. којим се третира изнуђивање исказа, нервозни сте због нарушавања неповредивости стана из члана 68.

Господине Шешел, када би неко покушао да опише све оно што сте овој земљи учинили за претходних десет година, најпрецизнији списак би био читање од члана до члана Кривичног закона Републике Србије. Будите сигурни да вам то Србија неће толерисати, бар док смо ми власт. Одговараћете за све оно што сте урадили. То нам неће бити задовољство, али је то обавеза, јер сте ви увреда за ово друштво, увреда за српски народ и за све грађане Републике Србије (жагор).

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланик Војислав Шешел, реплика. То је била реплика (обраћа се посланицима који негодују). Извините, народни посланиче. Народни посланик Чедомир Јовановић је тражио реплику, због помињања његовог имена, тако да немате основ за реплику.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Значи, немам право на реплику?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Немате основ за реплику. Народни посланик Чедомир Јовановић је имао реплику (жагор). Немате основ за реплику, народни посланиче.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Нисте ми је дали? Зашто?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Не, зато што треба да утврдимо да ли постоји основ за реплику.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Зашто сте ми онда уопште дали реч?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Не, рекла сам да тражите реч, а основ за реплику би био да се народни посланик Чедомир Јовановић јавио као председник посланичке групе, пошто је он имао реплику на ваше излагање.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Дајте ми онда по Пословнику и молим вас да ви онда ћутите, а ја ћу да говорим о Пословнику.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Наравно. Сваки пут када угрозите својим излагањем, начином говора и повредама Пословника достојанство Народне скупштине, по Пословнику Народне скупштине, као председавајући, који једини има право да прекида говорника, вама ћу се обраћати, јер ми је то обавеза.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Знам, али нисам још ни почео да говорим, а ви ме прекидате. Откуд сад то. Да ли могу да почнем?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Наравно, изволите.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Прво, прекршили сте Пословник зато

што сте дали реч Чедомиру Јовановићу као шефу посланичке групе, а мени сте дали могућност да реплицирам, па онда на побуну из клуба Чедомира Јовановића сте се предомислили. А, хтео сам да вас упозорим, што се тиче и Пословника, овде је Чедомир Јовановић говорио о неким ратним злочинима, ви нисте реаговали.

Један од највећих ратних злочинаца је Љубиша Савић Маузер, високи функционер Демократске странке, председник Демократске странке за Републику Српску, с којом је Ђинђић учествовао у кампањи 96. и 97. године.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: (жагор)... Чедомир Јовановић поменуо... интервенисала сам и као и вас подсетила на обавезу да поштује Пословник Народне скупштине. Морате...

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Па не дозвољавајте ми уопште да рекламирам Пословник...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Дозвољавам, али...

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Немојте ми онда упадати у реч, дозволите да вам објасним у чему се састоји повреда Пословника. Не можете ви, када вас критикујем кроз рекламирање повреде Пословника, одмах да ми упадате у реч и одговарате. Морате да ме саслушате та три минута, па да ми онда објасните шта имате.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: У обавези сам, по Пословнику...

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Нисте у обавези да ми онемогућите да говорим по Пословнику.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: ... да интервенишем.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Главни ратни злочинац у Републици Српској је Љубиша Савић Маузер, високи функционер Демократске странке. Он је у Јањи побио највише људи, више од хиљаду ТАМ-ова 3,5-тонаца опљачкао.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Где вам је ту повреда Пословника, народни посланиче?

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Повреда Пословника је што ви пуштате Чедомира Јовановића да разне оптужује, а главни ратни злочинци су били Ђинђићеви компаноци.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Да ли се још неко од представника или председника посланичких група јавља за реч? Изволите, реч има народни посланик Зоран Д. Николић, као представник посланичке групе.

ЗОРАН Д. НИКОЛИЋ: Уважено председништво, господине министре, поштоване колеге народни посланици, признајем да је тешко после толико излива оптужби, самооптужби, изречених за овом говорицом, говорити нормално о Предлогу закона који је на дневном реду, али узео право да покушам. Кажем - није лако.

Пре него што дам било какав коментар у вези са овим законом, дужан сам да подсетим и себе и вас да је Народна скупштина, пре извесног времена, донела одлуку у складу са Уставом да се област кривичног законодавства уреди на савезном нивоу.

Не улазим у разлоге, о њима је и господин министар говорио, да ли је ову одлуку Народне скупштине било могуће спровести или не у овим

условима, али је недопустиво прећи преко једне одлуке Народне скупштине везано за ову област, као да је уопште нема.

Мислим да она показује један однос нишодаштавања овог парламента, а исто тако и нишодаштавање критеријума поделе на законодавну, извршну и судску власт, која овако постаје само прокламација, јер је очигледно да се једина права моћ и власт у овој држави налази у рукама Владе.

Расправа о кривичном законодавству сваке државе, па и наше, заправо је расправа о основним вредностима, правима и слободама на којима почива свака цивилизована заједница, укључујући и начин очувања ових вредности у борби против друштвено опасних појава и њихових носилаца.

Дакле, право питање, по мом мишљењу, је које вредности нашег друштва се штите овим законом и на који начин.

Као народни посланици смо дужни да дамо поштен одговор на ово питање, а од тога ће свакако зависити и укупан однос парламента према Предлогу закона. За нас социјалисте овај предлог закона садржи делове који се могу и прихватити, али у свом већем делу је неприхватљив, недоречен, понегде и контрадикторан, па као такав, у целини, неће имати нашу подршку.

Покушао бих да у наредном излагању образложим дате оцене. Уводне одредбе Предлога закона тичу се укидања смртне казне и њене замене за казну затвора од 40 година за најтеже облике тешких кривичних дела. Ово је логична последица недавно извршених промена у кривичном законодавству на савезном нивоу.

За нас социјалисте питање смртне казне, односно постојања смртне казне решено је у политичком смислу доношењем савезног Устава још 1992. године. Али, мислим да је права прилика и зашто не рећи - мало је држава које би укинуле смртну казну да су се нашле у околностима које су пратиле Србију у последњој деценији. То су биле околности из године великих притисака и уцена, санкција и економског осиромашења, године силних подршки албанском тероризму и сепаратизму, године хиљаду избеглих и расељених и агресије на нашу земљу.

Кажу да је укидање смртне казне један од услова за наш улазак у Савет Европе, иако у том телу има држава које то у свом законодавству нису учиниле. Нарочито су неприхватљиве критике нашег кривичног законодавства од стране оних држава које своје малолетнике још увек убијају на електричним столицама.

Чланом 5. Предлога закона уведено је ново кривично дело - насиље над припадником другог народа, етничке групе или верске заједнице, којим је прописано да ће се казнити онај ко припадника другог народа, етничке групе или верске заједнице нападне, тешко вређа, злоставља или врши друго насиље на начин или под околностима који изазивају осећај несигурности или неправедности.

У образложењу закона наводи се да је учестало насиље над тим грађанима и да то оправдава увођење овог кривичног дела. Нисам сигуран да је ова тврдња заснована на реалним чињеницама. Србија никада у својој историји није била геноцидна држава, никада није била држава у којој је

насиље над грађанима друге вере или националности било карактеристична појава.

Јер да јесте, Србија би кроз своје дуго постојање вероватно до сада постала једнонационална држава, у којој би сви угрожени по националном или верском основу напустили овај простор. На срећу, од светога Саве па до данашњег дана, сви унижени и обесправљени долазили су управо у Србију и у њој налазили сигурно и безбедно уточиште и за себе и за своје најближе.

Па зашто нам се онда предлаже ново кривично дело које, по нама, нема објективног упоришта у нашој историји, а ни у нашој садашњици. Вероватно зато да би се у свету представили као држава у којој царује насиље над припадницима других народа, па то сада треба оштро санкционисати; или можда зато да се у овом ланцу сопственог самооптуживања за туђе грехе и туђа насиља над нашом државом и нашим народом дода још једна срамна карика; или можда зато да се у ери свеопштег прекрајања историје борба против тероризма и терориста на Косову и Метохији представи као насиље над другим народом.

Све ово упућује да је увођење овог кривичног дела непотребно, чак и штетно: Слично се може рећи и за ново кривично дело повреде слободе кретања и настањивања. Мислим да се овим делом заправо штити нешто што и није угрожено. Подсетићу вас да је у овој држави, и у држави која је претходила овој држави и у време једнопартијског система, слобода кретања била једна од основних слобода која се поштовала.

Иначе, немам ништа против да се уставна права и слободе човека и грађанина штите ригорозно кривичним законодавством, али ако се већ штити слобода кретања која, по мени, није никада била угрожена на овим просторима нити је то данас, шта је то са уставним правом на држављанство? Устав Републике Србије прописује да држављанин ове државе не може бити лишен држављанства, протеран или екстрадиран. Па на примеру киднаповања и испоруке Слободана Милошевића управо је Влада Републике Србије скинула заштиту коју Устав пружа сваком свом грађанину у овој сфери.

Како уопште онда има смисла промена кривичног законодавства ако Влада, која је најодговорнија за извршавање закона, крши Устав и законе када оцени да је то корисно. Таква макијавелистичка логика обесмишљава и потребу доношења новог устава, јер се може говорити о новом уставу само уколико претходно прихватимо, подржавамо и поштујемо постојећи Устав, а то у овој Србији, на жалост, није случај.

Што се тиче кривичног дела велеиздаје, има и у њему доста добрих елемената, а за јавност ћу га прочитати: "Казниће се затвором од најмање пет година онај ко покуша да употребом силе промени уставно уређење Републике Србије, да свргне њене највише државне органе или да угрози територијалну целовитост Републике Србије."

Овај први и трећи елемент, значи промена уставног уређења и угрожавање територијалне целовитости, свакако да има оправдања инкриминисати, али бојим се да ће ова терминологија која је употребљена овде, да ће ко покуша да свргне највише државне органе, на начин како је то

написано, заправо послужити за борбу против политичких противника.

Ми видимо да су данас реалност у Србији, не само ових година, него и у годинама за нама, бројна јавна окупљања, демонстрације, у којима грађани и политичке групације изражавају незадовољство радом државе, радом Владе, радом државних органа.

Хоће ли се неко усудити да тумачи нови елемент овог кривичног дела, покушаја свргавања државних органа, ако се десетине хиљада људи окупи пред зградом Владе, или Скупштине, и тражи смену Владе или превремене изборе?

Волео бих да ме пракса демантује и да овде заиста не дође до злоупотребе у борби против политичких неистомишљеника.

Рекао сам и на почетку, а и сада кажем, има у овом предлогу закона и добрих елемената - пре свега, добро је што је пооштрена казнена политика, која се везује за кривична дела против слобода и права човека и грађанина, против изборних права и слободе изјашњавања, против достојанства личности и морала, против здравља људи и човекове околине. Сматрамо да ће запрећивање оштријим санкцијама за ова дела допринети и смањењу ових дела.

Оно што мислим да недостаје овоме, а могло је да нађе места и у овом предлогу закона, везано је за кривично-правну заштиту малолетника. Нарочито је остало незаштићено ментално здравље малолетних лица. Подсетићу вас када смо разматрали Предлог закона о заштити малолетника пре пар месеци у овом парламенту закон није усвојен, али је бар кроз дискусију свих оних који су узели учешће у расправи, а припадали су свим посланичким групама, тај сегмент заштите малолетних лица добио, чини ми се, пуну подршку па је тада чак било речи - није у реду да се то прописује на бланкетни начин значи у посебном закону; заштити менталног здравља малолетних лица место је у кривичном законодавству Републике Србије.

Дакле, права прилика је била да се овим законом ментално здравље уреди. Жао ми је што то није учињено од стране Владе, чак није било ни амандмана народних посланика, то је замерка и свима нама, и оно што чак можда на неки начин може да делује и стимулативно на оне који разарају ментално здравље малолетника, а ту смо пре свега мислили на секте.

Укидамо члан 238. који је везан за злоупотребу вере и цркве у политичке сврхе. Мислим да смо могли малом изменом овога члана управо санкционисати једно велико друштвено зло, које објективно нараста и објективно утиче на здрав живот младих људи.

И на крају овог дела излагања, мали коментар нове групе кривичних дела против корупције. Нема сумње да јесте корупција једно друштвено зло, са којим се суочавамо као друштво и држава, али сматрамо да се овде, у конкретном случају, ради о дуплом нормирању, које ће само сметати у примени, и откривању и санкционисању.

Задржавање кривичних дела примања мита и давања мита на снази и регулисање кривичних дела против корупције на други начин, а сви елементи тих дела јесу у суштини елементи дела примања и давања мита, у пракси ће додатно отежати санкционисање ове непожељне друштвене

појаве.

Мислим да је овде прави одговор у тешкоћи доказивања тих дела, јер су и починилац и сви извршиоци везани заједничким интересом - да се дело не открије. Због тога мислим да је прави одговор не у дуплом нормирању корупције као друштвеног зла, него у оспособљавању органа гоњења и откривања ових дела, и то како кадровски, тако материјално и технички, да се успешније хватају у коштац са овим друштвеним злом. Толико и хвала.

Због свега тога, морам да кажем, СПС неће дати подршку овом закону.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Да ли још неко од представника или председника посланичких група жели реч? (Не.)

Ако не, прелазимо на расправу у начелу, по редоследу народних посланика, према пријавама за реч у начелној расправи о закону о изменама и допунама Кривичног закона.

Први пријављени је народни посланик Ђорђе Мамула.

ЂОРЂЕ МАМУЛА: Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије, о коме данас расправљамо, прво је у форми радне верзије подељен посланицима ове скупштине јуна месеца прошле године. Тада је и почела јавна расправа, по мишљењу посланичке групе ДСС, мада видим да остали не деле мишљење и кажу да јавне расправе није било. Та радна верзија преточена је у предлог од 13. септембра прошле године и види се да ниједна сустија из јавне расправе није уважена, тако да је предлог ушао у процедуру.

Поднето је више амандмана од свих посланичких група. Посланичка група ДСС је поднела 50 амандмана. Предлог је повучен зато што је укинута смртна казна на савезном нивоу и нови предлог је поднет 13. новембра. Ниједан амандман ниједног посланика није нашао место у овом предлогу од 13. новембра, тако да изгледа да смо сви пали на испиту из кривичног права код Владе Србије, јер је просто необјашњиво како је могуће да од више амандмана, који су врло добри, ниједан није експерте из Владе Србије инспирисао да те амандмане уважи.

Што се тиче квалитета овог закона, посланичка група ДСС не дели оптимизам Владе Србије и веома смо резервисани према неким решењима. Предлог је написан рутински, без довољно обавештености о савременим токовима кривично-правне мисли и законодавства. Морам да кажем да није дошло до добре дефиниције кривичних дела. Конструкција законског описа дела код већине је погрешна, тако да се осећала лаички приступ. Опис дела није одређен, тако да јасна законска разлика не постоји између радњи и последица, што може имати веома озбиљне консеквенције у кривичном праву.

Највећа новина није укидање смртне казне, зато што је она укинута у савезном закону, тако да се одмах ту разумемо. Ту обавезу смо преузели ратификовањем Другог протокола Пакта о грађанским и политичким правима и једногласно је у оба већа Савезне скупштине донета одлука да се укине смртна казна. Да ли је та процена била добра, то ћемо још да видимо.

Углавном, изгледа да је главни мотив био да се закуца на врата Савета Европе, а да се заборавља у каквим су друштвеним околностима живе државе Европске заједнице до 1984. године, када је тамо донета одлука да се укине смртна казна. У Француској су се, за време Митерана, котрљале главе са гиљотине. Треба имати на уму какав је тамо био животни стандард у време пред укидање смртне казне. То пресађивање решења из Европске уније, без обзира на то какве су друштвене околности, не чини ми се најбољим, али добро, рачун за то укидање смртне казне можда стигне брже него што мислимо.

Поред тога, ми сматрамо да политичке слободе мало значе у друштву без социјалних слобода. Ако не буде било одговарајућих социјалних слобода, онда у изостанку тих слобода налази се извор криминала, о чему треба да се води рачуна.

Појачана репресија која се предлаже законом није лек за друштво. Ми смо и до сада имали врло високе казне у закону, а услови у нашим затворима су били веома тешки, тако да, када се упоређују та мерила са европским законима, ми треба да имамо пред собом чињенице каква је ситуација у нашим затворима и шта значи 10 година у нашем затвору, а шта значи 10 година у шведском.

Ми сматрамо да је брза и ефикасна правда, али не брзоплета, за све починиоце кривичних дела, најефикаснија борба против криминала. Можете имати колико год хоћете строге казне, али ако нема брзе и ефикасне правде за све починиоце кривичних дела, онда можемо имати за свако дело предвиђену доживотну робију, то неће дати неке резултате.

С друге стране, треба имати на уму да је Кривично право најмоћније онда када државни апарат не врши никакав притисак да то кривично право изврши своју улогу. То би требало имати на уму и данас. Учинак кривичног закона и казни зависи од низа чинилаца, а не само од строгих казни.

Морам да кажем да је необјашњиво како то да се кривично дело ширења лажних вести задржало у Кривичном закону. То је вербални политички деликт, скраћена верзија непријатељске пропаганде. Ако се укида смртна казна да би се покуцало на врата Савета Европе, онда мора да се укине и кривично дело ширења лажних вести или да се оно преформулише. У нашем окружењу, кривично дело ширења лажних вести у Словенији је укинута 1989. године, а у Црној Гори 1992. године. Овде је формулисано на такав начин да у битној мери није измењено онако како је било предвиђено 1959. године.

Није пружена одговарајућа заштита функционерима правосуђа. У неким земљама у окружењу коментарисање судске пресуде кошта 150 дневница или шест месеци затвора. Код нас се пресуде коментаришу како ко хоће. У таквој атмосфери нема ауторитета судова и правосудних органа.

Нека дела су формулисана превазиђено, као на пример угрожавање јавног саобраћаја. То је, такође, могло да нађе место у овим изменама. О компјутерском криминалу нема речи, тако да сада имамо ситуацију да полиција обучава своје кадрове како да откривају компјутерски

криминал, а да у Кривичном закону то дело не постоји, тако да ће полиција бити обучена за кривична дела која нису предвиђена Кривичном законом.

Поред тога, будући да се сада предлаже казна од 40 година затвора, сматрамо да би Министарство правде требало озбиљно да размисли да о правима затвореника више не одлучују управе затвора и одељења Министарства правде, већ посебни судови, јер је незамисливо да они који спроводе казну лишћења слободе одлучују и о правима затвореника.

У начелу ћемо гласати за овај закон. Посланицима ћемо препоручити наше амандмане, а што се тиче представника Владе, сматрам да нећемо морати много да их убеђујемо у суштину наших амандмана.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Јован Деретић, а после њега народни посланик Александар Радосављевић.

ЈОВАН ДЕРЕТИЋ: Поштовано председништво, поштоване колеге и поштовани слушаоци, пред нама је један важан Предлог закона, а то је Кривични законик Републике Србије. Тај закон регулише већину односа у нашем друштву. Међутим, проблем је у примени закона. Ми смо до сада имали један Кривични законик који није био тако лош, али није био ни потпуно добар. Трбало је поштрити одређене казне. Смисао и главни циљ Кривичног законика није у самој казни и у кажњавању преступника, него у превенцији криминала, у превенцији погрешних поступака и злих дела.

Имамо пред собом искуство других народа и других нација које су такође имале доста проблема са својим преступницима. Рецимо, овај предлог закона је нешто бољи од онога што је био до сада на снази, али није довољно добар. Треба да се побољша и треба да настојити да амандманима овај предлог закона побољшате.

Рецимо, у САД један преступник, један криминалац може добити и 150 година затвора. Свако зна да такав преступник не може живети 150 година да би издржао казну, али већина њих мора да размисли о висини казне за своја злодела и да то утиче превентивно на преступнике. Јесте да се овде садашња власт не угледа на ту велику нацију баш ни у чему, него им је узор некаква Кајзерова Немачка из 19. века. Оставимо то по страни и то ће доћи на своје место.

Има у овом закону демагогије. На пример, чл. 70. и 72, неовлашћено прислушкивање и повреда тајности писма. Знамо да се телефони прислушкују, да тајност писма није поштована. Има овде и добрих чланова закона, које треба сигурно мало поштрити, као на пример фалсификовање избора, уништавање документа о изборима. Знате шта се десило 5. октобра, када је у Скупштини спаљена наслага гласачких листића да се не би могла поново извршити провера резултата гласања. Нико за то није одговарао.

Имамо повреду угледа Републике Србије, а ви знате на ком је степену данас углед Републике Србије и ко је за то крив. Имамо тешка дела против здравља људи, за која се предвиђа казна од пет до десет година. Господо, пред француским парламентом сада се води дебата о употреби осиромашеног уранијума у српским земљама, где стоји да је 30 хиљада бомби и још 11 хиљада разних пројектила, напуњених осиромашеним уранијумом, употребљено у српским земљама. Секретар те организације

која је извршила тај зличин шета се по Београду и диктира нам какву ћемо државу имати или боље речено да је нећемо имати.

Није проблем у самом Кривичном закону, него у његовој примени. Још у античко време, законодавци су знали где је проблем у закону, па су дефинисали закон као паукову мрежу која је створена да заустави слабе и нејаке, а кроз коју бумбари и стршљени пролећу без проблема. То је случај и са нашим кривичним закоником. Потрудите се да га побољшате амандманима, јер ускоро када буде промена власти, када дође трећа опција Србије, увешће се правна држава и закони ће бити поштовани. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала лепо. Реч има народни посланик Александар Радосављевић, а после њега народна посланица Гордана Поп-Лазих.

АЛЕКСАНДАР РАДОСАВЉЕВИЋ: Поштовано председништво, поштовани народни посланици, главна карактеристика нашег кривичног законодавства у овом периоду била је недовољно оштра казнена политика за поједина кривична дела, као и постојање превазиђених кривичних дела. Влада Републике Србије и ресорно министарство правде и локалне самоуправе овим законом предлажу три кључне ствари, а то је поштравање казних одредаба, увођење нових инкриминација, али свакако најмаркантније обележје овог закона јесте укидање смртне казне.

Регулативом Савета Европе и Европске уније није дозвољено да земље, које претендују на чланство у овим организацијама, имају у својим кривичним законима изрицање смртне казне, јер се та казна сматра неделотворном и неоправдано суровом.

Криминолошка истраживања показују да противно веровањима, постојање смртне казне не служи генералној превенцији, односно не утиче на потенцијалне извршиоце кривичних дела. Упориште за ову тврдњу налази се у чињеници да се ова кривична дела врше у специфичном стању свести, када сам учинилац не размисли о предвиђеној казни, већ је читава његова активност усмерена управо у оном делу да избегне изрицање казне или да не буде ухваћен и осуђен за наведено дело.

Европска заједница је на становишту да смртна казна представља нецивилизациску суровост, а осим тога и не утиче на смањење најтежих кривичних дела. Као пример управо за ово могу послужити и малопре помињане САД, где је постоји смртна казна, а стопе криминалитета готово из године у годину расту и то се посебно односи на стопе насилног криминалитета.

Код нас постоји опозиција укидању смртне казне, а управо из оног дела конзервативних присталица кривичног законодавства, које у прилог одбрани постојања смртне казне наводе аргументе да се тиме иде у прилог починиоцима, уколико се укине смртна казна, па да неће више бити превентивног деловања на њих. Други пак сматрају да дужина казне затвора, а то су малопре неке моје колеге поменуле, која је лимитирана за тешка кривична дела овим законом сада на 40 година није добра, јер дуга временска казна је у неким случајевима већа од саме егзекуције.

Имамо истраживања да лице које проведе у затвору преко 12

година више није за друштво. Има и оних који су мишљења да, поред повећања временске казне затвора, треба да постоји и смртна казна као друга казна, која би служила као претња и превентива. Влада и ресорно министарство цениће све ове околности које су имали пред собом. Прихватили су већинско мишљење стручне јавности да се одлуче за укидање смртне казне и уведе затворску казну на 40 година. Колико је постојање смртне казне у нашем кривичном законодавству било бесмислено, говори податак да ми данас, у нашим затворима имамо лица која су осуђена на смртну казну и да на извршење чекају и до 17 година. Можете мислити какво је тек њихово сада стање.

Оваквим законом свакако чинимо крупан корак ка Европи и то је онај најважнији помак који смо имали задатак да учинимо. Овим законом се предвиђа и пооштравање казни за више кривичних дела која су протеклих година нарасла и која се свакако у нашем друштву појављују. У члану 6. овог закона за кривично дело отмице сада се предвиђа пооштравање казне затвора од једне до седам година, а у ставу 2. овог члана, који је сада измењен и модификован, где се каже да ради остварења циља отмице прети убиством или тешком телесном повредом, казниће се од три до десет година затвора, уместо досадашњих од једне до осам, колико је било предвиђено.

За фалсификовање избора, а што је карактеристично изгледа било за Србију у протеклих десетак година и због чега смо два пута били у жижи светске јавности, крајем 1996. и 2000. године, сада се предвиђају оштрије казне. Они који буду желели да прекрајају, односно додају изборне листиће или да одузимају изборне листиће и да на тај начин прекрајају изборе у своју корист, морају да знају да их за то чека казна затвора до пет година.

Предвиђа се и нов став 2, ако услед дела из става 1. овог члана дође до нарушавања јавног реда и мира, починилац овог кривичног дела неће моћи мирно да чува унучиће, као што је то неко желео овде у Србији, већ ће морати да се суочи са казном затвора од једне до десет година. Овим законом предвиђено је и увођење нових осам инкриминација, а имају за задатак да омогуће пре свега већу личну и имовинску сигурност грађана и да допринесу учвршћењу правног поретка у нашој држави.

Међутим, у предвиђеним изменама свакако су се могле наћи и нове инкриминације. Оне нису нашле своје место, а пре свега ту мислим на насиље у породици, породичној заједници, а поводом чега је Југословенски комитет правника водио протеклих пар месеци посебну кампању. Имали сте, верујем, прилике то да видите. На ову тему поднето је више амандмана, а такође је приметан изостанак кривичних дела у области информатике, о томе смо имали прилике да чујемо, и свакако да је то можда један мали недостатак који овај кривични закон са собом носи.

Све у свему, гледајући позитивне стране овог закона и гледајући ове недостатке које сам навео, а с обзиром да је материја исувише осетљива, овај закон можемо назвати реформским. Он садржи тај реформски дух у себи. Помак је нашег кривично - правног законодавства. Ако желимо да правилно ценимо овај закон, не смемо да изгубимо из вида једну изузетно значајну чињеницу, а то је да је мноштво кривичних одредаба

садржано и мимо кривичног закона, а што сигурно није добро.

Ово је уједно једна прилика да апелујемо на ресорно министарство и Владу да се у што скоријем временском периоду одлучи на један овакав корак и изврши кодификацију кривичног законодавства. О томе је у свом уводном излагању и министар Батић говорио, али мислим да неопходност налаже да то заиста учинимо у што скоријем временском року.

Главна карактеристика овог кривичног закона, односно предлога је уподобљавање нашег кривичног законодавства европским стандардима, руковођен је тим разлозима. Посланици Демократске странке, у оквиру владајуће Демократске опозиције Србије, гласаће за овај закон. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем народном посланику. Реч има народна посланица Гордана Поп-Лазивић, а после ње народни посланик Душан Будишин.

ГОРДАНА ПОП-ЛАЗИЋ: Госпођо председавајућа, молила бих вас да, пре него што изложим свој став по питању Предлога закона о изменама и допунама Кривичног закона, утврдите кворум. Очигледно је да нема 126 посланика у Скупштини, а доказ за то су и картице Чедомира Јовановић и Дејана Михајлова у посланичким јединицама.

ПРЕДСЕДНИК: Молим народне посланике да ради утврђивања кворума убаце идентификационе картице у посланичке јединице.

Даме и господо, дозволите ми да обавестим присутне да ће се данас у згради Народне скупштине одржати округли столови на тему Програм подршке законодавству у области заштите животне средине и институционалне изградње у Србији.

Први округли сто одржаће се у паузи седнице Народне скупштине у 14,00 часова у малој сали, уз учешће народних посланика, чланова посланичких група ДОС и ДОС-ДСС.

Други округли сто одржаће се после седнице Народне скупштине у 18,00 часова, такође у малој сали, уз учешће народних посланика, чланова посланичких група ДОС-Лига социјалдемократата Војводине и Лига за Шумадију, ДОС-Нова Србија и ДОС-Реформисти Војводине и Санџачка демократска партија.

Пошто немамо кворум, одређујем паузу до 15,00 часова.

(После паузе - 15,40.)

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо, молим вас да ради утврђивања кворума убаците своје идентификационе картице у посланичке јединице.

Констатујем да имамо кворум и да можемо наставити начелну расправу о Предлогу закона о изменама и допунама Кривичног закона, према пријавама за реч народних посланика. Реч има народна посланица Гордана Поп-Лазивић.

ГОРДАНА ПОП-ЛАЗИЋ: Даме и господо народни посланици, Српска радикална странка сматра да је сасвим бесмислено да данас Народна скупштина Републике Србије расправља о изменама и допунама Кривичног закона. Србији не треба кривични закон. Нама заправо не треба никакав

закон, јер ми имамо Чедомира Јовановића. Ионако се увек, када су у колизији Чедомир Јовановић и било који закон, примењује Чеда. Није више уопште реч о Чединој зебри у Чединој улици. Реч је о најтежем кривичном делу....

ПРЕДСЕДНИК: Госпођо Поп-Лазих, молим вас да се вратите на тему дневног реда.

ГОРДАНА ПОП-ЛАЗИЋ: ... кривичном делу убиства. Убијање је забрањено, осим ако сте рођак Чедомира Јовановића.

ПРЕДСЕДНИК: Госпођо Поп-Лазих, молим вас да се уозбиљите и да се вратите на тему дневног реда.

ГОРДАНА ПОП-ЛАЗИЋ: Ви будите стрпљиви, па ћете видети да говорим о теми. Рођаци Чедомира Јовановића имају право да сасвим слободно убијају.

ПРЕДСЕДНИК: Госпођо Поп-Лазих, изричем вам другу опомену на основу члана 103. и 104. и молим вас да водите рачуна шта говорите.

ГОРДАНА ПОП-ЛАЗИЋ: Упућујем вас на члан 77. Устава Републике Србије који вам то забрањује. Пуцају, пуцају Чедина рођаци, меци фијучу на све стране....

ПРЕДСЕДНИК: Госпођо Поп-Лазих, одузимам вам реч на основу члана 104. после две опомене и молим вас да се удаљите са говорнице.

Реч има народни посланик Душан Будинин, а после њега народни посланик Драган Тодоровић.

ДУШАН БУДИНИН: Поштовано председништво, даме и господо народни посланици, у својој уводној речи господин министар је навео неколико разлога који су иницирали да Влада предложи измену постојећег Кривичног закона Републике Србије. Ово је, подсетићу, већ било на дневном реду, међутим, знате који су разлози спречили да се о овоме расправља.

Између осталог, господин министар каже да је било потребно овоме приступити пре свега због поштравања казне код неких дела; затим да је било нужно увести нека нова дела; па наравно укинути смртну казну, затим посебно заштитити малолетнике; затим код неких кривичних дела изменити законски максимум и законски минимум; и наравно да су морали бити измењени неки износи где су у питању новчане казне, с обзиром на инфлацију и просто обезвређеност износа који је био пре тога.

Нисам сасвим сигуран да сви ови разлози које је навео господин министар стоје, а ево због чега. Прво, поставља се питање да ли у данашњем тренутку постоји потреба за доношењем овог закона. Када то кажем мислим пре свега да се налазимо пред доношењем новог устава, редифинисањем односа у Федерацији, затим да треба да дамо пре тога и одговор на једно питање: наиме, да ли ће се приступити јединственом кривичном законодавству, пошто су могуће три солуције; затим да ли ће се као до сада оставити поред савезног закона да републике исто уређују својим законима поједина питања; и, најзад, да ли ће то бити сасвим у надлежности једне и друге федералне јединице?

Код оваквог стања ствари, када нам предстоји цео овај посао, онда је логично питање да ли је било време да се приступи овом послу. Нисам сигуран да је то требало урадити сада. Међутим, истини за вољу, ваља признати да су нека решења у предложеном пројекту измене закона у основи прихватљива, мада бих више бацрио тежиште на оно што ми се не допада и што мислим да тешко може да прође.

Прво, уколико су нека решења неуставна, а има их и она наравно боду очи и сада ћу покушати да укажем на нека од њих. Наравно, о томе ће бити више речи када будемо образлагали наше амандмане, јер смо посебно тежиште бацили управо на оне одредбе за које сматрамо да су неуставне, са једне стране, а и на посебну главу која је уведена, а то је корупција. На ове две материје највећи број амандмана постоји од стране Демократске странке Србије.

Ако говоримо о неуставним решењима, онда бих пре свега дао пример из члана 3, где се предвиђа могућност блажег кажњавања. Исто се односи и на новоуведене чланове у малопре поменутој глави о корупцији, која је новоуведена, тачније члан 212а. и 212б. О чему се ту ради? Границе кривичне одговорности прописује Кривични закон Југославије. Уколико се одредбе општег дела, које важе за сва кривична дела одређена у савезним законима и законима република, решено јединствено, онда Предлог закона у ствари подиже откривање дела извршиоца организатора на ниво ублажавајућих околности. То је нешто сасвим друго и мислим да је то, сем што је неуставно, доста рогобатно решење.

Даље, постоји у Предлогу закона пример грубог несклада, што је случај код кривичног дела повреде равноправности грађана. Код овог дела је казна драстично повишена, али чини се да за то нема никаквог ни правног ни посебно криминал-политичког оправдања. Ту се уноси несклад у сам поредак система вредности људских права, која се Кривичним законом штите. Основна вредност која се штити кривичним правом, пре свега, јесу живот и тело људи. То никада није било спорно.

Зато се никако не може ставити знак једнакости између неких дела, као што је нпр. убиство на мах или тешка телесна повреда и кривично дело повреда равноправности грађана, где по одредби закона имамо исто предвиђену казну. Код насиља над припадником другог народа, што је једно ново кривично дело, дакле један нов члан 60/а, мислим да ће бити врло тешко у пракси судијама да се снађу код примене овог прописа.

Где је ту тешкоћа? Образложено је у Предлогу закона да учесталост насиља над тим грађанима, због њихове припадности другом народу или вери, оправдава увођење кривичног дела. Не бих рекао да је то тако, а ево и зашто. Уколико је, редимо, насиље извршио Србин према Србину или Хрват према Хрвату, онда дело не би постојало. Тада би постојало или кривично дело увреде или неко друго кривично дело, дакле, блаже кривично дело које се кажњава или новчаном казном или малом запређеном казном затвора, које се у таквим случајевима, сем уколико није у питању поврат, врло ретко изричу.

Нека обележја основног облика дела насиља над припадником другог народа, етничке групе или верске заједнице зато изазивају сумњу.

Врло је тешко и није јасно шта је предлагач закона мислио, да се поред напада, тешког вређања, или како каже - и злостављања, то сматра и грубим насиљем. Врло широко, врло паушално и врло велика тешкоћа за судије, односно за оне који треба да примене закон.

О овоме је предлагач закона свакако морао да мисли, јер овакав предлог уопште нема неку унутрашњу логику. Има примедба и код кривичног дела отмице, а то је сада члан 64. Кривичног закона Србије, где се казна повећава. Међутим, овај предлог и образложење зашто се те казне повећавају, по мом мишљењу, су нереални.

Драстично повећање казне за отмицу дужу од десет дана, извршену на свиреп начин, уз тешко нарушавање здравља, и како каже - малолетнику, нелогично је, јер овде настаје једна неодржива дисхармонија у односу учиниоца према делу, зато што нехатна, дакле она последица која није жељена, тешка повреда здравља другог човека, исто је заштићена као умишљајно и извршено убиство, а то је квалитетна разлика и то не може бити исто.

Код изнуђивања исказа такође је врло нејасно шта се хтело предлогом, јер овај закон у ствари мења концепцију кривичног дела. Не повећава казне за кривично дело изнуђивања исказа и каже да се кривично дело мења због усаглашавања са Конвенцијом против тортуре и других сурових, нељудских и понижавајућих поступака.

Предлог закона је изоставио из описа овог кривичног дела употребу недопуштеног средства или недопуштеног начина као радњу извршења, а Закон о кривичном поступку изричито забрањује употребу оваквог средства. Зато, према Предлогу закона, примена наркоанализе при узимању исказа није кривично дело изнуђивања исказа. То је само неколико примера који ће, по нашем мишљењу, без прихватања амандмана, а уколико се оваква стилизација остави, бити делом противуствани и непримењиви, остаће мртво слово на хартији, а посебно што ће створити велике тешкоће онима који закон непосредно примењују.

Посебно бих се осврнуо на члан 16. Предлога закона, с обзиром да је ту и Законодавни одбор дао негативан став, где се каже да се кажњава затвором ко противправно ускрати или ограничи грађанину (по нашем амандману) Савезне Републике Југославије слободу кретања или настањивања на територији Републике Србије, што је исправљање првобитног решења, јер ако би се прихватило да то важи само за грађане Републике Србије, што је првобитно предлагач закона навео, неједнако би се третирали грађани Југославије, што су исто тако грађани Црне Горе, као и грађани Србије.

Из Предлога закона би произилазило да ускраћивање слободе кретања и настањивања грађана Црне Горе на територији Србије није кривично дело и тиме се директно дискриминишу грађани Црне Горе. Ово је заиста несхватљиво, осим ако смо у принципу против одржања савезне државе, па смо већ описали Црногорце. Тако једино могу да схватим ово што сам чуо.

Неколико речи још само о казнама, јер има неколико случајева где је казна неоправдано смањена, а исто тако има и где је неоправдано

повећана. Рецимо, навео бих члан 25. Код облика силовања, на пример, иста је казна као за умишљајно убиство. Мислим да ово нема правну логику и да се не може прихватити.

Зато је Демократска странка Србије укупно дала на Предлог закона 54 амандмана, које све сматрамо правно веома прихватљивим и сувислим, а поред тога, сем код наведеног члана 16, подсетићу вас, Законодавни одбор је дао позитивно мишљење, док на Одбору за правосуђе ови амандмани још нису расправљани.

Молим вас да обратите пажњу на амандмане Демократске странке Србије, јер они не само да побољшавају овај предлог закона, него чине још нешто више, ти амандмани ће довести једино до могућности да се овакав закон, односно Кривични закон са овим изменама примењује. У супротном, не само да ће га бити тешко применити, него ће то бити врло рогобатно, с обзиром на указане неуставности, а није једна него их има више. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем народном посланику. По Пословнику - као? (Обраћа се посланику Наташи Јовановић, која рекламира повреду Пословника.)

НАТАША ЈОВАНОВИЋ: Кад већ трчите, госпођо Мићић, не знам из ког правца, да шиканирате посланике Српске радикалне странке, онда треба да проучите документа којима се врше даља овлашћења у случају да ви једног по једног радикала избаците или му одузмете реч.

Јављам се испред посланичке групе да рекламирам повреду Пословника, јер сте противно Пословнику одузели реч госпођи Гордани Поп-Лазих, посланику Српске радикалне странке, јер ви уопште нисте били у стању, нити сте чули о чему је она говорила, да поновите због чега јој одузimate реч.

Ви сте чули да се помиње Чедомир Јовановић, а верујте нити радикали, а ни један нормалан грађанин Србије, њега не могу да помену у позитивном контексту, па пошто чујете да она изговара његово име, једна опомена, па онда одузимање речи.

Али, пошто ви нисте били ту у преподневном делу заседања, а да бих вам показала и доказала да се користе двоструким аршинима, ја ћу вам прочитати нешто, госпођо Мићић, што нисте могли да чујете, а што је забележено у скупштинском стенограму.

Чедомир Јовановић је јутрос, после излагања председника СРС, др Војислава Шешеља, рекао: "Господине Шешељ, нервозни сте због Хашког трибунала, због ратних злочина које сте организовали и вршили". А онда је даље рекао: "Будите сигурни да ћете да одговарате за све оно што сте урадили".

И како ће онда Народна скупштина Републике Србије да разговара и да води расправу о закону о измени и допуни Закона о кривичном поступку, када је Чедомир Јовановић, са скупштинске говорнице, упозоравао председника наше странке да он можда нешто зна што не знају истражни органи, да ће да одговара др Војислав Шешељ зато што је најмлађи доктор правних наука у земљи, зато што је председник најпатриотскије политичке странке, зато што је 12 година бранио свете

српске земље западно од Дрине и Дунава, зато што се обрачунавао са мафијом, и наставиће да се обрачунава са мафијом, и онда треба да нам кажете да неће да се примењују Устав и закони ове земље, него да ће се примењује Чедомир Јовановић.

Због тога сте, противно Пословнику, одузели реч госпођи Гордани Поп-Лазих, јер она је управо говорила о томе да нам није потребан закон, да ви имате Чедомира Јовановића, она је то износила кроз примере његовог бахатог понашања, криминалаца који су из његове фамилије, и свега онога што је он спреман, као главна узданица Ђинђићеве криминалне власти, да ради у овој земљи.

Молим да се Скупштина изјасни о томе да сте повредили Пословник, када сте одузели реч госпођи Гордани Поп - Лазих.

ПРЕДСЕДНИК: Упозоравала сам госпођу Поп - Лазих два пута да се врати на тему дневног реда, није се враћала. Моја дужност, по Пословнику, је такође да примењујем Пословник, да изричем санкције које су за непридржавање и кршење Пословника предвиђене и сматрам да нисам повредила Пословник. Али, пошто сте тражили изјашњење Народне скупштине, стављам предлог народног посланика Наташе Јовановић, Скупштини да се изјасни да ли сам повредила Пословник тиме што сам одузела реч народном посланику Гордани Поп - Лазих.

За 45, против 97, уздржана три, није гласао 51, од укупно 196 народних посланика.

Народна скупштина је донела одлуку да нема повреде Пословника.

Реч има народни посланик Драган Тодоровић.

ДРАГАН ТОДОРОВИЋ: Даме и господо, и овај предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије, као што знате, већ је био у скупштинској процедури, па је повучен на седници 22. октобра 2001. године, што је још један јасан пример тога колико се ради о озбиљним предлозима и колико се озбиљно ради у том смислу.

Господине министре, заиста не видим разлог ваше нервозе, по други пут или по ко зна који пут, ви се трудите да децентралишете говорника, посебно када изађем ја овде за говорницу. Уколико желите, а госпођо председнице, имате прилику да упозорите министра да убудуће прибегне праву које апсолутно има, а то је да изађе за говорницу и да све примедбе изнесе за говорницом.

Дакле, и овај предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона јесте пример да Влада не схвата довољно озбиљно трошкове које ова скупштина у свом раду производи, трошкове које сви ми, нас 250 стварамо, с обзиром на врло, врло тешко стање које се данас затиче у Србији.

Само желим да истакнем, пошто је у више наврата било помена, да је и овај предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона један од покушаја да се наше законодавство усклади или уприличи законодавству Европске уније, да су многе земље у нашем окружењу направиле уступке у смислу укидања смртне казне, да су многе земље направиле и учиниле оно што се од њих тражило. Међутим, до дана данашњег нису испуниле све услове да би и постале чланице Савета Европе.

Много је било речи о томе да су се и приликом доношења овог предлога закона користиле неке напомене, почев од Декларације о људским правима, преко пактова о људским правима, па се врло често помињало да се код укидања смртне казне, која је заиста већ укинута, водило рачуна о Пакту о политичким и грађанским правима из 1966. А са овог места апелујем на све нас и желим да вас подсетим да у оно време када је доношен тај пакт о грађанским и политичким правима, донет је и Пакт о економским и социјалним правима, тако да никоме овде од нас 250 не пада на памет да се мало позабавимо проблематиком из те области. Али, шта је ту је.

Пред нама данас имамо овај предлог закона који, као што је већ речено, жели да на један делимично реформистички начин уреди област кривичног законодавства. У својих седам тачака - које су поштравање казни за поједина кривична дела, увођење нових инкриминација, укидање смртне казне, декриминализовање појединих дела, проширивање могућности блажег кажњавања саучесника у извршењу одређене врсте кривичних дела, појачање заштите малолетних лица предвиђањем оштријих казни за кривична дела учињена према тим лицима, повећање обезбеђених "номиналних износа" у кривичним делима чије законско обележје садржи имовинску вредност - јасно показује контрадикторност онога што се желело постићи оваквим предлогом закона.

Најме, у исто време поштравати казну за поједина кривична дела, а скидати или уводити нове инкриминације, у исто време вршити декриминализовање појединих дела, заиста може да буде делимично нелогично. Да би и простим слушаоцима, гледаоцима, људима који нису вични правној струци, било јасније, треба то поједноставити и рећи - ако се на једној страни врши декриминализација појединих дела, на другој страни се уводи читав сет других дела, и то којих дела - нарочито дела везаних за корупцију.

Овде се изузетно јасно показује чињеница да је Влади Републике Србије, на челу са ДОС-ом, изузетно битно да изађе у сусрет захтевима које пред њих ставља међународна заједница, па се на сва звона звони о борби против корупције, као да у току људске историје није у много наврата доказано који је најефикаснији начин за борбу против корупције.

Међутим, и овде имамо читав сет нових кривичних дела, па када већ причамо да се чланом 80. Предлога закона регулишу кривична дела корупције, у којима се наводе кривична дела корупције у органима управе, ненаменског располагања средствима из буџета, корупције у јавним набавкама, поступком приватизације у правосудју, здравству, просвети, злоупотребом функције браниоца и пуномоћника, ограничавањем слободе јавног информисања, уговарањем исхода такмичења, посебно је битно, бар је то мени запало за око, кривично дело ненаменског располагања средствима из буџета.

Да ли то значи да ће убудуће бити могуће да се нпр. неки возач оптужи да је потрошио много бензина, да се оптужи дете које је добило поклон за нову годину или да се на неки сличан начин доведе до апсурда оно што је заиста толико минорно, да не би требало бити помињано.

Даље, помиње се у члану 79. блаже кажњавање, односно

могућност ублажавања казне за оне који су сарађивали у поступку или нечем сличном. Такође, морам да поменем да је веома јасно да се и овде ради о неким политичким потребама које се каналишу и које се регулишу овим путем. С тим у вези, многи који су тренутно у истржаној затвору или је против њих поведен истражни поступак под притиском су да се под неким олакшавајућим околностима изјасне овако или онако, у зависности од случаја до случаја.

Затим, ми социјалисти смо покушавали да тражимо и неке светле тачке унутар овог предлога закона, па бих тим поводом могао да кажем да се заиста слажем са чланом 32, који прецизније регулише санкције по питању избегавања плаћања алиментације, јер је ово предложено решење заиста добро и ми се око тога заиста можемо сложити. Међутим, око неких других ствари се не можемо сложити. Мислим да је доста било речи у излагањима мојих претходника и, с обзиром да сам већ потрошио 7,5 минута времена за своје излагање, а из уважавања према мојим колегама који сигурно имају много тога да кажу, само бих изрекао дефинитивну оцену - СПС неће подржати овај предлог, јер због многих мањкавости и поред најбоље жеље нисмо могли да нађемо и да дамо прелазну оцену овом предлогу закона.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Родољуб Шабић, после њега народни посланик Адам Урошевић.

РОДОЉУБ ШАБИЋ: Даме и господо народни посланици, нећу потрошити превише вашег времена бар из два разлога. Прво, што иначе нисам мислио да говорим дуго, јер сам хтео у најкраћим цртама да маркирам две ствари које су по мом мишљењу и мишљењу социјалдемократских посланика битне у поступку усвајања овог закона, а друго, јер је мој цењени колега Аца Радосављевић потрошио главни део аргумената у својој преподневној дебати, везаних за оно о чему сам хтео да говорим, односно везаних за објашњење због чега ће социјалдемократски посланици у начелу подржати овај закон.

Дакле, не треба сада сувишно трошити речи. Постоји бар неколико разлога који, када се у начелу процењује могућност да се подржи један закон, стоје, без сумње. То су оне начелне идеје које предлагача покрећу; оне мењају неке глобалне односе у области друштвених односа које треба да уреде. Речено је - **укидање смртне казне**. Дакле, не видимо ни један разлог, ни са моралног, ни са хуманистичког, а ако хоћете ни са политичког становишта, будући да је то један од битних услова за улазак у европске интеграције, да се та идеја, већ започета на савезном нивоу, консеквентно не реализује.

Друга ствар, поштравање кривичних санкција код низа кривичних дела. Дакле, у земљи која је већ дуже од деценије изложена страшном порасту криминала, нема заиста никаквих разлога оклевати у томе да се онај инструментариј који друштву стоји на располагању да се брани од криминала, поштри и појача. Према томе, нема дилеме у погледу тога да треба поштрирати санкције, утолико пре ако се поштравају у сфери оних кривичних дела која угрожавају слободу и права човека и грађанина или, ако хоћете, изборних права, где смо имали неколико скандала који су

незапамћени у Европи у задњих пар деценија.

Конечно, треће, у земљи у којој већ више од деценије корупција као канцер изједа цело ткиво овог друштва, има пуног оправдања да се посебна пажња посвети кривичним делима, као и инструментима борбе против корупције. Те три идеје у основи јесу оно што мене и моје колеге, социјалдемократске посланике, опредељује да без резерве дају начелну подршку овом закону.

Међутим, морам рећи да, као што то често бива, и овај пут покушај да се ове идеје, са којима полемике нема, на конкретан начин операционализују, да нађу свој нормативни израз у тексту закона, да те две ствари не можемо поредити на исти начин. Дакле, ако по нашем опредељењу оне приде заслужују највишу оцену, онда покушај операционализације не може да се пореди са њима. Ми стојимо на становишту да има озбиљних замерки том покушају операционализације. То посебно када је реч о поглављу које се односи на достојанство личности и полни морал. Мислимо да је, посебно у тој области, вероватни тај непожељни контраст између идеје и њене операционализације, веома висок.

Дакле, ставили смо одређен број амандмана, управо полазећи од те оцене. Не мислимо да смо субјективни, јер су велики број амандмана ставили и други учесници у расправи. Оно што сам у овој прилици хтео да замолим и да затражим од предлагача, то је један сериозан однос управо према амандманима. Не би било добро да тај однос изостане и не би било добро да, приликом гласања у појединостима, чак и они који у начелу безрезервно подржавају овај закон, не поделе исти став.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Адам Урошевић, а после њега народни посланик Петар Цветковић.

АДАМ УРОШЕВИЋ: Уважено председништво, браћо и сестре Срби, поштовани представници националних мањина и народности, посланици ССЈ-а нису задовољни казним одредбама којима су санкционисана поједина кривична дела у Предлогу закона о изменама и допунама Кривичног закона Србије, сматрајући да треба још повећати посебан минимум и максимум казне затвора, а то ће исказати бројним амандманима на поједине чланове. Уз пуно разумевање и подршку за поштравање казни за поједина кривична дела, поред репресивног, треба да има превентивни карактер.

Није нам јасно због чега су у овом предлогу изостављена кривична дела против имовине, као што су: превара, ситна крађа, крађа, тешка крађа, одузимање моторног возила, разбојничка крађа и разбојништво, утаја, оштећење туђе ствари итд. Код ових дела је предложено само повећање номиналних износа, тј. висине штете, а не и повећање висине казне, а ова дела спадају у групу кривичних дела која представљају један од генератора правне и имовинске несигурности грађана.

Због ризика да ћу бити погрешно схваћен и изазвати негодовање поштованих дама, најлепше молим та драга нам бића да ме пажљиво саслушају, јер ћу посебну пажњу посветити једном од кривичних дела из главе која третира кривична дела против достојанства личности и морала. Ради се о кривичном делу силовања.

У сада важећем Кривичном закону Србије санкционише се онај ко принуди на обљубу женско лице са којим не живи у брачној заједници. Предложеним изменама бришу се речи: "са којим не живи у брачној заједници", што значи да ово дело може извршити и муж над женом са којом је у браку и брачној заједници. Брак је законом уређена заједница живота жене и мушкарца и престаје тек на један од начина предвиђених законом, тако да се може догодити да постоји брак, а да више нема брачне заједнице. У том случају, по сада важећем Кривичном закону, муж може извршити кривично дело силовања и одговарати пред судом.

Предложеном изменом може у пракси доћи до злоупотребе овако формулисаног кривичног дела, јер жена може из више разлога пријавити мужа за силовање, народски речено отерати га у затвор и још добити бракоразводну парницу. Да не помињем у пракси климаве доказе за утврђивање постојања овог кривичног дела. Мислим на претњу, употребу омамљујућих средстава и слично. А, после пријаве силовања у браку, слаби су изгледи да тај брак и опстане.

Ова примедба се углавном односи на практичну примену у тужилаштвима и судовима, па вас најљубазније молим да је као такву и схватите. Схватајући тежину и последице које ово дело оставља на психу објекта извршења дела, ССЈ је предложила повећање законског минимума казне затвора, и то: за став 1. члана 103. са једне на три године; за став 2. са три на пет година; и за став 3, за ово кривично дело са смртном последицом, на казну затвора од најмање 10 година.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Петар Цветковић, после њега народни посланик Божидар Вучуровић.

ПЕТАР ЦВЕТКОВИЋ: Даме и господо, пред нама је Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије.

Настојао бих да кажем неку реч у начелу о овом предлогу, с тим што би на самом почетку истакао да су дискусије представника ДСС-а које смо до сада чули, господина Мамуле и господина Будишина са становишта стручности изузетне, веома јасне и указале су на све пропусте предлагача закона. Молио бих господина Ристичевића да поштује ред. Чућете, господине Батићу.

Дакле, те стручне дискусије господина Мамуле и господина Будишина, поново подвлачим, јер господин министар оспорава стручност у томе, веома јасно су означиле све пропусте Предлога закона. Посланичка група ДСС-а је у доношењу закона, а нарочито у доношењу овог закона о изменама и допунама Кривичног закона, наступила у доброј вољи и у добрим намерама, настојећи да један лош предлог доведе до стања које је подношљиво, односно стање у коме ће тај закон моћи функционисати у пракси.

Стога, поред оних примедба које су малопре наведена господа дала са стручног становишта, а које се превасходно тичу оцене да ли је у овом тренутку потребно доношење оваквог закона; пошто су решење питања федерације, као и доношење новог устава у Србији на путу, односно врло брзо ће доћи до тих решења; пошто су указали на неке нелогичности, противуставности овог предлога закона са савезним Уставом, а што је све

веома прецизно речено у образложењима уз амандмане које је дала посланичка група ДСС-а; настојао бих да, и поред упорног настојања да будем спречен у томе, кажем то што желим; стога бих покушао да се осврнем на неке проблеме Предлога закона, а да уједно не поновим речи које су претходни говорници из ДСС-а рекли.

Овде сам данас, додуше не од Владе и не од министра, чуо једну тврду коју они увек дају приликом подношења сваког закона, а то је тврдња оних посланика који у целости и безрезервно подржавају овај предлог закона, зато што је то реформски закон. По ком принципу је то реформски закон? Постављам питање: да ли је то зато што је реформска влада поднела Предлог закона; и како је то реформско у овом предлогу закона, кад нема уопште концепције казнене политике, где су за поједина кривична дела знатно повећане казне два и три пута, а док за друга кривична дела нема никаквих повећања казни, где се казне повећавају за она дела која нису учестала, можда и годинама није било ниједног таквог дела у судској пракси. С друге стране, доћи ћемо и на то, господине Батићу, за кривична дела која су веома учестала и која се дешавају свакодневно у Србији није предвиђено повећање казни.

Лично се залажем за укидање смртне казне. У реду, кажу да је то реформско укидање смртне казне, а ја кажем да није. Смртна казна је укинута савезним законом. У случају да не буде донет овај закон, то аутоматски значи да се примењује савезни закон, да се не може изрицати смртна казна. Значи, то је реформско и не знам у којој мери је то друштвено оправдано у овом тренутку у Србији.

Без обзира на моје залагање да се укине смртна казна, немамо анализу ни министарства, ни министра, ни Владе - у чему је предност укидања смртне казне или мана. Једноставно, знамо оно што морамо да знамо, а то нам је речено: захтев је Европе, укида се због пријема у Савет Европе. Европа је укинула смртне казне, па чак 1985. или 1986. неће ме ваљда господин Батић хватати за реч, Француска је укинула смртну казну, али сада су и у кривично-правној теорији и у пракси изузетно велике дискусије око тога да ли треба вратити смртну казну и да ли је то био прави потез.

Постоји једно решење на које бих само подсетио, а то је решење у Русији, где је смртна казна суспендована, а не укинута. Да не бих губио време на предлог за укидање смртне казне, настојаћу да укажем и на следеће проблеме, односно на следеће нелогичности овог предлога закона. Поред овог што сам рекао, да само за поједина кривична дела је предвиђено повећање казне, стоји очигледна несиметричност предвиђених казни, а то је видљиво из амандмана и то ћемо по сваком поједином амандману детаљно образложити. Понављам, то је дато у образложењу амандмана и то су добили сви народни посланици.

Знате шта би неки рекли на то: време тече, али видећемо за кога. Овде постоји једна тенденција, на коју сам указао, да се било који предлози закона једноставно крсте реформским и онда је то бити или не бити. Уколико то не функциониса, уколико ДСС укаже на све нелогичности, на сва лоша решења, онда је ДСС против реформи. Није

тачно. ДСС управо тражи спровођење реформи, управо оних реформи које смо обећали бирачима и за које смо потписали уговор са грађанима. Господине, добићете ваше време.

Даме и господо, нико не може трговцу оспорити право да неограничено хвали своју робу. То чак није ни штетно. На купцу је да одлучи. Сваки грађанин има право да Министарству правде и Влади приговори на озбиљност са којом приступа изменама кривичног законодавства, на служење баналним псеудоправним и готово памфлетским предлозима закона, иза којих се крије нова могућност стварања хаоса у друштву и правосуђу.

Нико разуман такође не сумња да је лакше деловати на конференцијама за новинаре, путем разних саопштења и обиласком Србије, него написати добар закон. Основна реч којом се може описати Предлог закона који је пред нама је да је тај закон лош, да се може поправити, једино не у целини и не у потпуности, усвајањем амандмана које је дао посланички клуб ДСС-а. Видим да ви, госпођо, знате.

Претенциозни текст, са елитетима реформског, иноваторског, завидне дужине, требало би да укаже на озбиљност и креативност рада, али и на њихову приврженост демократским променама у Југославији и Србији. Збиља, са којом правном и политичком аргументацијом предлагач закона, односно Влада настоје да раде реформски, одговорићу на то питање одмах, рекао је један посланик који је наступао други или трећи и који је у целости подржао закон.

Такође бих указао да се овим предлогом закона настоје равномерно да распореде нова кривична дела и да равномерно се поостре казне на све области кривично-правне заштите. Ипак, посебно се инсистира на звучним и помпезним темама: људска права и слобода, изборна права, велеиздаја, кривична дела корупције и слично. Избор тема које лепо звуче, прикривају тоталну деструкцију система кривично-правне заштите, људских права и слобода.

Казне за убиство, ово је одговор на прво питање, казне за тешку телесну повреду, казне за тучу, казне за махање пиштољем у тучи, казне за разбојништво, за разбојничку крађу, казне за тешку крађу, тешко разбојништво, тешку разбојничку крађу, за утају, за превару, за одузимање возила - не повећавају се. Таква се кривична дела најчешће дешавају у овој земљи Србији.

Такође се не повећавају казне за несавестан рад у привредном пословању, за проузроковање стечаја, за проузроковање лажног стечаја, за оштећење поверилаца, за злоупотребу овлашћења у привреди, за неосновано добијање и коришћење кредита, за закључење штетног уговора, за оштећење стамбених зграда и просторија итд.

Значи, за највећи део кривичних дела, која се највише дешавају у овом тренутку у Србији, уопште није било ни разматрања да ли треба повећати казне или не; и не повећавају се. Казне се повећавају за кривична дела која су се врло ретко дешавала и која ће се у мањем делу у односу на укупан број кривичних дела дешавати, односно извршавати.

Са друге стране, треба указати да се можда реформско извучи

из тога што се предвиђа посебно поглавље за кривична дела корупције. Поред правничке примедбе да су већ постојећим предвиђеним кривичним делима обухваћена и та дела, морао бих да истакнем да се корупција не искорењује у принципу, није основни проблем у томе, не искорењује се то предвиђањем кривичних дела, него ефикасним гоњењем и брзим кажњавањем починилаца. У садашњем тренутку нема ефикасног гоњења, нити брзог рада суда, као ни брзог кажњавања појединца, тако да запрећене и предвиђене казне не стварају практичан ефект у казненој политици.

Указао бих само на још једну околност: у Србији, мислим од 1992. године, није извршена ни једна смртна казна, а то није ни било могуће, с обзиром на несагласност савезног и републичког кривичног закона. Али много је боље да се обратила пажња на нешто друго: у Србији је за протеклих 10 година на стотине људи убијено. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем народном посланику. Реч има народни посланик Божидар Вучуровић, а после њега народни посланик Арсен Курјачки.

БОЖИДАР ВУЧУРОВИЋ: Даме и господо народни посланици, како рече моја колегиница Гордана Поп-Лазих, нама не треба никакава кривични закон, ни овај кога имамо до сада, ни овај који нам сада нудите, јер: "Пуцају, пуцају Чедини рођаци, меци фијучу на све стране, крв липти у потоцима, жртве се с душом боре ...

(Председник: Господине Вучуровићу, молим вас да се вратите на тему дневног реда.)

...хирурги се упињу из петних жила да спасавају животе, а полиција то посматра скрштених руку. Судови незаинтересовано ћуте, Чеда је тако наредио, Чедина реч је снажнија од закона.

(Председник: Господине Вучуровићу ...)

Тако је почетком 2000. године врли рођак Чедомира Јовановића...

(Председник: Упозоравам вас да се вратите на тему дневног реда.)

... и познати припадник сурчинске мафије, Љубомир Јовановић Стаклени, испалио ...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Вучуровићу, пошто имате већ две опомене, на основу члана 104. одузимам вам реч и молим вас да сиђете са говорнице.

Реч има народни посланик Арсен Курјачки. Изволите, повреда Пословника.

НАТАША ЈОВАНОВИЋ: Ви можете још неко време, госпођо Мићић, али неће ни то задуго да траје. Али, ви сте дужни, пре него што одсвирамо ваш крај и крај ДСС-овске власти, да нам кажете по ком члану Пословника сте изrekli меру одузимања речи посланику Српске радикалне странке Божидару Вучуровићу?

Ви треба да нам кажете зашто сте ви њега опоменули, шта је то Божидар Вучуровић рекао а да није предмет расправе по овој тачки дневног реда, расправ о изменама и допунама закона о кривичном поступку. Убиства, силовања, упропаштавање живота људи, веза са организованим

мафијом која све држи под својом контролом, то је све састав расправе и све су то чланови Кривичног закона. Али, ради се о томе овде, даме и господо народни посланици, да нама не треба Кривични закон, јер ви имате Чедомира Јовановића. Целокупна српска јавност треба да зна да је Чедомир Јовановић, као једини експонент са таквим манирима и са таквом силом коју спроводи овде у Народној скупштини, тај који одлучује који ће људи бити убијани, који ће људи бити хапшени, који ће људи бити ...

ПРЕДСЕДНИК: Госпођо Јовановић, на основу члана 104, одузимам вам реч и молим вас да се уклоните са говорнице.

Госпођице Јовановић, и вама и претходном говорницу сам одузела реч на основу члана 104, који каже: "Мера одузимања речи изриче се народном посланику коме су претходно изречене две мере опомене, а који и после тога чини повреду Пословника из члана 103. овог пословника". Члан 103, вршио је повреду из алинеје 3: - који, и поред упозорења председника Народне скупштине, говори о питању које није на дневном реду.

То питање није на дневном реду, а ви нисте учили кривично право и Кривични закон, то је питање које се решава на суду и у институцијама; овде имате Предлог закона, чланове о којима конкретно говорите, а не о примерима; и водити истрагу овде и оптуживати људе без везе; према томе, зато сте добили опомене.

Народни посланик Арсен Курјачки има реч, а после њега народни посланик Тома Бушетић.

АРСЕН КУРЈАЧКИ: Уважено председништво, господине министре, колеге посланици, у последње време стално имам срећу да после бурних дискусија причам о обичним стварима, па је тешко пажњу свратити на то. Шта можемо, тако је.

Но, да кренемо. У последње време у друштвима у транзицији појавиле су се дилеме и расправе да ли прихватање европских вредности, па самим тим и европског права, јесте нека манифестација сервилности или је то нужност.

Ми смо убеђени да треба да градимо властито право, на истим оним општим основама за све, на којима је изграђено и савремено европско право. Према томе, то није спорно сигурно никоме.

Све међународне организације, посебно Пакт за стабилност, од наше државе очекују оштрију борбу против корупције. У мојој дискусији ћу се углавном осврнути на то. Дакле, сигурно да је нама свима у интересу да што пре скинемо тај епитет - најкорумпираније земље у Европи, друге у свету и већ све оне титуле које добијамо због тога.

У протеклих десет година, нажалост, у држави су владали такви услови привређивања и живљења да је уопште постало нормално да се за сваку, и најобичнију активност било ког службеника или било ког носиоца неке функције, мора да плати на овај или на онај начин.

Због тога смо дошли да имамо сада гиганте приватних фирми, који су се преко ноћи створили, екстрапрофитере, бесправну градњу велелепних зграда, нелегалне трговине и све оно што нас је пратило свих ових година. Морал народа је толико опао да је тај систем тзв. награђивања постао свакодневница и више се нико ничему не чуди.

Какво је садашње стање у привреди? Предлог закона о јавним набавкама ће нам пружити једну реалну основу за сузбијање криминала и злоупотреба у привреди, јер се поопштрава тај поступак контроле и склапања уговора о јавни набавкама и томе слично.

Међутим, доношењем закона о приватизацији ипак се отвара нека могућност за корупцију одговорних у предузећима, где се врши приватизација или где тек намерава да се врши. Значи, заиста је неопходно да се Кривични закон допуни са тим посебним одредбама о корупцији и да се поопштри одговорност за све то.

Што се тиче правосуђа, у последњих годину дана правосуђе се највише спомињало у вези са корупцијом. У јавности је створен такав утисак да фактички нема поштених носилаца правосудних функција, нити законских поступака. Мислим да је то ипак неправедно, јер без обзира колико смо ми незадовољни ажурношћу судова и њиховим радом, ипак је усвајањем Закона о Високом савету правосуђа створен услов за успостављање неке веће одговорности носилаца функција. Такође се чланом 19. Закона о судовима штити ипак њихова независност, која је ипак у свему овоме најважнија ствар.

Дакле, не смемо заборавити начин на који се врши избор носилаца правосудних функција, поготово ако упоредимо и видимо како се бирају директори, функционери органа управе, руководиоци у здравству, па и у просвети итд. Тамо не постоје ни близу такви механизми као што су сада уведени у правосуђе, тако да ипак не можемо толико бацати љагу на правосуђе. Поготово што сви ми знамо да није проблем толико у корумпираности носилаца правосудних функција, него је проблем у тзв. подобности судија и зависности од сваке актуелне власти.

Што се тиче здравства, појавило се сужавање у одредбама око корупције, министар је изашао, а било би интересантно да чујемо њега, да ли је то због немогућности насталих услед усвајања закона о локалној самоуправи или омнибуса. Једноставно, по мени, превидела се грешка, па се каже да ће се санкционисати појаве корупције у здравственим установама где је оснивач Република. Ако смо сада пренели одређене надлежности на покрајину и локалну самоуправу, можемо доћи у ситуацију да неке здравствене установе не буду под ингеренцијом овог закона, јер ће оснивачи бити локалне самоуправе.

Дакле, овим предлогом корупција је рашчлањена на више области друштвеног и привредног живота, да би се по мишљењу предлагача тачно указало на жаришта те корупције. Може се рећи да су углавном центри добро маркирани, али истине и правде ради морамо рећи да су и државне функције један важан извор корупције. То је увек било, нажалост и сада тога има, и то како код најнижег локалног нивоа, тако до највишег. Нису само обични органи управе подложни корупцији, него су то, морамо рећи отворено, и политичари, односно носиоци државних функција. Тако је било раније и не можемо пренебрегнути чињеницу да су многи државни функционери загазили у ово велико зло нашег друштва.

Много је друштвено штетних одлука било наметано, доношено, много је било фаворизовања одређених приватних фирми и појединаца, а да

се није знао прави разлог за то, односно могло је само да се сумња да се неко окористио о то. Можемо рећи да је све то, наравно, већ обухваћено неким предлогом који је био, али ако смо већ тако огољено идентификовали сва места и жаришта корупције, онда ипак јавности ради мислим да је требало посебно апострофирати још једном жариште, а то су политичари и носиоци државних функција.

Демократска странка Србије, подржавајући измене и допуне Кривичног закона, у амандманима предлаже поштрено кажњавање за све посебне облике корупције. Ту не може да буде никакве милости, никаквог пардона. Такође у амандманима предлажемо што прецизније дефинисање и појашњење свих ових појмова, да не буде после различитог тумачења, како је то нажалост раније било.

Дакле, подржаћемо у начелу овај закон, јер је он у целини ипак прихватљив и савременије регулише ову проблематику, која је ипак осетљива за наше друштво, али искрено се надамо да ће то надлежним органима који су задужени за то помоћи да коначно много ефикасније крену у борбу против свих ових врста криминала које су овим законом уређене.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Тома Бушетић, а после њега народна посланица Гордана Чомић.

ТОМА БУШЕТИЋ: Даме и господо народни посланици. Предлог закона је правно-технички лоше урађен, без јасне концепције у ком правцу и на који начин ће се ишта штитити, које друштвене вредности. И поред одређене синхронизације са савезним Кривичним законом, овај предлог закона недовољно је усаглашен са појединим инкриминацијама из савезног Кривичног закона. Савезни и републички Кривични закони нису кохерентни и козистентни у погледу кривично-правне регулативе, што указује на нужност кодификације кривичног законодавства.

Можда нема смисла ово што говорим, јер је сасвим јасно да од савезне државе нема ништа. Министар Батић, после годину и по дана, даде први пут једну добру изјаву - не може се очекивати од онога који је притиснуо дугме за бомбардовање Савезне Републике Југославије да искрено помаже у стварању заједничке државе. Али, министар Батић је много закаснио, једно две или три године, јер ми управо више година причамо да од тих добрих услуга Европске уније нема ништа.

Поштравање казне за поједина кривична дела, са циљем поштравања казнене политике, нема смисла. Ово је само илузија, јер се у 80% случајева изричу казне на граници посебног законског минимума или општег минимума, што је за праксу судова који изричу казну и воде казнену политику само један од елемената који у пракси до сада није имао никакв значај.

Посебан минимум и максимум, као и распон запрењених казни је готово безначајан у условима казнене политике коју у пракси спроводе судови, значи пре свега у примени закона. Рећи ћу пар примера. У члану 174, а то и сада важи, за одузимање возила запрењена казна је од три месеца до пет година, а судска пракса ретко да бележи већу казну од шест месеци; или, када је реч о пореској утаји, прописана казна је од једне до 10 година, а не знам да ли је у Србији неко осуђен на више од три године.

Значи, то је један нонсенс. Када говоримо о новим решењима, противприродни блуд до сада је нормативно санкционисан од једне до 10 година, сада је најмање једна година, а у стварности за противприродни блуд санкције тешко да су досезале половину запрењених казни.

Резиме свега овога је да судови спроводе казнену политику и постојећи казнене оквири сасвим су довољни за промену казнене политике. Мислимо да треба да буде оштрија и да је до сада била блага, али све ово не значи да је била неопходна промена закона за реализацију оштрије казнене политике. Неоправдано је брисање кривичних дела, односно декриминасање кривичних дела као што су: неовлашћено коришћење и поседовање радио станица; или, кривично дело неучествовање у отклањању опште опасности; или, кривично дело злоупотребе вере и цркве у политичке сврхе по члану 238. Знамо да су секте нарастајуће и да су углавном везане за неке друге цркве, а не за Српску православну цркву.

За разлику од ове декриминације, без икаквих разлога се инкриминишу кривична дела из 21. главе, која говори о корупцији, јер сматрамо, ако се задржава кривично дело примања мита из члана 254. и давање мита из члана 255, са свим облицима, онда је увођење нових инкриминација сувишно и неоправдано. Издвајање из општег кривичног дела примања мита посебних кривичних дела, на пример, корупција у органима управе, правосуђа, просвете, здравства је неосновано и има за циљ само политичке и пропагандни ефекат.

У глави кривичних дела о корупцији улазе и кривична дела као што су - ограничење слободе информисања, уговарање исхода такмичења. Сматрамо да овим кривичним делима није место у овој глави Кривичног закона. Мислимо да је систематика сасвим погрешна. Поштравање казне обухвата маргинална кривична дела, осим кривичног дела против достојанства личности и морала, мисли се на силовања, која су у занемарљивом броју у пракси судова.

Већи број поступака ће се обуставити због новминалног повећања новчаних износа. По основу повећања номиналног износа са 2.000 на 8.000, или са 10.000 на 40.000, многи поступци биће обустављени или ће бити промењени квалификација на блажи облик. Примера ради, несавестан рад у привреди са 15.000 сада иде на 60.000, тешка крађа са 70 на 300.

Све у свему, сматрамо да је овај закон био непотребан, да су ово само козметичке промене и да смо за ванредне седнице имали много важнија питања од ових која сам навео.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народна посланица Гордана Чомић, а после ње народни посланик Петар Петровић.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Даме и господо, предлог измена и допуна Кривичног закона Републике Србије углавном обухвата све оно што обухватају слични прописи законодавства коме смо склони, а то је законодавство развијене Европе, осим две области на које хоћу да ставим нагласак у овој расправи у начелу.

Једна од њих би се могла решити амандманом, уколико би постојала сагласност свих нас о томе да се ради о озбиљном делу које подразумева кривичну одговорност, а из дела је загађивања животне

средине, члан 133. Претходним чланом и изменама тог члана које третира члан 38, сматра се кривичним делом кршење прописа о заштити, чувању и унапређењу животне средине, загађивање ваздуха, воде или земљишта, и то се има казнити затвором од три месеца до три године.

Део који овде недостаје, а који ћемо имати као чињеницу када будемо, надам се, доносили јединствен закон о заштити животне средине Републике Србије, јесте део који се тиче излова рибе на текућим и стајаћим водама. Наиме, чињеница је да би требало лица која врше излов рибе на текућим и стајаћим водама експлозивом, применом електричне енергије или хемијских средстава кажњавати затвором од три месеца до пет година, односно то третирати као кривично дело.

Сада се то третира као прекршај. Излов свих врста риба на текућим и стајаћим водама у случајевима криволова је прекршај који се кажњава новчано, а није кривично дело. Сматрам да је позната чињеница о раширености криволова не само мрежама него и експлозивом, електричном енергијом и хемијским средствима. То је довољан разлог да ова дела постану предмет кривичног закона.

Штета по животну средину је тим већа што се овим безобзирно уништава споро обновљив ресурс, јер када интервенишете на један од ова три начина, онда, осим што стварате за себе имовинску корист, изловом велике количине племенитих врста риба на текућим и стајаћим водама уништавате живи свет у водама који се изузетно споро обнавља, а потребан нам је као основни ресурс животне средине.

Будуће починиоце морали бисмо обесхрабрити третирањем овог дела не као прекршаја, него као кривичног дела.

Друга врста кривичног дела, по мом убеђењу, је нешто што није нашло места у овом кривичном закону, а тиче се трговине људима. Без обзира колико то изгледало необично или колико била тема која се дешава другима, трговина људима је озбиљно кривично дело. То се догађа на територији бивше СФРЈ и то је проблем који би се морао третирати кривичним законодавством.

Да ли ће и када ће оба ова кривична дела бити у предмету Кривичног закона, на нама је. Постоји могућност да то буде већ у овим изменама и допунама, ако усвајањем претходних амандмана, као посланици одговорни за животну средину и за људе који су предмет трговине, а то су обично малолетна лица и жене, нађемо начина да донесемо казнене одредбе којима ћемо то спречити. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем. Реч има народни посланик Петар Петровић, а после народни посланик Милан Марковић.

ПЕТАР ПЕТРОВИЋ: Поштовано председништво, даме и господе народни посланици, ево коначно поново је пред нама Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије, који је морао са ранијег заседања да буде скинут са дневног реда док се не усвоји савезни закон, односно Кривични закон Савезне Републике Југославије.

Мислим да је то добро, да се републички Кривични закон усагласи са савезним законом, док бар још на папиру постоји савезна држава. Али, мислим да Влада нема једнак приступ свим законским

пројектима, јер ако се сећате пре два месеца, или нешто мање, са ове говорнице указивао сам на велику несагласност предложеног закона о раду са савезним Законом о радним односима. Ресорни министар је тада изјавио да је у овој земљи, цитирам по сећању његову изјаву, могуће све, па да и републички закон не буде у сагласности са савезним законом.

Добро је што је републички Кривични закон усаглашен са савезним законом, међутим, оно што није добро је то што се искитрило и што се брзо донела одлука да се у Југославији, а на тај начин и у Србији, укине смртна казна за учиниоце најтежих кривичних дела, за убиства, за планирана убиства, за тепке разбојничке крађе са убиствима итд.

У образложењу Владе зашто се укида смртна казна, поред већ, да тако кажем, фраза које чујемо, а то су - улазак у Европу, улазак у ОЕБС и сл, написано је и следеће: "Укидање смртне казне предлаже се стога што је право на живот неотуђиво право човека и нико га не може лишити тог права, па ни држава".

Поставља се ту једно филозофско, социолошко, па и правно питање - да ли је разбојнику који уђе у туђу кућу, на туђе имање, неко дао право да лиши живота власника те куће, тог стања, тог имања (а знате, да направим излет, да у последње време имамо упаде у туђе куће, станове и имања, где се убијају целе породице, па и мала деца од 2-3 године), да ли такви извршиоци заслужују смртну казну или заслужују 40 година затвора.

По мишљењу Странке српског јединства, једина адекватна мера, ако већ хоћемо да укинемо смртну казну, била би доживотна робија. Да направим још једну паралелу, пошто се стално говори о демократији и демократском принципу, у најдемократскијој земљи света, бар како они себе називају, у САД, у 25 њихових савезних држава није ни дан-данас укинута смртна казна. У држави Тексас се извршава пола смртних казни годишње у односу на извршење смртних казни у свим САД.

Толико када је у питању смртна казна и мислим да бисмо следећим изменама овог закона морали да вратимо смртну казну за најтеже облике извршења кривичних дела, из разлога што код нас нису сазрели ни економски, ни друштвени, ни социјални, ни правни услови за укидање ове казне.

С друге стране, мислим да је у том закону требало наћи места да се боље заштити приватна имовина и приватни посед. Само ћу једним примером да покушам да вас уведем у то - данас имамо такав пропис да, уколико власник куће, стана или имања затекне лопова, разбојника, криминалца да пљачка његов стан, кућу итд, не сме да примени никакву силу на њега. Једноставно, испада да треба да му каже: "Добар дан, дајте ми личну карту да вам узем податке, да бих могао да вас тужим".

У противном, ако примени неку силу, ићи ће он у затвор. Мислим да је морао Кривични закон да нађе неке адекватне мерс да се приватни посед више и боље заштити.

Кад се говори о новим кривичним делима која су уведена овим изменама и допунама Кривичног закона, првенствено мислим на дела корупције, ту је наведено неколико кривичних дела, као што су - корупција у просвети, здравству, органима управе, у поступку приватизације итд.

Мишљења сам да није било потребно наводити кривична дела корупције у свим овим сегментима друштва, већ је било довољно навести само кривично дело корупције, а у поступку доношења одлуке, односно изрицања мере, суд би ценио друштвену опасност дела, односно где је дело и у којим условима извршено, да ли у здравству, да ли у просвети итд.

Јер, ако мало ближе упоредимо највише и најниже предвиђене казне за кривично дело корупције, видећемо да ту баш није одређена права мера кад је у питању здравство, просвета, органи управе и да не набрајам даље.

И на крају, мислим да овим предложеним изменама Кривичног закона, кад су у питању кривична дела против достојанства личности и морала, првенствено мислим на силовање, на обљубу и противприродни блуд над немоћним лицем или над лицем које није навршило 14 година старости, да су ту казнене мере морале да буду далеко, далеко строжије него што су предвиђене овим изменама закона.

Посланичка група ССЈ је у том смислу поднела и неколико амандмана, у којима тражи да се најниже мере, односно забрањене казне за извршиоца ових кривичних дела повећају, јер мислимо, а и статистика показује, да су ова кривична дела у Републици Србији у порасту. Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Реч има народни посланик Милан Марковић.

МИЛАН МАРКОВИЋ: Поштовано председништво, колегинице и колеге народни посланици, искрено сам се надао да ћемо, када будемо водили дискусије о овим предложеним изменама и допунама, због њиховог карактера и због неких објективних околности које се тичу могућности уређења ове материје на републичком нивоу, водити краћу, ефикаснију и стручнију расправу. Али, шта је ту је, предложене измене и допуне свакако нису таквог карактера да бисмо са задовољством могли констатовати да је у питању једно свеобухватно решење, какво би била кодификација или доношење кривичног законика.

Међутим, за кодификацију, као што је мање - више свима нама овде познато, за једно свеобухватно решење потребна је стабилност друштвених односа, посебно оних односа који се желе уредити том кодификацијом, односно тим законом, а ми данас практично имамо низ отворених кључних политичких питања, па и питања оквира и облика државе у којој живимо.

То су разлози што пред нама није, кривични законик, већ Предлог изменама и допуна Кривичног закона, и стога сви ти аргументи који иду у прилог критике на овај начин потпуно су неосновани.

Наравно, предложене измене и допуне су добре и свакако их треба усвојити. Лош би било боље да нисмо морали чекати промене на савезном нивоу, измене савезног Кривичног закона, али шта је ту је. Предложене измене треба да усвојимо, имајући у виду стање нашег кривичног законодавства, и о томе је овде већ било речи.

Дакле, у питању је неоправдано блага казнена политика. То је казнена политика која апсолутно не одговара моралном профилу нашег

друштва које стварамо у последњих несрећних 13 година, превазиђеност одређених инкриминација, неадекватна кривично - правна заштита одређених друштвених вредности, а посебно постојање смртне казне. Морам рећи да сам мислио да је овде неки општи став да треба укинути смртну казну, као једно цивилизацијско достигнуће да се смртна казна једноставно укине.

То и јесте, како рече колега Радосављевић, најмаркантније обележје овог предлога измена и допуна Кривичног закона. Смртна казна је кривична санкција која је одувек изазивала, а и данас изазива, бројне полемике. Оне се у својој суштини свде на аргументе - за и против смртне казне. По среди је, наравно, не само правно, већ, филозофско, етичко, као и политичко питање права државе да одузме човеку живот.

Наравно, нећу понављати све те аргументе које су цењене колеге изнеле пре мене, само ћу рећи оно што је мање - више свима познато, да је смртна казна та кривична санкција која апсолутно одудара, издваја се из система кривичних санкција и уопште не испуњава ону сврху коју морају да испуњавају кривичне санкције, а то се односи на генералну, специјалну превенцију, па у крајњем случају ресоцијализацију лица која су осуђена на ту казну.

Посебно, врло битно питање, које је одувек на неки начин мучило и оне који доносе одлуку о смртној казни, јесте то што је та казна апсолутно непопраљива. Ми данас, наравно, овом питању приступамо пре свега као политичари. Кривично законодавство је у доброј мери огледало стања једне држе и једног друштва.

При дефинисању наших политичких ставова полазимо од реалности, од нашег окружења, а наше окружење нам говори да смо једна од ретких држава у Европи која је задржала смртну казну.

Данашњим изменама Кривичног закона постајемо ближи оним заједницама које су нам умногоме узор и према којима тежимо да се равнамо.

Тим изменама придружимо се општој тенденцији која је превладала у савременом свету, да су недвосмислено превладали аргументи против смртне казне. Међутим, оно што је такође веома тачно, то је да се у пракси будно мора пратити криминолошка ситуација и кретање криминалитета након укидања смртне казне, посебно пракса изрицања казне од 40 година затвора, али то је већ неко питање које није тема овог кривичног закона.

Поред ове свакако најважније промене, овај предлог садржи и друге промене чија је тежња решавања нагомиланих проблема, који оптерећују наше кривично законодавство.

Поштравање казни за поједина кривична дела је потпуно оправдано, имајући у виду како структуру криминалитета у последњим годинама, тако и интензитет. Увођење нових инкриминација и брисање појединих из постојећег закона чини Кривични закон животијим и реалистичнијим.

Истина да је живот увек инвентивнији од законодавца није оправдање за тромог, неефикасног и нестручног законодавца. И, пошто ми

такви нисмо, ми се данас бавимо овим изменама и допунама.

Установа блажег кажњавања је, по мени, одмах после смртне казне или скоро једнако битна новина у овом предлогу изменама и допуна Кривичног закона, предвиђена члановима 3. и 79, и то је једно одлично решење. Надам се да ће дати позитивне ефекте у циљу бржег откривања и гоњења за наведена кривична дела, али ће њен стварни домашај зависити од праксе.

За промене у нашој земљи у свим областима, па и у овој веома деликатној, нису довољне само промене закона. Потребна је промена свести и начина размишљања свих, а посебно оних који имају ту привилегију и ту част да у име народа суде о поступцима других.

У том светлу треба размислити и о примени закона које смо недавно доносили, а који се односе на област правосуђа, посебно Закона о јавном тужилаштву, те Закона о Високом савету правосуђа.

И на крају, наравно, гласаћу за предложене измене и допуне, оне су још један корак на путу неспорних промена и заједно са законима које смо усвојили, као и онима који су на дневном реду, стварају услове за праведније, декриминализовано и савремено друштво у развијеној Европи. Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Има реч народни посланик Слободан Јањић.

СЛОБОДАН ЈАЊИЋ: Петар Панић је избушен као сито. Четири метка су Панићу провирала плућа, два метка су му пробушила јетру, замрсила црева, уништила бубреге и слезину.

(Председавајућа: Молим народног посланика да се врати теми.)

Ово је тешко кривично дело, па га објашњавам. Један метак га је погодио у бутину, а један у руку. Онај бивши ненародни диктаторски режим је због покушаја убиства расписао потерницу за Љубомиром Јовановићем, званим Стаклени, рођаком Чедомира Јовановића. Рођак Чедомира Јовановића, Љубомир Јовановић Стаклени побегао је у иностранство. Када је 5. октобра демократија победила у Србији, ДОС...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, тактика ваше посланичке групе о томе да се ова говорница злоупотреби у вашем случају овог тренутка има крај. Одузимам вам реч, након две опомене.

Реч има народни посланик Драгољуб Стаменковић, овлашћени представник посланичке групе СРС.

ДРАГОЉУБ СТАМЕНКОВИЋ: Даме и господо народни посланици, рекламирам повреду Пословника због тога што је народном посланику Слободану Јањићу одузета реч, а да ничим није вређао достојанство Народне скупштине нити одступао од дневног реда. У истом или сличном случају, када сте ви водили седницу Народне скупштине, о председнику СРС проф. др Војиславу Шешељу Чедомир Јовановић је изрекао следеће речи: "Господине Шешељ, нервозни сте због Хашког трибунала, због ратних злочина које сте организовали и вршили". Ви му због тога нисте одузели реч, нити сте му дали опомену. Зар може да се упоређује један истакнути српски патриота и професор универзитета са овим овде што седи? Тражим да се о овој повреди Пословника гласа.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Пошто вам дугујем објашњење, оно је следеће садржине. Народни посланик Чедомир Јовановић је имао право на реплику и у тренутку док је изговарао своју реплику, први пут од кад говори, подсећан је на то да постоји одредба у Пословнику о томе да не може изрицати ставове који се тичу приватног живота другог лица, њихових расположења и свега осталог што третирају чланови 100, 101, 102. и 103. Пословника Народне скупштине.

Народни посланик Слободан Јањић има две опомене, изречене по истим прскршајима када су у питању кршења Пословника за говорницом Народне скупштине. Сматрала сам да је народни посланик, као посланик од искуства и заната, свестан казни које је добио и да ће поштовати садржај тачке дневног реда, причајући о њој, што он није учинио. Као нужна последица је мера изрицања опомене, односно одузимање речи након друге опомене. Све је урађено са дискреционим правом председавајућег, а у складу са члановима Пословника Народне скупштине 100, 101. и 103.

Да ли сте задовољни? (Не.)

Народни посланик Драгољуб Стаменковић, као представник посланичке групе СРС, тражи изјашњавање о повреди Пословника у случају одузимања речи народном посланику Слободану Јањићу.

Молим народне посланике да се изјасне.

За 37, против 84, уздржаних нема, није гласало 55, од укупно 176 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила примедбу о кршењу Пословника народног посланика Драгољуба Стаменковић.

Реч има народни посланик Милош Нешовић, а после њега народна посланица Олгица Кирићански.

МИЛОШ НЕШОВИЋ: Уважена госпођо Чомић, даме и господо народни посланици, поштовани министре, закон о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије је по другом пут на расправи у овој скупштини. Имао бих неколико примедба на неколико чланова. Мени је познато да је услов за улазак у Савет Европе да се укине смртна казна. Такође ми је познато да је усвојен и савезни Кривични закон, где је укинута смртна казна. Међутим, ипак нешто морам рећи о смртној казни.

Смртна казна је до сада била прописана алтернативно са неком другом казном, и то за најтежа кривична дела. Углавном је била прописана алтернативно са казном затвора од пет до десет година. Изрицана је само за најтеже облике тешких кривичних дела, и то веома ретко, што се може закључити из појединих статистичких извештаја. Мишљења су данас подељена - да ли смртну казну треба задржати или укинути. Лично нисам поборник да се смртна казна укине. Моје становиште полази од чињенице да прилике и услови који постоје у нашем окружењу данас, у овом садашњем времену, не дозвољавају укидање смртне казне.

Мислим да су садашњи услови у нашој земљи такви да за поједина кривична дела треба да се изриче смртна казна, по цену и да се не извршава; да се запрети са смртном казном, али алтернативно са казном затвора и то, мислим, више од 40 година. Ово посебно када се ради о групи кривичних дела против живота и тела, значи, кривично дело убиства, затим

групи кривичних дела против имовине, кривично дело разбојништва и разбојничке крађе. И даље сам мишљења да смртна казна превентивно делује на евентуалне извршиоце тешких кривичних дела, те из тих разлога исту треба, по мени, задржати.

Овакав закључак следи из анализе казнене политике пре деведесетих година прошлог века. Не слажем се са онима који истичу да је супротна правди и правичности. Како на други начин да се задовољи правда ако опасни злочинац убије целу породицу, што се дешава сведоци смо у садашњем времену. Ми смо у Краљеву имали два таква случаја и мислим да су вама позната. Осим тога, смртна казна ће бити укинута сама по себи, ако појединци престану да врше тешка кривична дела. **Стога сам против укидања смртне казне за најтежа кривична дела, већ предлагам да се и даље пропише алтернативно са казном затвора.**

Друга примедба коју желим да изнесем односи се на казну за поједина кривична дела у којима је велики распон између доње и горње границе. Није ретко да се у изменама прописују казне затвора од једне до десет година, што приликом утврђивања казне учиниоцу кривичног дела за конкретно извршено дело, којом ће се, по оцени суда, најбоље остварити сврха кажњавања, даје простор за неуједначену праксу. Тако ће се догодити да за исто дело на подручју различитих судова учиниоци истог кривичног дела буду различито кажњени, иако знам да судови имају своју праксу, да се о томе врло често договарају и заузимају заједничке ставове.

Моја следећа примедба јесте на измене у члану 98. досадашњег Кривичног закона Републике Србије. Мислим да то не треба мењати у овој мери. Мишљења сам да треба заштити од вербалног деликта представнике највиших државних органа. Ради се о људима који врше високе функције у држави и такве личности морају уживати ову врсту заштите. Ова тврдња примерена је и садашњем тренутку када постоји вишепартијски систем, а сведоци смо свакодневних непримерених оптужби које нису основане када су у питању личности на појединим функцијама од високог угледа.

Такође, предлагам да се задржи досадашњи члан 232. Кривичног закона, који се односи на коцкање. Ово са разлогом што је коцка код нас прилично распрострањена, па је по мом мишљењу ово дело друштвено опасно, јер испољава друштвену штетност већег значаја. Такође имамо један сет измена закона, а које се односи на дела против корупције. Мислим да тога имамо и да се то, чини ми се, може решавати чл. 254. и 255. - примање и давање мита. Ако мало другачије размишљамо, онда није свеједно да ли је та корупција учињена у здравству, образовању, државној управи итд, па нисам баш најсигурнији што могу овде да предложим. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Реч има народна посланица Олгица Кирџански, а после ње народни посланик Милош Лукић.

Извините, народни посланик Милош Лукић није ту, онда је после народни посланик Маријан Ристичевић.

ОЛГИЦА КИРЉАНСКИ: Поштована председавајућа, поштовано председништво, уважене колеге и колегице, са нестрпљивом смо, као и велики део јавности, а нарочито жена, очекивали да се Предлог

измена и допуна Кривичног закона нађе на дневном реду Скупштине. Ове предложене измене и допуне доживљавам као први корак у правцу коме смо тежили - да повећамо безбедност, а нарочито на радном месту и у породици.

Преблаге казне или досадашње несанкционисање одређених понашања која се у највећем делу цивилизованог света сматрају кривичним делом и санкционишу, одавали су утисак да наше друштво благонаклоно гледа или чак одобрава такву врсту понашања. Чак се и са ове говорнице, а што са жаљењем морам да констатујем, могло чути да је присиљавање на сексуални чин један од добрих начина да се поправи лош наталитет у нашој земљи. Питам се да ли се тако односе и када су у питању њихове сестре или ћерке.

Такође, када се говори о силовању у брачној заједници као о кривичном делу чули су се коментари и питања типа, зашто сам се онда женио или за чега ми онда жена служи. Сматрам ове предложене измене и допуне Кривичног закона првим добрим кораком напред, а посебно измене члана Кривичног закона број 103, где се бришу срамне речи које за последицу имају да се силовање лица са којим се живи у брачној заједници не сматра кривичним делом.

У том смислу се надам да ће Влада подржати наше амандмане, које је група посланика заједно са мном, а на челу са нашим уваженим потпредседником Скупштине Родољубом Шабихем, поднела, где би се овакви и слични пропусти у Кривичном закону исправили до краја. Сматрам да овај закон треба подржати у начелу и са овим допунама које смо ми амандманима предложили, да би то био један добар помак напред у правцу приближавања нашег кривичног закона светским трендовима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Реч има народни посланик Маријан Ристичевић, а после њега народни посланик Драгољуб Стаменковић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, овде су неки наши политички опоненти говорили да је овај предлог закона јесенас повучен због неких мањкавости процедуре. Други су опет рекли да је Савезна скупштина била ефикаснија и бржа од Републичке владе, а морам да кажем да ни једни ни други нису у праву. Најтачније је да је овај закон био повучен управо због тога да би се сачекале Савезна влада и Савезна скупштина да донесу основне измене и допуне закона који је данас овде на дневном реду.

Ми ћемо, свакако, подржати овај предлог закона и за њега гласати у начелу. Такође, гласаћемо за све амандмане које Влада прихвати и гласаћемо за закон у целини. Овим законом су очигледно избрисане неке казне, неке санкције које су биле без везе и које су биле одлика бивше идеологије, па редимо да се укидају казне о контроли цена и за поседовање радио-станице. То је за бивши режим била опасност, а за нас то није опасност, тако да се те казне укидају. У другом делу закона казне су нешто умањене, а у складу са европским законодавством укинута је и смртна казна.

Да ли смо ми као друштво зрели за укидање смртне казне или не, остаје да се види. Међутим, морамо водити рачуна о европским тенденцијама. За нека кривична дела казне су поопштрене, а то се види за

кривично дело корупције. Уведене су и неке нове казне, које мало боље штите националне мањине, малолетнике и припаднике женског пола.

Морам да кажем да овде не постоје неке казне, не постоје све казне које је заслужио најмлађи доктор, бранилац свете српске земље, а он није довољно обухваћен овим законом. То се очигледно види из данашње расправе. Тај бранилац свете српске земље, а све што је бранио у ствари је сахранио, није јуришио ни на казане, а он нам је овде говорио да смо ми ДОС-манлије. То није обухваћено овим предлогом закона. Права штета. Ми смо ДОС-манлије, а он носи српску јуришну сабљу на поклон Садаму Хусеину. Он може Садаму Хусеину ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народног посланика да се држи теме, а то су измене и допуне Кривичног закона.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Држим се теме зато што сматрам да је велеиздаја поклонити српску јуришну сабљу Садаму Хусеину. Тако се држим дневног реда.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: То је предмет за правосудне органе.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Он је могао Садаму Хусеину да поклони своје оружје, а његово оружје је зарђала кашика. Очигледно је да постоје два стандарда, а ми смо овде као ДОС-овци оптуживани да смо побили све оне који су побијени за време владавине бивше власти. Управо тај који нас је оптуживао да смо побили све те људе био је потпредседник те владе.

На овој скупштини је рекао, када смо тражили минут ћутања за Ђурувију: какав минут ћутања, Ђурувија је био криминалац, осуђен је као криминалац, убијен као криминалац, шта имам, каже, да испитујем ко је убио Ђурувију! Такав човек нама приписује сва та убиства. Права је штета што нема неко кривично дело приписивања да дотични одговара, он би рекао да смо ми малтене убили Исуса Христа, да смо убили Кенедија, то нам је могао приписати, Мартина Лутера Кинга, другог Кенедија, могао нам је приписати да смо његовом вољеном другу Тити одсекли ногу. Он је у праву, нема суда, да има суда он би одговарао.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народног посланика да поштује Пословник Народне скупштине и да се са уважавањем односи према другим народним посланицима.

Основ за реплику, молила бих да цитирате, пошто сам пажљиво слушала и упозоравала народног посланика, шта би био основ за реплику.

(Томислав Николић: Не могу да верујем да нисте пратили расправу. Радило се о председнику Српске радикалне странке.)

Није поменут нико именом ни странком. Шта вам је основ за реплику, посланиче. Ви тражите право на реплику и ваша је обавеза да ми кажете шта је основ за реплику, јер у његовом излагању није поменут именом ни презименом ниједан члан СРС и није поменута СРС. Дакле, шта је основ за реплику.

(Томислав Николић: Госпођо Чомић, помињао је сабљу ...)

Значи, препознавање на основу поклон сабље Садаму Хусеину од стране Војислава Шешеља. Изволите, имате право на реплику.

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ: Препознао сам др Војислава

Шешеља на основу сабље, а како бих другачије могао и да препознам председника СРС. Сигурно по издајству не бих могао да га препознам. Али, наравно, лепо је вама, забавља вас Маријан Ристичевић, скреће вам пажњу са много озбиљнијих ствари, а ви се, госпођо Чомић, трудите да не приметите шта он то говори, трудите се да он изговори све што је желео да каже, да се задовољите неким благим прекорима, а оно што српски радикали покушавају да изговоре за овом говорницом, после сваке друге речи кажњава се опоменом, која доводи до одузимања речи. Е сада, наравно, као представник СРС никада никога ни за шта нећу да оптужујем ако не постоје за то докази.

Маријана Ристичевића сам јединог овде оптужио да је опљачкао сељаке и поднео сам доказе за тврдњу коју сам изнео. Маријане Ристичевићу, откад је ДОС дошао на власт, ти хараш западним Банатом, јужним Банатом, Сремом, све што у Војводини може да се опљачка, ти и твој председник ушли сте у тај посао и пљачкате. Сељацима је остало да подносе против вас кривичне пријаве, а сада ћемо да видимо како ће да реагује правосудје Србије на очигледне доказе да сте искористили то што се налази на власти да људе опљачкате, да их лажним обећањима и преварама доведете у ситуацију да им покупите летину због које су орали за вас њиве, сејали, завршавали посао и када су дошли да жању оно што за њих остаје по договору, скинуо је Маријан Ристичевић.

Зато ти, Маријане Ристичевићу, сваки дан у овој скупштини носиш ново одело, а то од тебе не може да направи новог човека. Ти си исти онај Маријан Ристичевић који је био издајник док смо ми били на власти.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Реч има народни посланик Драгољуб Стаменковић, после њега народни посланик др Драгољуб Војиновић.

ДРАГОЉУБ СТАМЕНКОВИЋ: Даме и господо народни посланици, кад је 5. октобра демократија победила у Србији и ДОС дошао на власт, Чедомир Јовановић је постао важан државни фактор и потерница против његовог рођака Љубомира Јовановића-Стакленог је повучена, а он се слободно вратио у Србију. Нико Чединог рођака није ухапсио. Ниједан суд није у стању ...

(Председавајућа: Молим народног посланика да се држи теме дневног реда - измене и допуне Кривичног закона.)

... да Чедином рођаку, Љубомиру Јовановићу Стакленом, суди за покушај убиства...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Упозоравам вас да је тактика ваше посланичке групе да говорник за говорником вређа народног посланика, било ког у Скупштини, недопустива и вређа достојанство Народне скупштине.

ДРАГОЉУБ СТАМЕНКОВИЋ: ...и тешке, за живот и те како опасне телесне повреде. (Председавајућа и Драгољуб Стаменковић говоре у исти глас). А, да вас подсетим, Љубомир Јовановић Стаклени је онај човек који је са осам хитаца упуцао и тешко ранио Петра Панића.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Господине Стаменковићу, изричем вам прву опомену.

ДРАГОЉУБ СТАМЕНКОВИЋ: Није шала у човека испалити

осам метака, али боље је у Србији судити хирургу који је метке извадио ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Господине Стаменковићу, стратегија ваше посланичке групе са изрицањем оваквих речи за говорницом показује да нисте свесни да је то што радите говор мржње, то је недопустиво у овој народној скупштини.

ДРАГОЉУБ СТАМЕНКОВИЋ: ... и Петру Панићу спасио живот, него судити рођаку Чедомира ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Имате изречену другу опомену и одузету реч. Захваљујем народном посланику.

Молим народног посланика да се врати у посланичку клупу.

Народни посланик Милорад Мирчић, повреда Пословника, овлашћени представник посланичке групе СРС.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Госпођо председавајућа, излишно је више вас подсећати који члан Пословника кршите када посланицима СРС одузимате реч. Члан 103, којим је јасно у овом пословнику дефинисано по ком основу можете одузимати реч, изрицати опомену, ви ни једног тренутка не поштујете. Да сте то поштовали мало пре би, служећи се овим пословником, одузели реч посланику ДОС-а који је овде вређао, маловажавао припаднике муслиманске вероисповести.

То што Маријан Ристичевић пребацује причу на Садама Хусеина, као непријатеља Америке, та прича не пије воду. Реците отворено за говорницом да немате толеранције према припадницима друге националности или вероисповести. То је јасно. Оно што ви радите то је дволично. Ви овде чак не показујете ни толеранцију када је у питању и коришћење колача у ресторану, па сте и против баклава, ево, Станко Ковачевић је против баклава, он хоће кремпите и шампите. Ово је озбиљна прича.

Ово је прича о Кривичном закону и оно што забрињава то је следеће, говори се о једном човеку који седи овде у овим клупама; ни једног тренутка није нашао за сходно на све наводе српских радикала да изађе за ову говорницу, да покуша сам себе да брани, да каже - није то истина, дотични Јовановић-Стаклени није мој рођак, нису ми поклонили коња, Филип Цептер ме није наградио. Не, ви увек нађете за сходно да браните њега. Шта је то? Партијски задатак? Чак и ви када изађете, госпођо Чомић, за ову говорницу мени се чини да кроз ваш лик говори Зоран Ђинђић. Имате чак и исте покрете...

(Председавајућа: Захваљујем.)

исте реченице, само што смета онима који гледају, смета, много репујете као ваш председник, па им титра слика и не могу да вас гледају, немају стрпљења.

Оно што ми српски радикали желимо да кажемо, то је управо пример где би овај закон, пошто ви кажете да унапређује ову област требало да реагује. Уместо да господине Батићу, изволите изађите за ову говорницу па реците ви шта ви мислите о Маријану Ристичевићу. Оно што сте ми рекли у ходнику само поновите за говорницом, довољно је.

Најчудније је да ми животним примерима желимо да овај предлог измена Кривичног закона допунимо. То се дешавало, господо, оно

на чему сте ви у предизборној кампањи и те како зарадили поверење грађана Србије. Ви сте рекли да ћете решити многа убиства, ви сте рекли да ћете открити ко је извршио убиство на Ибарској магистралу, ви сте рекли да ћете открити убицу Ивана Стамболића. Би сте рекли да ћете открити онога ко је пуцао у Будви. Највећи цинизам је управо што садашњи председавајући, када излаже др Војислав Шешељ све оно што се дешавало везано за Ибарску магистралу, каже да су то инсинуације и да то треба Министарство унутрашњих послова. Имате извештај Анкетног одбора ове скупштине, где јасно трагови указују ко је починио то убиство. Починио је Легија, а иза тога стоји Зоран Ђинђић, ви можете да ставите то на дневни ред ... (Председавајућа је искључила микрофон за говорницом.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Дужна сам прво објашњење народном посланику: или ћете поштовати ову народну скупштину или ћемо ми показати да нисмо способни да не учествујемо у тактици једне посланичке групе; а способни смо.

Дакле, објашњење по повреди Пословника.

Молим народне посланике да не додају из клупа због тога што је то кршење Пословника. Дакле, за вашу информацију, потпуно јер на то сам обавезна, шампите потичу из истог места одакле и баклаве, тако да је то различито таман онолико колико је различито све оно што тражите за себе, а не допуштате другима. Реч која је одузета након две опомене народном посланику Драгољубу Стаменковићу, одузета је по основу недопустивог понашања у Народној скупштини Републике Србије.

Ваше је право да говором мржње, показивањем нетолеранције, увредљивим изразима, кршењем Пословника, покушате да створите атмосферу у Народној скупштини Републике Србије. Моја је обавеза да то не допустим. Сваки народни посланик који је за тренутак изгубио из вида одредбе Пословника Народне скупштине био је подсећан на одредбу коју мора да поштује и све оно што ће се и убудуће дешавати у овој скупштини зависи искључиво од вас, од ваше воље да поштујете правила скупштинског рада и достојанство ове скупштине.

Да ли сте задовољни одговором или не? Сва количина страха коју поседујете је безразложна. Ви сте овде једнаки као и сви други посланици. Да ли хоћете да се гласа о повреди?

Народни посланик Милорад Мирчић тражи да се Народна скупштина изјасни о повреди Пословника, члан 103.

Молим народне посланике да се изјасне.

За 39, против 83, уздржан један, није гласало 59, укупно 182.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила предлог народног посланика Милорада Мирчића о повреди Пословника.

Народни посланик Маријан Ристичевић, реплика на излагање Милорада Мирчића.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, колега Мирчић ме је поменуо и то у два наврата. Чак је пренео нека мишљења из ходника. Ја њега паушално нећу оцењивати, питаћу колегу Мишовића за његов стручни налаз о таквим колегама, који нас по цео дан оптужују за све и свашта и који се понашају како се понашају.

Не бих се за то ни јавио, него сам овде оптужен да сам извршио неку врсту дискриминације националних мањина. Колико се сећам, а из стенограма се да то утврдити, чак сам похвалио закон да спречава дискриминацију националних мањина, односно да их узима у заштиту. Ако сам споменуо Ирак, ја се Џорџу Бушу Сениору нисам нудио као добровољац да идем и да убијам, како то они пишу, ту ирачку гамад. Ово су радили припадници једне друге партије. Ја то нисам радио.

Ако сам споменуо друга Тита, не морају толико да се вређају. Знам да је најмлађи доктор тражио наградно одсуство да присуствује сахрани вољеног друга Тита, добио и присуствовао, био близу и толико се раскукао како ће без друга Тите да је вод војника морао да га смирује, а дипломатски кор је био озбиљно забринут за његово ментално здравље. Ако сам за то крив, извините.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланик Милорад Мирчић, повреда Пословника.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Не излазим због Маријана Ристичевића, свако село у Војводини има по једног оваквог шенту. Шенто служи да увесељава село.

Излазим због вас, госпођо Чомић. Мало пре сте одржали једно фино уводно предавање.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, од мснс нисте тражили реплику, тражили сте реплику на излагање народног посланика Маријана Ристичевића.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Рекламирао сам повреду Пословника, само да вас подсетим. Изашао сам зато што сте ви мало пре имали једно излагање које нисам у првих 10 минута уопште пратио, али сам мислио да рекламирам Пословник који каже у члану 93: "Председник Народне скупштине, када председава седницом Народне скупштине, ако жели да учествује у претресу, препушта председавање једном од потпредседника Народне скупштине."

Мени је мало пре изгледало да ви хоћете да учествујете у расправи, јер је била дуга тирада, како ви то знате да држите. Када је Маријан Ристичевић са ове говорнице сада поново вређао, нисте нашли за сходно да га опоменете, него сте пустили. Ваљда сте у том тренутку, са пуно уважавања моје суграђанке, размишљали о овом делу Кривичног закона који се односи на помор риба. Док се убијају људи по улицама, по асфалту Београда, за то нико не одговара, ви размишљате ваљда о помору риба. Није то лоше. То је боље и зрелије размишљање него уопште зрелост Маријана Ристичевића.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланик има право да квалификује објашњење председавајућег Народне скупштине као тираду или као учествовање у расправи, али је председавајући Народне скупштине у обавези да народном посланику, који је истакао повреду Пословника, да објашњење и образложење да то није учинио. Уколико једино није случај да народни посланик не излази за говорницу повреде пословника ради, него злоупотребе говорнице ради, што је исто предмет Пословника Народне скупштине.

Да ли хоћете да се поново гласа?

Народни посланик Милорад Мирчић жели да се још једном гласа о повреди Пословника.

Молим народне посланике да се изјасне да ли је поступцима председавајућег повређен Пословник.

За 19, против 84, уздржаних нема, није гласало 59, укупно 162.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила примедбу о кршењу Пословника.

За реч се јавио министар, господин Владан Батић.

ВЛАДАН БАТИЋ: Даме и господе народни посланици, уважена госпођо председавајућа, у току целодневне расправе наслушали смо се свега и свачега, разних злоупотреба, етикетирања, увреда, клевета, претњи, а најмање је било приче о закону који је на дневном реду, о Предлогу закона о изменама и допунама Кривичног закона.

Као министру правде, у име Владе Републике Србије, мени је драго да нисам чуо ни једну нарочито важну и значајну, валидну примедбу на Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона, али чуо сам неколико детаља. Један је да је доношење овог закона требало одложити до доношења новог устава и то често помињу посланици једне посланичке групе, а по тој логици најбоље би било да направимо мораторијум на рад Народне скупштине, да седимо и чекамо доношење новог устава, да не доносимо ни један једини закон. А када ће бити донет нови устав видећемо, када та странка то одлучи.

Речено је да је одредба члана 3. став 3. Предлога закона, која предвиђа могућност блажег кажњавања за саучеснике, противуставна. Тврдња да је она у колизији са одредбом члана 7, 35. и 41. Кривичног закона Савезне Републике Југославије, морам да кажем, једноставно није тачна.

Кривични закон СРЈ предвиђа само оквире за ублажавање појединих кривичних санкција, али чак у посебним деловима садржаним у савезном Кривичном закону, као што је организовање групе за извршење дела ратног злочина или злочина геноцида или за подстрекавање за извршење ових кривичних дела, садржане су одредбе које омогућају да се оне крећу мимо тих оквирних одредби предвиђених општим одредбама савезног Кривичног закона.

Уосталом, то су тзв. покајничка кривична дела или тзв. покајничке одредбе. Компаративна европска пракса савремених кривичних законодавстава апсолутно иде у правцу афирмације оваквих кривично-правних одредаба.

Прича о смртној казни и о потреби укидања или неуклидања смртне казне, наравно, датира већ годинама, ако хоћете и деценијама, и то не само у Србији него и у многим кривичним законодавствима. Није разлог за доношење овог закона био само императивни захтев Савета Европе, Европске уније или других европских интеграција, већ неопходност усаглашавања републичког закона са савезним Кривичним законом. Савезни Кривични закон у свом општем делу одређује врсте и висине кривичних санкција.

Да исправим још једну нетачну констатацију. Није закон

својевремено повучен из процедуре зато што је био мањкав, што му је недостајало ово или оно. У претходном предлогу закона ми смо покушали, пошто то савезна администрација до тог момента није учинила, да нађемо модус да се посредно укине смртна казна у Кривичном закону Републике Србије. У том моменту у савезном Кривичном закону је постојала смртна казна, као максимална временска казна постојала је казна затвора од 20 година. Када упоредите онај предлог закона, који је два месеца раније прослеђен републичком Парламенту, у њему је свуда где је постојала смртна казна била предвиђена тада дозвољена максимална казна затвора од 20 година.

У међувремену, у том интервјуу, најзад се досетила Савезна влада, предложила у општем делу Кривичног закона СРЈ брисање, односно укидање смртне казне и максималну временску казну од 40 година затвора. Да не би дошли у колизију у погледу максимума временске казне, ми смо само из тог разлога повукли Кривични закон, ускладили га са тим временским трајањем максималне казне од 40 година и зато је дошло до тога да смо изгубили пар месеци. Ништа друго.

Уосталом, морам да кажем да је то једноставно тековина европске цивилизације. Можда интимно многи од нас, с обзиром на степен криминализације друштва, на изузетно тешка кривична дела која су у овој земљи почињена у последње време, и нису за укидање смртне казне, али, понављам, то је тековина европске цивилизације.

Још нешто, ми смо и до сада имали једно двојство у погледу смртне казне. Савезни Кривични закон, пре ових измена, када је брисао смртну казну, предвиђао је смртну казну у општем делу. У посебном делу савезног Кривичног закона, где су санкционисана поједина кривична дела, изузетно тешка, као што је, рецимо, кривично дело геноцида, није постојала смртна казна. То је био разлог због кога у Србији у последњих десет година није извршена ниједна смртна казна, а постоји 25 правоснажних пресуда којима су поједина лица осуђена на смртну казну.

Дакле, то двојство, та колизија републичког и савезног закона утицали су на то да, упркос постојања правоснажних пресуда, једноставно нису извршаване смртне казне.

Конечно, било је приче и о несиметричности појединих одредаба. Негде се поштравају, а негде се ублажују кривичне санкције за поједина кривична дела. Ту нема никакве нелогичности. Једноставно, пракса, време, догађаји, степен криминалитета, посебно појачавање криминогених активности у одређеним сферама, нормално да утичу на повећање броја поштравених кривичних санкција за један број кривичних дела, а са друге стране потпуно маргинализовање, смањење друштвене опасности за друга кривична дела подстиче на смањење степена кривичних санкција за та кривична дела.

Већ сам вам рекао да смо чули много прича. Помињани су некакви закони о реформама, Закон о кривичном поступку, Закон о јавним набавкама, Закон о приватизацији. Нажалост, мало је било конкретних предлога или примедба на Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона.

Такође бих рекао да ће Министарство правде и Влада Републике Србије са задовољством прихватити све оне амандмане који иду у правцу побољшавања текста и квалитета закона. Нама је циљ да тај закон буде што бољи. Ми немамо тај осећај да морамо тврдокорно бити иза сваке одредбе тог закона. То је, уосталом, пракса и манир Министарства правде и то се могло видети током расправе о неким другим законским пројектима.

Још да кажем пар детаља о кривичном делу корупције. То је нешто што је један друштвени феномен; нешто што је тековина времена у коме смо живели; нешто што је резултат једног система поремећених вредности. Дакле, тачно је да се корупција не може искоренити изменама Кривичног закона, ни поштравањем појединих казни за кривична дела, односно санкција, па чак ни увођењем неких посебних, нових кривичних дела. Али, чињеница је и да сви морамо уложити огроман напор да се искорени та пошаст која се назива корупција.

Савет Европе је на заседању још 1994. године корупцију дефинисао као понашање особа које на службеном или приватном положају злоупотребљавају своје дужности тако да остваре нелегалну зараду или добитак било које врсте. Постојале су разне врсте корупције, поделе на активну и пасивну, на уличну, на уговарачку, на корупцију у јавним службама, на тзв. политичку корупцију, на судску и привредну корупцију.

Међународна заједница је донела низ аката у борби против корупције. Донета је чак и на 101. седници Одбора министара земаља чланица Савета Европе Резолуција број 24, која садржи 20 упутстава за борбу против корупције. Названа је "антикорупцијском библијом". Дакле, ми настојимо да читав тај спектар средстава у борби против корупције искористимо и да се заиста ухватимо у коштац са тим злом које се назива корупција.

То нас је и руководило да, у оквиру измена постојећег Кривичног закона Републике Србије, предложимо и више нових кривичних дела, која познају сва савремена европска законодавства и тако, између осталог, извршимо и хармонизацију нашег кривичног законодавства са кривичним законодавством савремених европских земаља. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Обавештавам присутне народне посланике да нас је 111, односно 91, а да ће се седница Одбора за правосудје и управу одржати у 18,15 часова.

Захваљујем присутним народним посланицима. Рад настављамо сутра у 10,00 часова.

(Седница је прекинута у 18,00 часова.)

Прво ванредно заседање
26. фебруар 2002. године
(21. дан рада)

(Седница је почела у 11,00 часова. Председава Наташа Мићић, председник Народне скупштине.)

* * *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господа народни посланици, настављамо рад седнице Првог ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2002. години.

Ради утврђивања кворума за рад Народне скупштине, молим народне посланике да убаци своје картице у посланичке јединице.

Констатујем да имамо кворум и да можемо наставити рад.

Обавештавам вас да су пријавили одсуство следећи народни посланици: Василије Павићевић, Стеван Лилић, Драган Јочић, Бранко Ружић, Пал Шандор, Ненад Лемајић, Ален Селимовић, Петар Мишић, Вишња Нежић, Мирослав Маркићевић, Кермеци Карољ и Ратимир Свирчевић, Миодраг Стаменковић (поподне), а Бранислав Грубачки је најавио закашњење.

Обавештавам Народну скупштину да су позвани да седници присуствују: председник, потпредседници, министри и секретар Владе Републике Србије, као и секретар Републичког секретаријата за законодавство.

Такође, сагласно члановима 83. и 84. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да сам на ову седницу позвала представнике Народног покрета "Отпор" и представнике Удружења породица оетих и несталих Срба са Косова и Метохије.

Прелазимо на 6. тачку дневног реда: - ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ (начелна расправа; појединости)

По Пословнику, реч има народни посланик Бранислав Блажић.

БРАНИСЛАВ БЛАЖИЋ: Даме и господа, рекламирам повреду Пословника која се јуче догодила и позивам се на члан 97. Очигледно је дошло до грубе повреде основних права народних посланика. Ради се о следећем: о одузимању речи господину Драгољубу Стаменковићу. Накнадном провером из стенографских белешки јасно је (а ја ћу прочитати шта се конкретно дешавало) да је госпођа Чомић, која је тада била председавајућа, грубо прекршила члан 97. Драгољуб Стаменковић је у свом излагању, а прочитају само пар реченица, рекао:

"... за живот и те како опасне телесне повреде и, да вас подсетим, Љубомир Јовановић Стаклени је онај човек који је са осам хитаца упуцао и тешко ранио Петра Панића.

Председавајућа: Господине Стаменковићу, изричем вам прву опомену.

Драгољуб Стаменковић: Није шала да се у човека испали осам метака, али боље је у Србији судити хирургу који је метке извадио ...

Председавајућа - Поново упада у реч и каже - Господине

Стаменковићу, стратегија ваше посланичке групе изрицањем оваквих речи за говорницом показује да нисте свесни да је то што радите говор мржње, то је недопустиво у овој Народној скупштини.

Драгољуб Стаменковић: ... и Петру Панићу спасио живот, него судити рођаку Чедомира ...

Председавајућа: Имате изречену другу опомену и одузету реч." Овде је кључни моменат.

Дата је друга опомена и одузета је реч у једној реченици; буквално није дозвољено посланику да добије другу опомену, па ако настави са нечим, што је, по мишљењу председавајуће, нешто из члана 103. за шта би могла бити изречена опомена и одузимање речи, тек да се онда након друге опомене изрекне човеку, посланику одузме реч. Значи, ради се о врло јасној ствари, да је прекршен Пословник, да је председавајућа била прилично нервозна и није имала живаца да сачека и да види да ли ће господин Стаменковић по њеном мишљењу наставити да крши Пословник, па да онда, користећи своје право председавајуће, одузме реч посланику. Мислим да је ово очигледно груба повреда Пословника - одузимање права народном посланику да говори, поготово што се она у свему овоме позивала на говор мржње, а очигледно је из овог текста који сам прочитао да ту ни о каквом говору мржње није било речи, да се радило само о указивању на криминалне радње које су се дешавале, а на које очигледно власт из ових или оних разлога не реагује.

ПРЕДСЕДНИК: Сматрам да нема повреде Пословника. Председавајућа госпођа Гордана Чомић је изрекла две опомене и после тога одузела реч народном посланику Драгољубу Стаменковићу.

Да ли хоћете да се Народна скупштина изјасни о томе? Да.

Стављам на гласање примедбу да је извршена повреда Пословника.

За 20, против 78, уздржаних двоје, није гласало 59, од укупно 159 народних посланика.

Народна скупштина је донела одлуку да није извршена повреда Пословника коју је рекламирао народни посланик Бранислав Блажић.

Прелазимо на начелну расправу према пријавама за реч.

(Милорад Мирчић, са места: По Пословнику.)

Како сада ви по Пословнику? Да ли имате неки предлог, ви нисте представник посланичке групе. Сви сте, вас 23 сте сви. Невероватно.

(Милорад Мирчић, са места: Имам право да рекламирам повреду Пословника.)

Ако имате предлог, можете да се јавите као народни посланик. Иначе, као народни посланик можете само да дате неки предлог, не можете да рекламираете повреду.

Значи, ако се Драгољубу Стаменковићу одузме реч, онда ће представник бити народни посланик Милорад Мирчић. Изволите. Значи, данас сте ви представник.

(Гордана Поп-Лазич, са места: Не данас, него док му не одузмете реч.)

Да, док не одузмемо реч народном посланику Милораду

Мирчићу, он ће бити представник посланичке групе СРС.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Ви већ унапред планирате да ћете одузети реч; ваљда представљам посланичку групу док сам у сали, када нисам у сали, када нисам присутан, онда следећи са списка који је приложен. Оно што рекламирам то је повреда члана 111. Пословника о раду Скупштине, а односи се на следеће: да записник који се води у Скупштини подразумева да у њега уђе и приложена дискусија. Информације којима располажемо тачне су - приложене дискусије у записнику са јучерашњег заседања нема, госпођо председавајућа. Према томе, повредили сте Пословник. А, тај записник би требало да садржи приложену дискусију српских радикала, где фали још један део, а то је: "У знак захвалности што је заштитио свог рођака Љубомира Јовановића Стакленог, сурчинска мафија је Чедомиру Јовановићу поклонила тркачког коња. Шта ли је тек Станко Суботић Цане поконио Чедомиру Јовановићу да би га заштитио од суда и закона."

ПРЕДСЕДНИК: Господине Мирчићу, ви сте се јавили по Пословнику.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Само цитирам шта је требало ући у записник.

"Станко Суботић Цане организовао је убиство полицијског генерала Радована Стојчића Баце."

ПРЕДСЕДНИК: Немате право, ово нису примедбе на записник. Господине Мирчићу, ово је повреда Пословника.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Само што је требало да уђе у записник.

ПРЕДСЕДНИК: Ући ће у записник господине Мирчићу ...

МИЛОРАД МИРЧИЋ: ... "Укидајмо, браћо, све законе, јер ми имамо нашег Чеду. Чедомир Јовановић је парадигма ДОС-манлијског правног поретка. Живео Чеда Јовановић" - само је ово требало да уђе у записник - "алфа и омега ДОС-овског схватања слободе и демократије."

Према томе, поступите по Пословнику.

ПРЕДСЕДНИК: Приложене дискусије ће ући у записник, предаје су секретару, ући ће у записник. Нека дискусију припреми народна посланица Наташа Јовановић којој је такође одузета реч, ако хоће да уђе у записник. Сада дајем реч народном посланику Драгољубу Војиновићу, а после њега је народни посланик Драган Томић.

ДРАГОЉУБ ВОЈИНОВИЋ: Приготовано председништво, даме и господа народни посланици (ево и министра - господине министре, поздрављам и вас), ако могу најзад да говорим, после петог најављивања најзад сам дошао на ред да кажем оно што мислим да треба да кажем.

Можда је мало чудно што сам се, обзиром на моје занимање, пријавио да говорим у начелу о Предлогу закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије.

Међутим, са моје тачке гледишта, морам неке ствари да појасним, иако овде није место да то елаборирам, а то су - човек иначе формира своје понашање уз нагонско физиолошко одређење и оним што ми називамо награде и казне. Шта су награде, о томе нећу да говорим, а шта су казне, то подразумева забране, и у школи, и у религији и у државном

апарату.

Ми данас дискутујемо, а и јуче смо дискутовали, о казнама због кривица које дефинишемо и о величини и врсти казни које треба одредити.

Најпре, хтео бих нешто да кажем о основној награди или казни, а то је одлучивање о смрти. Силне су хвале јуче изречене, да је есенција овог закона укидање смртне казне. Наш народ каже - човек није осуђен на смрт, човек је осуђен на живот. Под тим подразумева ношење сопственог животног крста као мање или више тежак живот.

Према томе, са мог аспекта то се и подразумева у укидању смртне казне и мислим да томе не треба давати неку посебну пажњу.

Оно на чему бих се задржао овде то је да Предлог закона уводи и неке нове одреднице као кривична дела у домену мог занимања и делатности којом се бавим више од 40 година. То је област здравства и ја сам то протумачио као покушај да се ова област регулише Кривичним законом више него што је до сада била регулисана.

Међутим, одмах морам да кажем да ту постоје изванредне опасности ако буде, како рече господин Мамула, лаичког приступа у писању овог закона, ако је он непримењив због тог лаичког приступа или ако је непримењив sui generis, што значи да ћемо имати велики број проблема, јер је здравство једна од најосетљивијих друштвених делатности и са социјалног и са аспекта људских права и са етичких аспеката.

Најпре о ономе са чиме се слажем у закону. Нова одредница је кривично дело надрилекарства, иако се може рећи да у Србији постоји традиција надрилекарства. Сетимо се родоначелника наше државе - Коца Милош је лечен од надрилекара, а не од народних видара, не од школованих. Ипак сматрам да ова одредница треба да буде у овом закону.

Међутим, чини ми се да је акценат стављен на корупцију у здравству. Оно што је господин Курјачки рекао, изгледа да се сада покушава да се та корупција разврста, односно како се то модерно каже, да се лоцира у домену здравства, школства. У здравству она вероватно постоји, али не у тој мери колико се о њој говори. Ја ћу изнети доказ. На њу је указано на начин који је предимензиониран и о томе говори један члан закона, члан 126, на један, ја бих рекао чудан (не бих рекао једну оштру реч - бесмислен) начин, а то је непотребно лечење.

Лекар сам скоро 40 година, живим у лекарској породици и сви су ми лекари. Веома често кажемо - нису ти потребни лекови за то обољење, јер ће само по себи проћи. Знаш да израз - несавесно лечење; оно је санкционисано, али - непотребно лечење - то никада до сада нисам чуо нити могу то да објасним. Не знам, питао бих господина министра зашто у санкционисању злоупотребе положаја где је потрошен новац није написао - непотребно трошење новца? Очигледно је да је овде покушано да се корупција на једна веома невешт начин докаже, покаже и да се покаже да стварамо инструменте за борбу против те корупције.

Друга ствар на коју бих хтео да укажем, и на овом примеру молим министра да ствари јасно дефинише, примерено нелаичком поимању закона, јер ће конфузије и последице бити катастрофалне и за онога ко суди и за онога коме се суди; ради се о етичким проблемима које закон изазива,

што бих илустровао чланом 122а. Он гласи - ко знајући да је заражен нарочито опасном болешћу, зарази том болешћу другог који није знао или није могао да зна за његову болест, казниће се затвором скоро до пет година.

Питао сам господина министра шта је то нарочито опасна болест, надам се да није антракс. Моје наслућивање је да се ради о пошасту овога времена - AIDS-у или сиди, како се то каже. Међутим, морам да кажем, господо, иако није час да ја овде држим једно медицинско предавање, а и није ми то ближа област - моје колеге су показале да изванредан број ХИВ заражених, особито жена, и после осам година не показују знаке обољења. То је регулисано на један етички начин. О заражености ХИВ вирусом зна само један лекар. Упозорава се породица, упозорава се супруг, упозорава се пацијент. Ако ради у здравству мора да носи дупле бандаже код повреде, рукавице, иначе ће изгубити радно место.

Једна је чињеница коју вам морам објаснити. Процент и могућност заражења ХИВ вирусом је упоредан процентуално са екскретима, односно секретима. Жене нису у стању да баш свакога заразе. Уколико би се тај етички моменат пренебрегао и неко сазнао да је неко оболео, а није у стању да му пренесе болест, он може завршити на робији од пет година, а да не говоримо о ономе ко има знаке обољења - тај није за робију, тај је за принудно лечење, јер неће дуго живети, од две до три године.

Зашто сам ово рекао? Рекао сам зато што треба јасно дефинисати шта су одреднице које се у овом закону постављају, говорим са аспекта мога занимања, и оне треба да се поправе. Отуда су поднесени многи амандмани Демократске странке Србије, којој ја припадам, а мислим да сам био јасан зашто их треба прихватити. Ко не разуме може доћи да му објасним насамо.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Драган Томић, а после њега народна посланица Наташа Милојевић.

ДРАГАН ТОМИЋ: Поштована господо народни посланици, као што је наш уводничар Зоран Николић рекао, посланичка група Социјалистичке партије неће подржати овај предлог измена и допуна Кривичног закона, јер мислимо да ово нису довољне измене, да је требала да иде комплетна измена кривичног законодавства на савезном нивоу. Пошто су овде побројана бројна дела у разним областима, која су настала као новотарија овог времена, мислимо да би озбиљна и коренита промена пореског система, Закона о контроли и наплати јавних прихода, Закона о стечају и ликвидацији и Закона о личном раду, а то су иначе савезни прописи, значајно поправила стање и онемогућила постојање разних врста кривичних дела, која су овде набројана.

Када имате у једној области као што је примена пореских закона разне изворе за корупцију, која се појављује у разним врстама обављања делатности (а помиње се здравство, просвета, корупција у државним органима, у правосудју и побројане су малтене све области друштвеног живота), све се то регулише пореским прописима, тако што ћете грађане натерати да подносе пореске пријаве за сваки посао који обављају и плаћају порез по стопи која је прописана по закону.

Ми данас имамо ситуацију, због нерегулисаног стања у пореској области, да постоје бројни пропусти, мањкавости и појаве које су настале пре свега због немогућности државе да озбиљно финансира одређене области, а ту пре свега мислим на просвету, здравство, правосудје и функцију државне управе, посебно на контролну функцију државне управе. У овом периоду, задњих пет-шест месеци, добили смо једно шест-седам којекаквих комисија које ће се бавити тзв. стратешким питањима у тим областима, пре свега у борби против корупције и мита, против морала или неморала итд. Значај, по разним питањима, али нисмо добили начин како да се то прекине. Прекида се пореском политиком и једини начин је пореска политика и контрола код једног органа.

Ви данас имате пред државом седам контролних функција у тој области; ако узмемо и функције правосудја, то је онда већ девет функција. Према томе, пошто нема озбиљне сарадње у томе (иако постоји прича да постоји сарадња, ја мислим да не постоји, посебно у органима ове контроле), просто је немогуће онда остваривати праву функцију.

Када говорим о делу који се тиче насиља над припадником другог народа, етничке групе или верске заједнице, просто стичем утисак да је овај члан опредељен за српски народ. Просто је невероватно да у овом моменту имамо такву тенденцију, иако је познато да у задњих 10 година није било етничког насиља у Србији од стране припадника српског народа ни над једним припадником националне мањине и друге верске групе, да овде добијамо један члан који мене наводи на ту чињеницу да просто упозоравамо припаднике народа да воде рачуна како се понашају.

Београд је мултиконфесионални град са припадницима разних народа и народности и никада га није одликовала таква врста насиља. Остајало је увек пред грађанима да се одреде како ће да живе са својим комшијама и Београд је карактеристичан пример по томе, а ја могу рећи и Аутономна Покрајина Војводина свакако.

Били смо сведоци у задњих 10 година сталног насиља, од убистава до исељавања, претњи и учена, и данас имамо на терену три општине доле у јужној Србији, Бујановац, Прешево и Медвеђу, одакле се Срби масовно исељавају. Како то спречити? То је један од облика насиља. Да ли смо применили коју државну меру да спречимо те облике насиља над грађанима српске народности на том простору? Нисмо, иако смо са ове говорнице у више наврата о томе говорили и покушавали да нешто кажемо.

Да се вратим на ову причу о корупцији. Она ће постојати у сваком друштву и постоји. Није српско друштво специфично као категорија. Само питање је - како се боримо против тога. Не можемо се борити апелима, већ јасном државном контролом, а контрола може настати тако што ћемо државне органе, који се пре свега баве пореским законодавством, подићи на највиши могући европски ниво.

Европу одликују, ону о којој ви причате, контролни органи сажети у једној служби која се зове финансијска полиција. Не постоји седам или осам паралелних органа, са свим овлашћењима, у примени прописа. Најзначајнији органи су републичке, односно управе прихода са јасним и темељним задацима на наплати пореских обавеза и поштовању пореских

прописа. Зато нам је неопходно реално пореско опорезивање. Оно ће само зауставити значајне приче о корупцији и натерати грађане да плате своје обавезе.

Није проблем за државу ако неко треба да плати 200 динара или 2.000 динара пореза, проблем је онај ко треба да плати 200 милиона. Ту су извори и ту су евидентне приче. Немојте више причати о борби против корупције. Причајте о борби против сиве економије, јер ћете се онда наћи на терену јаке српске државе. На сваки други начин ово је само мешање теза и никаква реализација у интересу грађана и државе. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем народном посланику. Реч има народни посланик Наташа Милојевић, а после ње Милош Лукић.

НАТАША МИЛОЈЕВИЋ: Даме и господо, драге колеге, госпођо Мићић, драги гости из "Отпора", представници Владе тренутно одсутни, говоримо о Предлогу измена и допуна Кривичног закона Републике Србије. Надам се да ћемо се саслушати док говоримо о виђењима и предлозима оних које у овој скупштини ја представљам, и оне посланичке групе којој у овој скупштини припадам, посланичке групе Демократске опозиције Србије.

Слушајући коментаре и изјаве о основном тексту закона и о предлозима измена и допуна не могу да се отмам утиску да је ово пресудан моменат између архаичног и новог; не могу да се отмам утиску да за реформе многи још нису спремни или не знају њихову суштину; не могу да се отмам утиску да конзервативни текст и садржај КЗ, како га зову, мора коначно бити превазиђен и избачен из употребе.

Предлог измена и допуна Кривичног закона садржи много тога, али не садржи једну од основних ствари. То је инвентар и, наравно, то закон не може, али пада у очи да је инвентар кривичних дела која су чинили експоненти бившег режима до октобра 2000. године тако огроман и тако значајан да ниједан садашњи или будући текст Кривичног закона неће моћи да сагледа сва та кривична дела.

Само се сетите на који начин је угрожавано једно од основних људских права - изборно право. Само се сетите на који начин су службена лица злоупотребљавала своје положаје у бројним (на хиљаде случајева) хапшењима чланова "Отпора" и других који су се супротстављали режиму. Само се сетите шта је био епилог изборне крађе.

Мислим да је охрабрујуће што ћемо ипак приступити изменама Кривичног закона, али ме не храбри чињеница да не постоји инвентар некадашње кривиче. Надам се да ће носиоци правосудног система ово сагледати и да ће направити бар неколико корака у том правцу.

Шта је донео Предлог измена и допуна закона? Које су то, по нашем, социјалдемократском приступу, кључне ствари.

Прва је укидање смртне казне. Друга је она која се односи на угрожавање, односно санкционисање угрожавања људских права. Помиње се санкционисање насиља над припадницима другог народа или других народа. Ослањајући се на Закон о заштити мањина, усвојен у начелу у Савезној скупштини, радујем се што ћемо моћи да говоримо о кажњавању насиља над припадницима других народа. Сведоци смо бројних дела која о

овоме говоре. Сведоци смо таквих дела у свим крајевима наше земље, сведоци смо таквих дела у Војводини, која је вишенационална, у Сандаку, а наравно и на Косову.

Једна од предности текста предлога за измене и допуне овог закона јесте што су санкције такве да претпостављам да ће деловати превентивно, а не стимулативно.

Оно што овај предлог такође третира, можда не на задовољавајући начин и отуд се надам да ће усвајањем амандмана бити коригован и побољшан основни текст предлога, односи се на сексуално злостављање и насиље у породици. Обе теме су третиране у јавности, али никада нису у законодавству нашле простор, који тим темама и тим санкцијама припада.

Сведоци смо бројних догађаја насиља у породици (а ова скупштина се тиме бавила равно пре седам месеци), облика и форми сексуалног злостављања, али нисам сигурна да су сви схватили поруке гласања ове скупштине 11. јула о томе како се може санкционисати онај ко са позиције службе или службеног положаја некога сексуално злоставља.

Нисам сигурна да ће многи схватити, и после усвајања овог текста закона, али закон је оквир. Закон је обавеза. Закон пишу људи, али закон и примењују људи. Надам се да важи да нико није изнад закона, али очекујем да они који ће га примењивати неће бити испод закона, односно испод оног што закон од њих очекује.

Морам овај жагор да прекинем једним невероватним сведочењем, ако успем наравно, јуче објављеним у дневним новинама: "Доношењем пресуде пред Окружним судом у Новом Пазару завршено је суђење Музафери Ризвановић, жени која је пре око два месеца убила свога мужа. На овакав очајнички чин Музафера се одлучила после 17 година психичког и физичког злостављања и тортуре, после батина, претњи и надљудског понижавања."

Епилог ове приче је осам година затвора за Музаферу, а иза ње је остало троје малолетне деце. Оно што се замера правосудју, можда неоправдано, јесте кратак судски поступак. Оно што ја, као један од бораца за заштиту женских људских права, замера јесте нефер и неправедно суђење. Мислим да најмање што Музафери и сличнима дугујемо јесте праведно суђење. Господин Батић није тренутно ту, али вероватно чује да апелујем да се суђење Музафери понови. Не злоупотребљавам ову говорницу. Говорим само о ставкама, односно члановима Предлога закона који се односе на насиље у породици и дубоко подржавам предлоге мојих колега Лиле Трифуновић и Стевана Лилића, предлоге амандмана који се на ову проблематику односе.

Али, да се вратим теми сексуалног злостављања и да вас подсетим да је реакција на те догађаје увек иста - сексистичка. Нико никада није себи признао до краја да ли је сексуално злостављање нешто што је само насиље над женским полом или оба пола. Ни овај предлог закона, па ни амандмани не санкционишу или не третирају овај проблем са истог становишта. Надам се да ћемо у трећем миленијуму сазрети, порастати и да ћемо уочити да сексуално злостављан може бити свако, без обзира на пол, и,

нажалост, без обзира на узраст.

Амандмани Социјалдемократије који третирају ову тему, као и друге теме које се односе на принуду на полно општење, тичу се будућности. Можда сада, у овом тренутку, још увек не постоји довољан живо друштвене свести да је сексуално злостављање један од највећих или најзначајнијих облика криминалних радњи данас.

Нећу вас давити статистиком, јер статистика, онима који не разумеју, не говори ништа. Рећи ћу вам само да су жртве на различите начине, било на послу, у породици нарочито, огромне и бројне. У свету постоје апели бројних невладиних организација, а овде нажалост малобројних, али пре свега храбрих невладиних организација, да се право на заштиту од сексуалног злостављања и законом предвиди. Само тај напор је учинио да ми као посланици спроведемо такву врсту апела и у текст амандмана и, надам се, у коначан текст закона.

Јуче је неко рекао да рачуна на нови правосудни систем и на нове судије у нашем новом систему. Кривични закон не видим само као правну вредност или правно уређење државе, видим га као одраз друштвених и моралних вредности или, надам се, новог успостављеног моралног принципа у нашем друштву.

И, кад сам код помињања моралног принципа, опростиће ми они чије незнање можда не досеже доведе, али ја ћу их упознати са моралним принципима зацртаним још у петом и почетком четвртог века пре нове ере. Каже овако: "Ништа посебно не тражим, само, као што сам вам одувек говорио, хоћу вас, загледање у себе, то је услуга коју ми увек морате чинити, као што је то моја услуга чињена вама" - Сократ.

Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем. Реч има народни посланик Милош Лукић.

МИЛОШ ЛУКИЋ: Даме и господа народни посланици, поштовано председништво, уважени гости, кад је реч о изменама и допунама Кривичног закона, намеће се један утисак - да имамо одређену противурчност у самом образложењу за доношење овог закона.

То образложење састоји се у томе што се констатује да је тренутно недовољно оштра казнена политика у нашој држави. Ми, као странка **ССЈ**, поздрављамо све оне кораке који воде ка томе да се казнена политика поостри, да се што ближе одређена кривична дела прецизирају и да се санкције за њих тачно утврде.

У чему се састоји ова противурчност - састоји се пре свега у томе што ми имамо укидање смртне казне, а то је отприлике и највеће ублажавање које је обухваћено овим законом. Има пуно разлога што сматрамо да је укидање смртне казне преурањено у овом друштву и у овој држави, која се налази у једном пост-ратном периоду, где је део територије још увек под окупацијом, када многи односи нису регулисани и имамо многе облике криминала, а посебно оног општег, којим су угрожена најосновнија људска права - право на живот, затим, многа дела која се чине из користољубља. Можда у неком следећем периоду, можда онда када се код нас економски, друштвени и остали услови буду стекли да се ова казна

укине.

Код грађана је дискусија о овом закону посебно изазвала пажњу у делу који се односи на заштиту малолетника. Међутим, овим изменама је само додатно дело отмице малолетног лица, и оно је обрађено, али ми смо дошли до закључка да посебну пажњу треба посветити заштити малолетника од опојних дрога.

Свакодневно у штампи читамо извештаје по којима се нагађа или прецизно говори о процентима ученика у средњим, а све више и у основним школама, који су уживаоци дроге. Ти проценти су запањујући и свако ко иоле мисли на будућност наше омладине и наше деце треба о томе озбиљно да размисли. У том делу сигурно треба појачати и санкције.

Питање уситњавања кривичног дела корупције је такође, по нашем мишљењу, беспредметно; мислим да је ту само унета додатна забуна дељењем на корупцију по разним областима.

Једно питање се посебно намеће, а то је питање повреде угледа Републике Србије. Ту имамо ублажавање санкција које смо до сада имали, а ако томе додамо и појачавање санкција према припадницима других националности, чини ми се да се кроз измене овог закона протеже једна нит, да Србија и израз - Србија све мање треба нешто да значи, а да ће остати заштићена само Република као таква; њени органи биће доступни свакоме, да их вређа и да наноси одређене увреде овој држави на тај начин.

Још једна област која непосредно није обухваћена овим изменама и допунама закона, то је питање великог броја прописа, а на то смо и раније указивали, којима су уређена кривична дела; то су Закон о оружју и муницији, Закон о градњи, итд. Сматрамо да сва кривична дела треба да буду кодификована у Кривичном закону, из простог разлога што ће то код оних који примењују прописе, а то су судије, изазвати већу пажњу и биће озбиљнији и у самој примени ових прописа, много више ће се водити рачуна када буду у Кривичном закону, него овако.

Имамо пуно примера за то, него време не дозвољава, па можемо неком другом приликом о томе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Срђан Сикимић.

СРЂАН СИКИМИЋ: Даме и господа народни посланици, за мене је несумњиво да је укидање смртне казне и појава нових облика девијантних понашања нужно наметнула потребу да се мења постојећи Кривични закон.

У складу са таквим околностима, израђен је и овај текст Предлога измена и допуна Кривичног закона Републике Србије. Све измене, ако их анализирамо, крећу се или од усаглашавања са новонасталом ситуацијом, или у делу који се односи на конституисање нових кривичних дела или нових облика постојећих кривичних дела.

Наравно да је ово истовремено била и прилика да се у закон уграде искуствене норме, у делу који се односи на прописане санкције у постојећем закону, и да се искуствене норме, које су се искристалисале у пракси, уграде у овај предлог закона, са једним основним циљем - да се створе реалне основе за уједначену казнену политику на територији

Републике Србије.

Ако прихватимо да су ово оквири у којима се креће нови предлог закона, у делу измена и допуна, онда мислим да, несумњиво, тај закон мора добити нашу подршку у начелу.

Ја се не бих сложио са некима од претходника, који су изнели став да закон није добар. Одсуство појединих решења која се тичу изостанка неких појава, које смо већ назвали новим кривичним делима, као нпр. такозвана компјутерска дела и слично, нису основа за критику овог текста.

Они су основа за нашу начелну расправу, која, по мени, треба да укаже на одређене појаве и да евидентира и лоцира одређене појаве са таквог аспекта да изазивају одређену законодавну интервенцију у том сегменту који смо лоцирали као проблематичан. То је, по мени, сврха начелне расправе.

Нажалост, наша процедура је прописана Пословником, у том делу је оскудна и онемогућава нас да оно што ми у начелној расправи евидентирамо као проблем, истовремено уграђујемо у текст закона, већ нас тера да то урадимо у некој поновљеној процедури, кроз поновну измену неког од законских пројеката.

На нама је сада, у овом тренутку једино је могуће оно што нам Пословник дозвољава, да кроз читаву палету, по мени, квалитетних амандмана, одабиром најквалитетнијих побољшамо понуђени нам текст. Мислим да се у сваком случају, ако дамо подршку у начелу, морамо сложити са чињеницом да поједине одредбе и поједина решења трпе критику. Не пледирајући да овде говорим о стручној анализи, сматрам да има потребе указати на поједина решења која би завређивала вашу пажњу.

Доста је овде било речи о члану 5, који предвиђа увођење новог члана, новог кривичног дела, са чланом 60а, а то је насиље над припадником другог народа, етничке групе или верске заједнице. Јесам за конституисање оваквог кривичног дела, али нисам за текст који је понуђен. Текст који је понуђен отвара могућност разних злоупотреба свих учесника у кривичном поступку, из следећих разлога: у ставу 1. он предвиђа могућност нехага, а у ставу 2. говори о умишљају који није управљен на припадника другог народа, верске заједнице или етничке групе, већ је тај умишљај управљен на наношење тешке телесне повреде итд.

Оваква формулација је, по мени, недопустива, јер припадност другом народу, етничкој групи или верској заједници не може бити битан елемент једног кривичног дела, већ може бити само елемент виности окривљеног у том поступку. Посебно треба имати у виду да ће, ако оваква формулација законског текста остане, у вишенационалним срединама, нарочито треба имати у виду територију Војводине, где има припадника више од 28 разних народа и народности, долазити до злоупотребе. Ове злоупотребе ће у процесном смислу изазивати, практично, пораст ових кривичних дела. На граници смо, обзиром на овакву формулацију, да многе радње које у овом тренутку квалификујемо као прекршаје квалификујемо као кривична дела са врло тешким предвиђеним санкцијама.

Следеће дело је у члану 32, који носи наслов - недавање издржавања. Овде се ради о једној терминолошкој недоследности према

постојећим прописима. Не постоји радња недавања издржавања. Према члану 310а Закона о браку и породичним односима, издржавање може да се досуди једино у новцу, ни на који други начин. Ово даље значи да би ово дело морало да носи назив - неплаћање издржавања.

Даље, елемент на основу којег се утврђује кривична одговорност је да је обавеза издржавања конституисана извршном судском одлуком или извршним поравнањем; обзиром да имају један једини назив, а то је (према члану 16. Закона о извршном поступку) извршна исправа, непотребно је да користимо нешто за шта у позитивном праву имамо синонимни израз. Надаље, из овог текста треба избацити део који се односи на утврђивање обавезе издржавања од стране другог надлежног органа. Једноставно, у нашем позитивном праву не постоји други надлежни орган који може да утврди обавезу издржавања за било које лице.

Члан 62. се односи на члан 216. постојећег закона, који представља нову формулацију постојећег кривичног дела. Међутим, ова формулација отвара могућност да постане средство репресије у односу и на уставна и на међународно призната начела права и слободе човека и грађанина на критику органа власти. У оваквој формулацији доћи ћемо у прилику да спречавамо било какву, да је тако назовемо, конструктивну или озбиљну добронамерну критику органа власти и ускраћујемо једно од основних начела које је присутно у свим конвенцијама о људским правима.

Следеће на шта бих вам указао је члан 64. који говори о новој формулацији члана 218. који носи назив - ширење лажних вести. И ова формулација, практично, доводи до могућности поновног увођења деликта мишљења у наш правни систем, само у нешто другачијем облику од онога којег смо имали. Због чега? Овде се каже: "Ко изношењем или проношењем лажних вести или тврђења изазове узнемирење грађана..." итд. Термин "тврђења" подразумева ставове, оцене и схватања о појединој појави, а не пуко изношење чињеничног стања. Ако нечије размишљање третирамо као кривично дело, онда ћемо бити у ситуацији да је то потпуно нови облик деликта мишљења, што је апсолутно недопустиво. Тако нешто смо у нашој правној пракси избацили.

Што се тиче одредбе члана 79, доста је било речи о томе овде. То је она одредба члана 255а која регулише блаже кажњавање, а везано је и за члан 3. став 3. овог закона. Мислим да овој одредби није место у овом закону. Поздрављам идеју да за ове облике, како је то наведено у закону, треба предвидети блаже кажњавање, али ово би била материја савезног законодавства, из простог разлога што је у члану 25. савезног Кривичног закона регулисано да сви облици саучесништва, односно лица из било ког облика саучесништва могу бити блаже кажњена у ситуацији када спрече извршење кривичног дела. Овде имамо само другачију радњу, а то је "ко открије". Једноставно, мислим да то треба лоцирати у тај закон.

Што се тиче групе кривичних дела о корупцији, можемо расправљати о разним формулацијама понуђеног текста. У овом тренутку то не бих учинио. Препустио бих то стручној јавности и пракси. Треба поздравити идеју да оно што смо лоцирали као проблем коначно и санкционишемо. Оно на шта треба овде указати, а мислим да има простора

да се кроз амандмане то исправи, јесте разлика у предвиђеним казнама, коју, у сваком случају, треба уједначити, јер не видим озбиљног основа за различити приступ. Посебно треба указати на то да постоји разлика у кажњавању за покушај, за, практично, једно те исто дело у различитим варијантама, у зависности од учесника тог поступка.

Конечно, искористио бих прилику да укажем на последњи члан, односно на текст једног амандмана који је присутан. Не знам тачно чији је. Амандман покушава да, кроз прелазне и завршне одредбе, реши питање судбине постојећих правоснажних пресуда за лица која су осуђена на смртну казну.

Амандман је добар, правно квалитетан, али треба указати на то да не би требало да буде предмет наше расправе, јер опет овај закон не трпи ту материју. То је материја Закона о кривичном поступку. Тај амандман у суштини, мада је добар, не бисмо смели усвојити, јер не би био у складу са постојећим правним системом. Свакако га треба прихватити као иницијативу, коју треба покренути у Савезној скупштини да се ово питање реши, јер практично у овом тренутку не постоји механизам за такво решење. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем народном посланику.

Реч има народни посланик Милорад Мирчић, а после њега народни посланик Слободан Томовић. Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: У складу са Пословником, захтевам да се након мог излагања провери кворум, јер очито је да ово што је на екрану не одговара правом стању у посланичким клупама.

Даме и господа народни посланици, СРС сматра да је сасвим бесмислено данас да Народна скупштина Републике Србије расправља о изменама и допунама Кривичног закона. Србији не треба кривични закон. Нама заправо не треба никакав закон, јер ми имамо Чедомира Јовановића. Ионако се увек када су у колизији Чедомир Јовановић и било који закон примењује Чеда. Није више уопште реч о Чединој зебри, о Чединој улици, реч је о најтежем кривичном делу...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Мирчићу, упозоравам вас да се вратите на тему дневног реда.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Ово је забрањен говор и ово је свима јасно. Само овај говор СРС не може да се саопшти са ове говорнице, а могу новински исечци да се саопште, могу слободне процене и оцене других посланика. Убијање је забрањено, осим ако сте рођак Чедомира Јовановића...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Мирчићу, изричем вам другу опомену, на основу члана 103. и 104.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Рођаци Чедомира Јовановића имају право да сасвим слободно убијају. Чединим рођацима ни судови ни закони не могу ништа.

ПРЕДСЕДНИК: Господине Мирчићу, одузимавам вам реч и молим вас да се удаљите са говорнице.

(Милорад Мирчић и даље прича за говорницом.)

Господине Мирчићу, ви управо кршите Пословник зато што

нећете да се удаљите са говорнице.

Молим народне посланике да утврдимо да ли имамо кворум, пошто је на почетку излагања то затражио народни посланик Милорад Мирчић.

Констатујем да имамо кворум и можемо наставити рад.

(Стеван Кесејић, са места: По Пословнику.)

Како по Пословнику? Као предлог?

(Стеван Кесејић, са места: Као представник посланичке групе.)

Пише овде, ако одузmem реч или искључим са седнице народног посланика Милорада Мирчића, онда га замењује народни посланик Мирољуб Вељковић. Он није ту. Нећемо се сада прозивати овде, где вам је Мирољуб Вељковић. Када дође Мирољуб Вељковић, нека дође па ћу му дати реч.

(Стеван Кесејић, са места: По Пословнику тражим реч.)

(Посланик Стеван Кесејић стоји поред говорнице и тражи реч.)

Реч има народни посланик Зоран Радовановић, а после њега...

Не, нисам вам дала реч.

(Стеван Кесејић: Имам право на повреду Пословника.)

Нисам вам дала реч. Где сте пошли? Немате реч, нећу вам дати реч, реч има народни посланик Зоран Радовановић.

По Пословнику, када дође Мирољуб Вељковић. Изволите.

Молим вас да ослободите простор да прође народни посланик Зоран Радовановић.

(Посланици Стеван Кесејић и Зоран Радовановић стоје поред говорнице.)

Хоћете ли ви да говорите или нећете? Изволите.

(Стеван Кесејић: Молим вас да ми дате реч по Пословнику.)

Не дам вам реч. Завршили смо. Изволите.

Молим вас да се удаљите и да не полемистете са мном, вратите се на место.

Изволите, реч има народни посланик Зоран Радовановић.

(Стеван Кесејић: Хоћу да рекламирам повреду Пословника у име посланичке групе; ја сам представник посланичке групе и имам право. Мирољуб Вељковић није присутан на седници и после њега ја сам овлашћени представник.)

Изричем вам опомену зато што полемистете са мном, а нисам вам дала реч. Прву опомену. Реч дајем народном посланику Зорану Радовановићу.

(Стеван Кесејић: Молим вас да ми дате реч по Пословнику. Вељковић није присутан. Ја сам сада овлашћени представник посланичке групе.)

Молим вас да се удаљите, да омогућите...

(Стеван Кесејић: Молим вас да ми дате реч да рекламирам повреду Пословника.)

Не дајем вам, а то је моје право да вам не дам. Не дам вам право на реч. Већ сам вам изрскла опомену.

(Стеван Кесејић: Вељковић није присутан. Ја сам овлашћени

представник посланичке групе.)

Изричем вам другу опомену. То не пише у вашем списку - ако није присутан. Не могу да се играм овде са вас 23: сви сте представници; па ако вам се одузме реч; ако нисте у сали. Зато што вршите повреду и зато што морам, зато што сам дужна да поштујем Пословник.

Народни посланиче, изричем вам другу опомену и молим вас да се вратите на своје место.

(Стеван Кесејић и даље стоји поред говорнице.)

Зато што полемистете са мном. Нисам вам дала реч, додајете. Одузимам вам реч.

(Стеван Кесејић: Зашто ми одузимате реч?)

Изволите, реч има народни посланик Зоран Радовановић.

ЗОРАН РАДОВАНОВИЋ: Поштовани председниче, даме и господо народни посланици, поштовани министри, пред нама је данас Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије. Основа је, пре свега, у изменама и допунама члана 3, где се смртна казна замењује казном од 40 година затвора. Пре свега, као лекар и као хуманиста, а пропо тога да су посланици СПС-а у савезном парламенту гласали за овакву измену, ја ово подржавам и сматрам усклађивањем са европским тенденцијама, што је коректно.

У делу Предлога закона који говори о насиљу над припадником другог народа, етничке групе или верске заједнице говори се као што каже и сам наслов - о припадницима другог народа, етничке групе или верске заједнице. Оно што ми смета, а што на основу понашања владајуће ДОС-ове већине могу да констатујем, јесте да овде нема дела који говори о заштити права, пре свега, мог, српског народа. На вашим ТВ станицама од 5. октобра гледали смо неколико десетина science fiction филмова о Маркалама, о Рачку, где је мој народ сатанизован, где сви треба да се плаше српског народа и ја питам - када ће и у који закон ући нека таква одредба по којој ће бити заштићен и српски народ.

Иначе, чланови Предлога закона који говоре о отмици, о дискриминацији (то су 6, 7. и 8.) су врло интересантни. Отприлике, ови чланови закона би били донесени онда када се ми вратимо на власт, одмах, првог дана, јер нико нема право да грађане Србије... а имате једног грађанина Србије, ранијег председника, господина Милошевића, који је у Хагу, који је отет, и њему се у Хагу суди. (Хвала, колега Николићу - изручен.) Исто тако и ми ћемо донети сличне законе, са још већим казанама за ова кривична дела.

Када се говори о делу закона о повреди слободе кретања и настањивања, опет се враћамо на исту ову причу. Члан 76а, који је додат, говори: "Ко противправно ускрати или ограничи грађанима Републике Србије слободу кретања..." и тако даље, а свих тих примера смо се много нагледали у претходним данима.

Део закона који се односи на здравство отприлике је писан као да су га писала два студента. Студнет права и студент медицине. Зашто ово говорим.

Члан 126. говори о непотребном лечењу, 126а - лекар који

одреди очигледно непотребан начин лечења у намери да прибави какву корист за себе или другог - и тако даље - биће кажњен затвором од шест месеци до пет година.

Сви лекари у Србији знају одлично да ће пацијент хиљаду пута од нас лекара да тражи да се неки допунски преглед изврши, тражиће после ултразвука - молим те, докторе уради ми скенер да видим шта ми је, а уколико неко од нас то не учини, пацијент се љути. Врло је тешко направити разлику између непотребног и онога што доноси корист.

Исто тако, можда би у неком делу закона требало да стоји, значи, не лекар, него лидер који је одредио очигледно непотребан начин вођења државе у намери да прибави какву корист за себе или другог. Имаћете прилике да и о томе слушате од других посланика.

Мислим да ова влада треба више пажње да посвети неким законским решењима и, пре свега, активностима на повећању плата здравствених радника, а мање да се бави проблемом корупције у здравству које по овом предлогу изгледа да има толико много као да су сви лекари корумпирани, а ја одговорно тврдим да нису.

Чланови 212а и 212б Предлога закона говоре о велеиздаји и неовлашћеном стварању и коришћењу наоружаних формација. Члан 212а је отприлике такав, што би наша нишка деца рекла - фрка, фрка. Каже - ко покуша употребом силе да промени уставно уређење Републике Србије или свргне њене највише државне органе... Или, члан 212б који говори о неовлашћеном стварању формација, и тако даље, и тако даље. Ваши лидери су се на свим телевизијама у Нишу хвалили како су тог 5. октобра имали оволико цеви, онолико цеви, били су спремни за све и свашта, па шта је то друго него ово. Али, изгледа овакве допуне закона се раде после 5. октобра.

Ја мислим да, пошто ми министар додаје да је сагласан да је тога и било... Чланом 62. мења се члан 216. и овај члан, који је најинтересантнији, гласи: "Ко друге позива на отпор или непоштовање законитих одлука или мера државних органа или на непослушност према службеном лицу у вршењу службене радње..." Да га не цитирам даље, ја вас молим, овај члан јасно говори да сте сви ви, мислим на вас из владајуће већине, из ДОС-а, свесни тога колико добро водите државу. Ви сте тога свесни и вас је страх од тога да неко не позива народ, а народ чека да га неко позове на изборе, да се ова власт дефинитивно сруши. Хвала.

(Томислав Николић, са места: Реплика!)

ПРЕДСЕДНИК: Право на реплику зато што вам је рекао - хвала, господине Николићу, изручен је?

(Томислав Николић, са места: Шта он има мени да каже хвала, он је из бивше власти.)

Нема увреде уопште, не могу да вам дам реплику. Реч има народни посланик Мирољуб Вељковић...

(Томислав Николић, са места: Да ли имам ја право на реплику?)

Немате право на реплику.

(Томислав Николић, са места: А зашто?)

Зато што нема основа за реплику, по члану 97. није вам

повређено достојанство ни углед, нити вам је изнео нешто из приватног живота.

(Томислав Николић, са места: Како није повређено достојанство?)

Народни посланик Мирољуб Вељковић није присутан, по Пословнику народни посланик Бранислав Блажић, представник посланичке групе СРС.

БРАНИСЛАВ БЛАЖИЋ: Даме и господо, ја се поново јављам да рекламирам повреду Пословника; то је сада повреда Пословника и код господина Мирчића и код господина Кесејића. Прво ћу вам образложити, а сада имамо и код господина Томе Николића.

Овде се Пословник непрекидно крши, госпођо председавајућа. Господин Кесејић се јавио по Пословнику, не да рекламира повреду Пословника него по Пословнику. Ви сте у обавези да дате сваком посланику овде реч ако се јави по Пословнику.

Према томе, то морате научити и то је толико јасно. А, ако он изађе за говорницу и почне да прича да је реч о повреди Пословника, ви имате право да му одузмете реч и кажете да то може да говори само овлашћени представник посланичке групе. Према томе, то је толико јасно и молим вас да такве ствари ипак не радите више, јер ово је већ стварно диктатура и ово се већ граничи са диктатуром. Поготову образложења када се одузима реч посланицима који имају право и на овакав начин да изражавају неки свој револт или протест против нечега што сматрају да је диктатура, и у Скупштини и у друштву.

Ако они то на такав начин раде, они имају то право. Ви имате опет право и да одузimate реч, али са једним образложењем које ту стоји, а не овако као што је реч у случају господина Мирчића, када сте му на његово читање текста одузели реч, са образложењем да се вређа достојанство неких људи или да се ради о говору мржње.

Овде се та реч доста понавља - говор мржње у друштву, говор мржње у Скупштини. Господо, мржња се у Скупштини распламсала после 5. октобра. Еуфоричним долажњем на власт ви нисте могли да сакријете сву своју, на неки начин, страст која се распламсала, тај реваншизам који је био у вама; ви сте распламсали једну мржњу и зло које се сада шири Србијом.

Према томе, начин нашег изражавања, претње, долазак у оном еуфоричном стању, жеља да ћете ви све променити на такав начин како сте почели то је распламсало не само мржњу, него морате признати да је у Србији и пораст криминала, пораст отмица, пораст убистава, да је пораст свега онога што је негативно, а од позитивних емоција или позитивног стања у друштву нисте направили ништа.

Према томе, немојте се позивати да је мржња нешто што је последица овога, или је последица овог рада парламента, не, поготову не да долази из уста посланика СРС.

ПРЕДСЕДНИК: Господине Блажићу, ја се у потпуности слажем са вама. Кршења Пословника има заиста, али то раде чланови ваше странке, што показује и евиденција.

Народном посланику Кесејићу нисам дала реч зато што по

члану 97. о повреди Пословника Народне скупштине може да говори само председник, односно представник посланичке групе. Овлашћење има народни посланик Мирољуб Вељковић.

Ја сам вас лепо питала, жао ми је што сте били неуки, да ли имате предлог или по повреди, а ви сте пет пута поновили - по повреди, и то је ушло у стенографске белешке; не могу сада да вас учим како да користите право за реч.

Друга ствар, народни посланик Николић није добио реплику зато што се претходни говорник није увредљиво изразио о њему, нити је погрешно протумачио према члану 98. Према томе, нема повреде Пословника.

Народни посланик Мирољуб Вељковић није присутан. Реч има народни посланик Ђура Лазић, а после њега народни посланик Верољуб Арсић.

БУРА ЛАЗИЋ: Поштовано председништво, уважене колеге и колегинице народни посланици, поштовани министри, овај предлог закона видим као један покушај Владе Републике Србије да усклади одређена решења са савезним Кривичним законом и то је у реду. Запазио сам да многе одредбе закона знатно и драстично повећавају казнене одредбе. Ја бих се осврнуо само на два сегмента Предлога овог закона, а то је члан 5. у Предлогу закона који предвиђа одредбу насиља над припадником другог народа, етничке групе или верске заједнице.

У члану 60а који се предлаже по овом закону, морам да цитирам, каже се: "Ко припадника другог народа, етничке групе или верске заједнице нападне, тешко вређа, злоставља или врши друго насиље на начин или под околностима које изазивају осећај несигурности или неравноправности припадника тог народа, етничке групе или верске заједнице, казниће се затвором од једне до десет година".

Мислим да би овај члан био смислен и у реду да Влада Републике Србије одредбама неких чланова Закона о амнестији овај члан апсолутно није девалвирала. Зашто ово кажем? Закон о амнестији, који смо донели у овој скупштини и у Савезној скупштини, омогућава ослобађање многих виновника дела против припадника српске националне заједнице, српског народа, припадника других неалбанских заједница на Косову и Метохији; они су пуштени из затвора под плаштом доношења Закона о амнестији, а знамо да је и у ранијем закону била једна одредба која се односила на кривична дела која су везана за међуетничке односе, у циљу спречавања масовног напада и прогона српског народа на подручју Косова и Метохије.

Сада се догодило да је овај члан апсолутно обезвређен тим чином, ти ослобођени виновници сада харају по Косову и Метохији, а за узврат наши људи, Срби, Црногорци, чаме по шиптарским казаматима на Косову и Метохији, ни криви ни дужни, а немамо могућности да утичемо на њихово ослобађање, нити знамо за судбину многих који су нестали.

Друго што бих хтео да кажем - чињеница је да је све масовнија појава рада многих секти (и о томе је овде било доста речи), које кроз своје деловање духовно трују нашу омладину. Мислим да би требало, министре, да

се нађе нека могућност да се у овом предлогу закона угради нека одредба која би санкционисала или ограничила деловање тих секти или санкционисала деловање које трује нашу омладину, јер тога је раније било а има га и сада. Мислим да би било неопходно да се угради један сегмент који би заштитио нашу омладину.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА (Гордана Чомић): Реч има народни посланик Верољуб Арсић. Није присутан. После њега је народни посланик Србољуб Живановић, а после народни посланик Слободан Томовић.

Време за Српску радикалну странку је 23 минута, у складу са Пословником. Биће ми драго да вас слушам свих 23 минута.

СРБОЉУБ ЖИВАНОВИЋ: Даме и господо, пуцају, пуцају Чедина рођаци, меци фијучу на све стране, крв липти у потоцима, жртве се са душом боре, хирурзи се упињу из петних жила да спасавају животе, а полиција то посматра скрштених руку. Судови незаинтересовано ћуте.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народног посланика да се придржава Пословника и да се држи теме дневног реда.

СРБОЉУБ ЖИВАНОВИЋ: Чеда је тако наредио, Чедина реч је снажна, снажнија од закона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, обавезни сте по Пословнику да у случају када вам се председавајући обраћа застанете и саслушате. Само председавајући има право да се обраћа за време говора.

СРБОЉУБ ЖИВАНОВИЋ: Тако је почетком 2000. године рођак Чедомира Јовановића и познати припадник сурчинске мафије Љубомир Јовановић Стаклени испалио осам метака у Петра Панића. Петар Панић је избушен као сито: четири метка су Панићу просвирала плућа, два метка су му пробушила јетру, уништила бубрег и слезину, један метак га је погодио...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: С обзиром да имате две изречене опомене, народни посланиче, одузимам вам реч.

Реч има народни посланик Слободан Томовић, а после њега народни посланик Бранислав Блажић.

Извините, народни посланиче, народни посланик Бранислав Блажић, овлашћени представник посланичке групе Српске радикалне странке, повреда Пословника.

БРАНИСЛАВ БЛАЖИЋ: Ја стварно морам поново да упозорим председавајућу да обрати пажњу на члан 97. и да ипак у том дијалогу који води са послаником који говори за овом говорницом не можемо све ни да чујемо шта у ствари она жели да каже и због чега одузима реч народном посланику. У овом тексту који је прочитан описује се једно криминално дело, описује се један покушај убиства и рањавање са неколико метака, за шта није покренут поступак за решавање искључиво због рођака господина Јовановића. Због чега је ту сада нешто увредљиво и шта је ту разлог да се одузме реч народном посланику?

Сигурно да је лакше отићи из демократије у диктатуру. Обично многи почетни демократски системи када крену у развијање демократије, јер је за то потребно много нерава, живаца, толеранције и позитивних емоција, односно власт која мисли да ствара неке демократске процесе и

односе једног момента врло лако склизне и врати се у диктатуру, зато што је диктатуром далеко лакше владати, далеко једноставније и нема разлога ни за какву секирацију. Управо то се дешава данас у нашем друштву. Све приче и покушаји да ћемо развијати демократско друштво очигледно падају на томе што се много шта покушава решити батином. Знате, батина од људи добрих прави лоше људе, а од лоших људи прави још горе. Сигурно да то није начин.

Ми ћемо овај текст прочитати, без обзира каквим ћете ви покушајима то пробати да спречите. Ради се о нечему што је евидентна истина. Ради се о нечему што јавност има право да зна. Уосталом, ова говорница служи да се изнесу неке истините приче. Друга је ствар што неког истина заболи и покушава да сакрије то, објашњавајући да се ради о увреди против неког човека или појединца. Овде, верујте, ништа није уперено ни против једног појединца. Ради се о систему, ради се о томе да ли ми имамо систем који може да стварно прави независно судство или имамо систем да појединци могу да одређују шта ће се и коме судити.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Одузимање речи претходном говорнику, народном посланику Србољубу Живановићу, није ишло по одредби коју сте цитирали, народни посланиче Браниславе Блажићу, а као што видите, када се држите теме дневног реда нема потребе да прекидам народног посланика. Ради се о томе да се не слуша довољно пажљиво.

Дакле, народном посланику Србољубу Живановићу 24. јануара су изречене већ две опомене. Упозорила сам га, по члану 100, да се не држи теме дневног реда и да то представља кршење Пословника Народне скупштине, што је дискреционо право председавајућег. Он је дужан, по ставу 2. члана 100, да саслуша примедбу председавајућег о Пословнику Народне скупштине. Пошто то није хтео да учини, то је био разлог за последњи степен кажњавања, односно одузимање речи.

Да ли желите да се изјасни Народна скупштина? (Жагор.) Народни посланик Бранислав Блажић се жали на штурост објашњења. Молим вас да се усагласите у оквиру посланичке групе, пошто се ваши остали посланици жале да је преопширно, па да имате усаглашене политичке ставове. (Жагор.) Значи, нема изјашњавања. Хвала.

Народни посланик Чедомир Јовановић, предлог по Пословнику или повреда?

ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ: Госпођо Чомић, поштовано председништво, даме и господо народни посланици, само бих вас замолио да при изрицању опомене и позивању на члан 101. не цитирате трећи став тог члана у коме се каже да није дозвољено коришћење увредљивих израза, као ни изношење чињеница и оцена које се односе на приватни живот других лица, већ да цитирате први став у коме се каже да народни посланици морају поштовати достојанство Народне скупштине.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Примедба стоји и члан 101. и члан 103. и члан 100. су предмет кршења од стране народних посланика; чињеница је да ако неко неће да поштује Пословник онда неће. С обзиром да сте се пожалили на штурост, онда ево још ширег објашњења. Обавештавам Народну скупштину да је председник Народне скупштине, уз моју

сагласност, а на захтев посланице Српске радикалне странке Наташе Јовановић, прекршила Пословник и дописала говорнице из Српске радикалне странке у сред тачке дневног реда, са захтевом да, пошто им је одузета реч, они усред тачке и мимо Пословника учествују у дискусији.

Има везе због тога што посланици Српске радикалне странке желе да Пословник Народне скупштине не важи за њих, него да важи само за друга лица. Степен толеранције је исказан у томе да вам је допуштено да усред тачке дневног реда, што би јако оспорили да су у питању други посланици у овој Народној скупштини, добијете право на реч.

Дакле, члан 101 - да су народни посланици дужни да поштују достојанство Народне скупштине - стоји као обавеза свих нас.

Народни посланик Слободан Томовић има реч, уз извињење што сте чекали због круга реплика и Пословника.

СЛОБОДАН ТОМОВИЋ: Поштована госпођо председавајућа, уважено председништво, даме и господо народни посланици, разумели смо да основна идеја, због које треба донети овај закон, пре свега полази од тога да неке нове области овим законом треба да се уреде. Дакле, нешто што би био додатак у односу на закон који смо имали до сада, а са друге стране да се овај закон примери, или да тако кажем - уподоби са захтевима Европске уније, доношење једног оваквог закона, разумели смо, такође подразумева испуњење једног од услова за наш пријем у Европску унију.

Кад то кажем, пре свега мислим на укидање смртне казне, а о томе смо се ми као припадници Социјалистичке партије Србије изјашњавали и у савезном парламенту. Ипак, сложићете се, надам се, са мном, остаје један горак укус, без обзира на то колико се пледира на хуманост и разлоге због којих треба укинути смртну казну, да у садашњим условима, створеним у разним периодима из разних разлога у Србији, заиста једна таква безбедносна ситуација вероватно оставља доста разлога да у закону, како би то правници рекли, остане као могућност да за поједина дела буде забрањено смртном казном.

Очигледно је, изгледа, да се без тога у Европу не може. Ако је то већ тако а ми смо се већ изјаснили да нећемо да будемо препрека, са тог аспекта, уласку Југославије и Србије у Европу, не бих хтео то о чему смо се једном изјаснили да експлоатишемо овде, али морам да подсетим да ипак остаје један горак укус, и сигуран сам да већина у овој сали дели моје мишљење, да је тако нешто ваљда задње што би требало да урадимо.

Из тих разлога желим да питам уваженог господина министра да ли је то све што ми треба да урадимо, што се тиче његове јурисдикције и пре свега Кривичног закона, и онда смо све то испеглали, или ће још нешто бити накнадно потребно. Не желим да било шта карикирам, али ће можда један од захтева да бисмо ушли у Европу бити и признавање теј бракова, па сад ако то неко не учини онда ће то бити кривично дело, или нешто друго.

Према томе, дајте, ако има то што треба да урадимо, да знамо, да спакујемо сада одмах и када се о томе дискусија и прича заврши да знамо да смо урадили то што се од нас тражи или што се од нас очекивало.

Што се тиче других ствари које су се нашле у овом закону као нове или старе, од старих желимо да поздравимо иницијативу која каже да је

за нека дела забрањено строжијим казнама, пре свега мислимо на силовање и на друге ствари на које се то односи, мислимо да то апсолутно тако треба да буде. Али, овог тренутка постављамо питање - имамо на једној страни у Кривичном закону остављену могућност да се по основу давања и примања мита то оквалификује као кривично дело и да се у том смислу изричу одређене казне. Ми смо сада увели корупцију која је то или томе слично, па сад не знамо да ли је то паралелизам или ако то није треба да се ипак каже шта се сматра једним, а шта другим, јер се друго уводи у неке друге области у којима се то до сада није уводило.

Могуће је да је то исто или да је различито; нека мени буде опроштено (с обзиром да у тој материји нисам баш "код куће", с обзиром на мој образовни профил) да и овакво питање, можда и несувисло, поставим.

Конечно, постоји у оквиру овог предлога и једно ново поглавље које се односи на кривично дело које учини припадник једног народа припаднику другог народа. Тако нешто до сада није постојало у нашем закону. Можда то негде постоји, али опет...

(Министар, са места: Прихватили смо амандман.)

Е, па, добро, ако јесте да онда о томе не причамо јер мислимо да то није то. Ако је амандман прихваћен, онда ту даље не бих експлоатишао. У сваком случају, ми смо у односу на ово што се чуло са ове говорнице, у односу на то што су моје колеге већ причале, поднели један број амандмана и наше изјашњавање везано за овај закон биће у функцији амандмана који буду прихваћени, у мери у којој буду прихваћени.

Докле, дакле, нећемо гласати за овај закон у начелу. Захваљујем се што сте ми дали прилику, госпођо председавајућа.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Овим је исцрпљено време посланичке групе СПС-а. Реч има народни посланик Бранислав Блажић, а после њега Драган Чолић.

БРАНИСЛАВ БЛАЖИЋ: Дама и господо, Српска радикална странка сматра да је сасвим бесмислено да данас Народна скупштина расправља о изменама и допунама Кривичног закона. Не ради се о томе да ли нама неки бољи закон треба или не. Сваки закон се може поправити у зависности од времена у коме живимо, нови су захтеви, нове процене, другачије се све то уређује. Ми смо имали кривични закон, али проблем је у томе да ли се примењује овај који имамо или се не примењује.

Онај бивши, ненародни, диктаторски режим је због покушаја убиства расписао потерницу за Љубомиром Јовановићем Стаквеним, рођаком Чедомира Јовановића. Рођак Чедомира Јовановића, Љубомир Јовановић Стаквени, побегао је у иностранство. Кад је 05. октобра демократија победила у Србији и ДОС дошао на власт, онда је

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народног посланика да води рачуна о достојанству Народне скупштине и о свим ставовима. По члану 101. сте дужни да се у својим говорницама конципирасте према Пословнику Народне скупштине и уз поштовање свих одредаба.

БРАНИСЛАВ БЛАЖИЋ: Потерница је повучена, па се Љубомир Јовановић Стаквени вратио у Србију. Нико Чединог рођака није ухапсио. Ниједан суд није у стању да Чедином рођаку Љубомиру Јовановићу

Стакленом суди за покушај убиства и тешке, по живот опасне повреде.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, изричем вам прву опомену због непоштовања члана 101. који се тиче обраћања председавајућег Народне скупштине, који има обавезу да прекида говорника.

БРАНИСЛАВ БЛАЖИЋ: Није шала у човека испалити осам метака. Боље је судити лекару, хирургу који је метке извадио и Петру Панићу спасио живот.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Господине Блажићу, изричем вам другу опомену.

БРАНИСЛАВ БЛАЖИЋ: У знак захвалности што је заштитио свог рођака, Љубомира Јовановића Стакленог ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Искрено сматрам да је овакав начин комуницирања са говорнице потпуно непотребан и да нећемо завршити на ономе што је уважавање достојанства Народне скупштине, ако се не усагласимо о заједничком поштовању Пословника.

БРАНИСЛАВ БЛАЖИЋ: ... сурчинска мафија је Чедомиру Јовановићу поклонила тркачког коња. Шта ли је тек Станко Суботић Цане поклатио Чедомиру Јовановићу, да би га заштитио од суда и закона. Станко Суботић Цане организовао је убиство полицијског генерала Радована Стојичића Баце.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, након две изречене опомене одузимавам вам реч, због непоштовања Пословника Народне скупштине.

БРАНИСЛАВ БЛАЖИЋ: Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Реч има народни посланик Божидар Вујић, као овлашћени представник посланичке групе СРС. (Повреда Пословника.)

БОЖИДАР ВУЈИЋ: Даме и господо народни посланици, све до 12,30 часова веровао сам да Народна скупштина има Пословник. Изласком господина Јовановића утврдили смо да Пословник више не постоји. Пословником се каже ко води ову седницу и ко се стара да на седници буде реда.

Пословником се такође у појединим одредбама каже на који начин се одржава ред на овој седници и ко то води. То треба да буде тренутно председавајућа, госпођица Чомић. Изласком господина Јовановића, у 12,30, утврдили смо све оно што посланици СРС непрекидно, у оквиру расправе о Кривичном закону, говоре и што вам пластично показују - да је сва расправа о Кривичном закону непотребна, зато што Србија већ има постојећи Кривични закон, који се, додуше, не спроводи; а, да је бесмислена - јесте, баш кроз пример господина Јовановића. И у овом случају неће нам требати ни Пословник, неће нам требати ни господин Јовановић, примењиваће се Чедо Јовановић.

Зато је госпођица Чомић погрешила и очито је господин Јовановић показао да ви ДОС-овци треба да имате таквог председавајућег, који не зна да примењује Пословник и да га спроводи. Сада ће се поново примењивати Чедо Јовановић. Непотребан је Пословник, непотребни су нам

закони. Имали смо зебру, имамо све оно што мафија, која руководи ДОС-ом, а у ствари је мафија постала ДОС, и ДОС је постао мафија, има кроз очигледан пример господина Чедомира Јовановића.

Господо из ДОС-а, убудуће, увек када буде излазио господин Јовановић све пословнике које имате, све законе које ће радити ова скупштина, склоните у страну, саслушајте шта је то мафија одлучила на свом састанку и пренела господину Јовановићу, као једном од њихових извршилаца.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, изричем вам прву опомену због непоштовања Народне скупштине и због тога што се према осталим народним посланицима односите без уважавања и следећи тактику коју сте почели јуче. Молим вас да завршите своје излагање о повреди Пословника, цитирањем одредбе Пословника и да се према целој Народној скупштини односите са уважавањем.

БОЖИДАР ВУЈИЋ: Господин Јовановић не признаје ни Пословник, није признавао ни народне посланике, када се тако обратио, вређајући вас, који се у ствари старате да водите ову скупштину, госпођице Чомић. Али, повреда Пословника се огледа у члану 103 - дали сте једну, п другу опомену, и потом сте одузели реч господину Браниславу Блажићу, а да ни у једном ставу члана 103. нисте нашли оправдање за то.

Оно што је господин Бранислав Блажић износио јесте сушта истина. Читање овога текста, само зато што је истинит, вас боли, али је чињеница да је господин Бранислав Блажић износио истину. Чињеница је да је, оно што је он почео да чита, оно што ви ДОС-овци стално кажете, онај бивши, ненародни, диктаторски режим, радио све лоше, против народа, али је ипак чињеница да су се примењивале одредбе и покушај санкционисања по постојећем Кривичном закону.

Зато је и била расписана потерница за учињено убиство, покушај убиства, и за учињена кривична и криминална дела господина Љубомира Јовановића Стакленог. Сада, рођак његов, када сте ви дошли на власт, покушава да ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народног посланика по други пут да се врати на тему, а то је повреда Пословника.

БОЖИДАР ВУЈИЋ: Вратио сам се на тему, али ви ме, госпођице Чомић, уопште не слушате. Није ни чудо да Чедомир Јовановић тражи вашу смену. Ради се о томе да је господин Бранислав Блажић износио сушту истину. Јесте био ненародни режим, али је покушавао да учини оце кривичних дела приведе правди и да их санкционише. Све је то износио господин Бранислав Блажић и ви сте учинили повреду члана 103. дајући му прву, другу опомену, и потом сте му одузели реч, не налазећи ниједно оправдање у ставовима члана 103.

Прочитајте, имате времена, јер не водите ви Скупштину, него господин Чедомир Јовановић, а ви, госпођице Чомић ...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Вујићу, кршите Пословник. Време, пети минут, повреда Пословника.

БОЖИДАР ВУЈИЋ: Завршавам и позивам се на члан 103 - да се о томе обавезно гласа, да прочитате на основу чега сте давали и једну и

другу опомену господину Браниславу Блажићу, а потом му одузели реч баш на основу тог члана 103, јер нигде се не налази оправдање за овакве санкције.

ПРЕДСЕДНИК: Право на реплику, народни посланик Гордана Чомић.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Даме и господо, каже господин Николић: "Како Чеда каже". Што је баби мило, то се баби снило. Ипак неће моћи, него ће бити како институције кажу, мада знам да би волео господин Николић да буде: "Како Чеда каже".

Реплика и основ за реплику коју сам тражила је у делу реченице коју је изнео народни посланик Божидар Вујић, а тицао се тога ко председава Народном скупштином.

Неистинитост је слика коју он има, да неко други председава Народном скупштином. Морам да га упозорим да је то основ по коме могу да се јавим за реплику, као народни посланик и као неко коме је дужност председавања била у том тренутку поверена.

Јуче сам рекла и данас ћу поновити да, као политичка странка и посланичка група, имате права да своју стратегију политичког наступа конципирасте онако како сматрате да треба. Оно што ја сматрам да је право више, то је да то пласирате као већински став ове скупштине. И оно што препознам, као председавајући Народне скупштине, кад је реч о увредљивим изразима, говору мржње, намери да се пласира једна вест и да то постане опште место, а да није важно ко је то проверавао, то је тренутак када неко мора да вам каже - не може никада више.

Све врсте љутњи које имате на мене, кад је у питању председавање, на њих имате право као људи, као посланици. Али, и сада, и сваки пут када будем водила седнице Народне скупштине, изношење, произвољно, паушално, говором мржње, говором нетолеранције, изрицањем осуда ставова и представљање тога као чињенице - не може никада више. Пробали смо, није добро. Хвала вам.

(Томислав Николић: Реплика.)

ПРЕДСЕДНИК: Немате право на реплику, господине Николићу. Споменути сте, али не увредљиво, а и споменути сте зато што сте крпнили Пословник, а и добацивали сте.

(Томислав Николић: Само хоћу да уђе у записник да ли имам право на реплику.)

Ви сте изазвали говорника да вас помене зато што сте добацивали. Немате право на реплику. Народни посланик Томислав Николић нема право на реплику зато што је споменут, услед чињенице што је добацивао народној посланици Гордани Чомић.

(Томислав Николић: Тражим реплику на основу увреде странке и посланичке групе. Овде је речено да ми користимо говор мржње.)

Није споменута странка.

(Томислав Николић: Нашем посланику се обраћала госпођа Чомић.)

Ајде, изволите.

(Томислав Николић: Није "ајде", него "изволите".)

То значи да имате право. Кад ја кажем - изволите, то значи да имате право.

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ: Не могу да прихватим тај ваш тон "ајде, изволите". Прво, није то у вашој милости, него у милости Пословника, да ли ја имам право на реплику или немам. Право на реплику имам, без обзира на то што ви овде у Скупштини заводите диктатуру, уводите кажњавање народних посланика за речи које изговоре за говорницом Народне скупштине Републике Србије, свиделе вам се те речи или не. Ни мени се не свиђа оно што ви изговорите о нама, ни мени се не свиђа то што не санкционишете председавајући речи мржње које су упућене СРС. Ви можда очекујете да се ми повучемо у мишије рупе када нам тако нешто кажете.

Јуче смо овде чули отворену претњу једном народном посланику, да се он, тобож, боји Хага зато што је организовао и чинио ратне злочине, а ви на то уопште не реагујете, а реагујете на било какву дискусију, чак сте одузели реч народном посланику Стевану Кесејићу који је тражио реч по Пословнику. Ви му реч по Пословнику нисте дали. Он није хтео да приговори повреду Пословника. Он је тражио реч по Пословнику и хтео је да предложи да радимо данас до 15,00 часова. Али, ви сте ценили шта он хоће да каже, па му чак ни у том случају нисте дали реч. Нема везе која од вас две председава седницом Народне скупштине, истоветно се понашате, само што су образложења госпође Чомић нешто штурнија од образложења која даје Наташа Мићић.

Молим вас, установите један критеријум па да се по том критеријуму овде сви понашамо. Немојте да мислите да можете посланицима СРС да изговорите овде све што ви хоћете, а да ћемо се ми уплашити новчаних казни, зато што свака ова ваша узурпација демократског понашања у Народној скупштини повлачи ригорозне новчане казне према народним посланицима СРС. Немојте да мислите да ћете тим новчаним казнама од радикала начинити оно што сте начинили од осталих посланичких група које тренутно нису у власти, али вам помажу да вршите власт. Нас није могла ни горопаднија звер да уплаши, а нарочито нећете ви, којима се гаће тресу од страха. Први пут сте схватили како то изгледа кад вршиш власт у земљи у којој више од половине људи није за тебе.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Драган Чолић.

ДРАГАН ЧОЛИЋ: Укидајмо, браћо, све законе, јер ми имамо нашег Чеду. Чедомир Јовановић је парадигма досманлијског правног поретка. Живео Чеда Јовановић, алфа и омега ДОС-овског схватања слободе и демократије. СРС сматра да је сасвим бесмислено да данас Народна скупштина Републике Србије расправља о изменама и допунама Кривичног закона. Србији не треба Кривични закон. Заправо, не треба никакав закон, јер ми имамо Чедомира Јовановића. Ионако се увек, кад су у колизији Чедомир Јовановић и било који закон, примењује Чеда.

(Председник: Господине Чолићу, упозорам вас да се вратите на тему дневног реда.)

Није више уопште реч о Чединој зебри, о Чединој улици. Реч је о најтежем кривичном делу, кривичном делу убиства. Убијање је забрањено.

(Председник: Господине Чолићу, изричем вам прву опомену на

основу чланова 103. и 104.)

Убијање је забрањено, осим ако сте рођак Чедомира Јовановића.

(Председник: Изричем вам другу опомену.)

Рођаци Чедомира Јовановића имају право да сасвим слободно убијају.

ПРЕДСЕДНИК: Одузимам вам реч.

Реч има народни посланик Божидар Вујић, повреда Пословника.

БОЖИДАР ВУЈИЋ: Без обзира што правите летеће измене као у хокеју, госпођице Мићић, када сам прошли пут изашао по Пословнику, тражећи реч да укажем и на повреду Пословника (јер овај пословник се више не примењује, важи Чеда), тражио сам да се о томе гласа, о повреди, и да образложите члан 103. на основу којег је господин Бранислав Блажић од госпођице Чомић добио прву опомену, потом другу, а потом изрицање мере одузимања речи.

Рекао сам да је господин Бранислав Блажић износио само истину читајући овај текст и да се ни у једном ставу члана 103. не може пронаћи мера на основу које је санкционисан. То исто сте чинили и сада, у истом случају, по члану 103. и члану 104, на које сте се позвали. Не знам да ли се у овом тренутку мењате као у хокеју, али нема потребе да се позивате на чланове 103. и 104, јер као и претходног пута, не поштујући овај пословник, јер ви се овде само мењате, изгледа да се држите Чедо, а не постојећег Пословника. Па, држите се и даље Чедо. Мислим да за народног посланика треба да важи овај пословник, ма какав да је. На основу тога сте изrekli и господину Чолићу све три санкције. Значи, изrekli сте прву опомену, потом другу и на крају трећу, тиме што сте му одузели реч.

Позивам вас поново, овај пут, опет не знајући да ли се у међувремену ви и госпођа Чомић мењате, да коначно једном, као и у случају господина Бранислава Блажића, тако и сада у овом случају господина Чолића, дате образложење због чега су те санкције према тим народним посланицима СРС изречене и да прочитете члан 103, а верујем да нећете. Ја ћу сада да га прочитам, а ви кажите на основу чега сте изрицали санкције.

Цитирам и верујем да ми ово време нећете узети у обзир: "Опомена се изриче народном посланику који је пришао говорници, без дозволе председника Народне скупштине" - ово пада у воду јер сте прво госпођица Чомић, а сада сте ви, госпођице Мићић, прозвали и господина Блажића и господина Чолића да изађу за ову говорницу; "... који говори пре него што је затражио и добио реч" - ни по овоме не можете, јер су на основу пријаве добили реч од стране вас, привремено председавајућих, док се коначно ова скупштина не усагласи да Пословник више стварно не важи, него Чеда да важи; "... који, и поред упозорења председника Народне скупштине, говорио о питању које није на дневном реду" - није ни ово, јер на дневном реду јесте Кривични закон.

Ми кроз пластичне примере приказујемо како ви не спроводите ни постојећи Кривични закон, а желите да донесете нов у којем сте проширили казне за одређена дела, а изашли у сусрет Европи, да будемо

цивилизована земља и да се смртна казна замени максималном казном затвора.

Не може да се изрекне мера ни господину Блажићу ни господину Чолићу, јер ово што су они читали и што ће читати и даље посланици СРС јесте истина и није изношење неистине

ПРЕДСЕДНИК: Немојте сад образлагати посебно сваки да цитирате.

БОЖИДАР ВУЈИЋ: Госпођице Мићић, извињавам се, ево читам, ако прекидам говорника у излагању. Ни господин Блажић ни господин Чолић нису сами себе прскидали, нисг сте то ви радили, а не знам да ли ће господин Чеда тражити и да се вама изрекне опомена. Чини ми се да у овој скупштини важи Чеда, а не Пословник. "Ако износи чињенице и оцене које се односе на приватни живот других лица" чињење криминалних радњи, изношење криминалних радњи у јавности, а јавност сазнаје о томе и преко средстава информисања, не може да значи да је то приватни живот. То су дела која по Кривичном закону, постојећем, који ви уопште не спроводите, треба да се санкционишу и то нема везе са приватним животом. "Ако употребљава псовке и увредљиве изразе" - па, кажите и једну псовку или увредљиви израз који је изнео господин Блажић или господин Чолић; а не само ова скупштина, не само скупштинска већина ДОС-ова; и народ ће вам веровати. "Ако другим поступцима нарушава ред на седници или поступа противно одредбама овог пословника... Госпођице Мићић, или ако сте се у међувремену заменили са госпођицом Чомић, образложите ви тај члан 103; и тражим да се о томе гласа и о повреди Пословника када је изречена мера господину Браниславу Блажићу и сада господину Чолићу.

ПРЕДСЕДНИК: И господин Бранислав Блажић и господин Драган Чолић извршили су повреду коју сте ви прочитали, и поред упозорења председника Народне скупштине говорили су о питању које није на дневном реду и износили су чињенице и оцене које се односе на приватни живот других лица. Свако други ће добити ту санкцију уколико буде повређивао поменути члан 103.

Стављам на гласање повреду коју је истакао народни посланик Божидар Вујић.

За 34, против 90, уздржаних нема, није гласало 62, укупно 186.

Народна скупштина је донела одлуку да није било повреде Пословника.

Реч има народни посланик Љубомир Краговић, а после њега народни посланик Витомир Плужаревић.

ЉУБОМИР КРАГОВИЋ: Даме и господо народни посланици, Чединим рођацима ни судови ни закони не могу ништа. Пуцају, пуцају Чедини рођаци, меци фијучу на све стране...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Краговићу, упозоравам вас да се вратите на тему дневног реда.

ЉУБОМИР КРАГОВИЋ: ... хирурзи се упињу из петних жила да спашавају животе, а полиција то посматра скрштених руку. Судови незаинтересовано ћуте. Чеда је тако наредио...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Краговићу, на основу члана 102. а

због повреде члана 103. Пословника Народне скупштине, изричем вам прву опомену.

ЉУБОМИР КРАГОВИЋ: Хвала. Тако је почетком 2000. године познати припадник сурчинске мафије Љубомир Јовановић Стаклени испалио осам метака...

ПРЕДСЕДНИК: На основу истих чланова изричем вам другу опомену.

ЉУБОМИР КРАГОВИЋ: Петар Панић је избушен као сито, четири метка су Панићу просвирала плућа, а два метка су пробушила јетру, замрсила црева...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Краговићу, одузимам вам реч. Изволите, повреда Пословника.

БОЖИДАР ВУЈИЋ: Госпођице Мићић... Нисам обавештен о томе, ако је госпођа, ја ћу се извинити, извињавам се. Ево, сугерише Милка, вероватно Милка зна. Дакле, госпођо или госпођице Мићић, трећи пут члан 103; малопре сте рекли да сте и господину Блажићу и господину Чолићу одузели реч због увредљивих израза. Позивам се трећи пут, овај пут је говорио господин Краговић. Зар вам је мало; госпођице, госпођо Мићић, све оно што је господин Краговић доживљавао и доживљава на простору Косова и Метохије у општини Косовска Митровица - терорисали су га, и њега и остатак српског народа тамо, Шиптари. Сада то радите ви, сада то ради ДОС. Надам се да српски народ и на Косову и у целој Србији то види. Тражим да се поново гласа о члану 103. и да образложите где је то господин Краговић говорио неистину па сте му изрицали опомене. Јесте, он је читао истину; а шта је рекао господин Краговић. Рекао је - онај бивши ...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Вујићу, нећемо се бавити тим, морам да вас прекинем, господине Вујићу...

БОЖИДАР ВУЈИЋ: ... ненародни диктаторски режим - то је рекао господин Краговић - због покушаја убиства расписао је потерницу за Љубомиром Јовановићем Стакленим, рођаком Чедомира Јовановића. Врли рођак Чедомира Јовановића, Љубомир Јовановић Стаклени...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Вујићу...

БОЖИДАР ВУЈИЋ: ... побегао је у иностранство. Када је 5. октобра демократија победила у Србији, ДОС дошао на власт, а Чедомир Јовановић постао важан државни фактор, потерница је повучена, па се рођак Чедомира Јовановића, Љубомир Јовановић Стаклени...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Вујићу, господине Вујићу, прекидам вас у излагању, по овлашћењу које имам по Пословнику, и упозоравам вас на члан 97. који каже: "Повредом Пословника не сматрају се одлуке Народне скупштине и председника Народне скупштине које се доносе на основу дискреционих овлашћења предвиђених овим пословником". Користила сам своја дискрециона овлашћења, а ви нисте ревизор и молим вас да се више не јављате за реч по предузетим мерама.

БОЖИДАР ВУЈИЋ: Деца лоших левичара уводе дискрецију и уводе илегалу у Србију. Али нека. Нико Чединог рођака није ухапсио. Ниједан суд није у стању да ...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Вујићу, изричем вам другу опомену

на основу члана 102. и 103.

БОЖИДАР ВУЈИЋ: ... Љубомиру Јовановићу Стакленом суди за покушај убиства и тешке, за живот и те како опасне, телесне повреде.

ПРЕДСЕДНИК: Господине Вујићу, одузимам вам реч. Молим вас да се удаљите са говорнице.

Реч има народни посланик Витомир Плужаревић, а после њега народни посланик Горан Цветановић.

ВИТОМИР ПЛУЖАРЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, онај бивши ненародни диктаторски режим је због покушаја убиства расписао потерницу за Љубомиром Јовановићем Стакленим, рођаком Чедомира Јовановића. Врли рођак Чедомира Јовановића, Љубомир Јовановић...

ПРЕДСЕДНИК: Народни посланиче Плужаревићу, упозоравам вас да се држите теме дневног реда.

ВИТОМИР ПЛУЖАРЕВИЋ: ... побегао је у иностранство. Када је 5. октобра демократија победила у Србији, ДОС је дошао на власт, а Чедомир Јовановић постао важан државни фактор...

ПРЕДСЕДНИК: Народни посланиче, на основу члана 102. и повреде члана 103, изричем вам прву опомену.

ВИТОМИР ПЛУЖАРЕВИЋ: ... потерница је повучена, па се рођак Чедомира Јовановића, Љубомир Јовановић Стаклени, слободно вратио у Србију.

ПРЕДСЕДНИК: Изричем вам другу опомену на основу члана 102. и 103.

ВИТОМИР ПЛУЖАРЕВИЋ: Ниједан суд није у стању да Чедином рођаку, Љубомиру Јовановићу Стакленом...

ПРЕДСЕДНИК: Одузимам вам реч. Молим вас да напустите говорницу.

Реч има народни посланик ... Нећемо расправљати, молим вас, ако прекршите члан 97. и будете расправљали о мојим дискреционим овлашћењима (жагор у сали) такође ћу предузети мере. Упозорила сам на тај члан Пословника.

ЗЛАТАН ЈОВАНОВИЋ: Госпођо Мићић, желео бих да ми објасните на почетку шта значи тај прст и та претња? Као овлашћени представник посланичке групе јавио сам се да рекламирам повреду Пословника - и за ово што сте сада учинили, и за оно што чините данас пре подне и јуче цео дан.

Наиме, и ви и ваша колегиница, госпођа Чомић упорно кршите Пословник одузимањем речи посланицима СРС. Јуче сте то објашњавали изношењем неистина. Све време сте говорили да посланици СРС износе неистине и да им због тога одузимате реч. Објасните ми, молим, вас шта су неистине од овога што су посланици СРС износили овде, што су причали.

ПРЕДСЕДНИК: Господине Јовановићу, ја сам вас упозорила да постоји члан 97. и да не повређујете тај члан. Пошто ви то чините, ја вам изричем прву опомену.

ЗЛАТАН ЈОВАНОВИЋ: И да ли је чињеница да је извесни Љубомир Јовановић-Стаклени упуцао Петра Панића?

ПРЕДСЕДНИК: Изричем вам другу опомену, господине Јовановићу.

ЗЛАТАН ЈОВАНОВИЋ: То је чињеница, то је тачно и због тога је онај бивши режим расписао потерницу за Љубомиром Јовановићем.

ПРЕДСЕДНИК: Одузимам вам реч, господине Јовановићу, и молим вас да се удаљите са говорнице. Образложење сам већ дала, члан 97.

Реч има народни посланик Горан Цветановић, а после њега Лазар Марјански и то је последњи пријављени говорник.

ГОРАН ЦВЕТАНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, премијер Ђинђић је у свом експозеу рекао да је на првом месту борба против криминала. Рекао је - морамо свести рачуне са криминалом и злоупотребама из протеклих 10 година. Рекао је прво она најтежа кривична дела, грађани с правом од ове владе очекују да се у најкраћем року, а ту говорим о седмицама и данима, а не о месецима, осветли убиство Славка Ђурувије; убиство на Ибарској магистралу; отмица Ивана Стамболића и још неколико убистава која су очито имала политичку позадину. Њихови налогодавци, починиоци, морају да се нађу пред лицем правде. Основаћемо и парламентарну комисију која ће испитати умешаност државних служби у тешка кривична дела.

Зато вас питам шта је ту спорно ако је премијер у име Владе рекао да ће да се бори против криминала, зашто је проблем и зашто није ниједан суд у стању ...

ПРЕДСЕДНИК: Господине Цветановићу, наша тема дневног реда није слободна тема о криминалу, него Предлог о изменама и допунама Кривичног закона, потпуно конкретан и јасан. Молим вас да се вратите на тему дневног реда.

ГОРАН ЦВЕТАНОВИЋ: С обзиром да сте ви, наводно, правница, мислим да треба да будете компетентни и да знате шта је закон о криминалу или очигледно тек треба да учите. Због тога постављам питање - зашто ниједан суд није у стању да Чедином рођаку Љубомиру Јовановићу Стакленом суди за покушај убиства и тешке, за живот...

ПРЕДСЕДНИК: Изричем вам другу опомену на основу члана 102. и 103. Пословника.

ГОРАН ЦВЕТАНОВИЋ: ... и те како опасне, телесне повреде. Није шала у човека испалити осам метака. Боље је судити лекару, хирургу који је метке извадио и Петру Панићу спасао живот. У знак захвалности што је заштитио свог рођака...

ПРЕДСЕДНИК: Изричем вам другу опомену на основу члана 102. и 103.

ГОРАН ЦВЕТАНОВИЋ: ... Љубомира Јовановића Стакленог, сурчинска мафија је Чедомиру Јовановићу поклонила тркачког коња.

ПРЕДСЕДНИК: Одузимам вам реч, господине Цветановићу, и молим вас да се удаљите.

Последњи пријављени говорник је народни посланик Лазар Марјански.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: Господо народни посланици, госпођо председавајућа, сад прво рекламирам Пословник по члану 97, а имам један

предлог. Пошто је министар правде овде, заступа и треба да буде независно правосуђе и све остало, толико се води дискусија о доказивању и доказано је да је господин Чеда и његов брат, не знам, неки рођак, требало је да изађе овде и да каже да ли је истина или није и не би српски радикали толико инсистирали на истини да то није.

Зато предлажем да господин Чеда изађе и да каже истину.

ПРЕДСЕДНИК: А ја предлажем да се ви вратите на тему дневног реда.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: А зашто ово није тема дневног реда?

ПРЕДСЕДНИК: Зато што је тема дневног реда Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: Ја сам се јавио по Пословнику.

ПРЕДСЕДНИК: Ја сам вас најавила као последњег пријављеног говорника.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: Е, па, ту сте погрешили.

ПРЕДСЕДНИК: Да, а тако сте добили реч по Пословнику после овог излагања.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: Иначе, о овом предлогу закона могу да кажем следеће - да овај закон треба да санкционише све оне људе и убице који су до сада то радили, који имају кривицу.

У знак захвалности што је заштитио свог рођака Љубомира Јовановића Стакленог, сурчинска мафија је Чедомиру Јовановићу поклонила тркачког коња. Шта је тек Станко Суботић Цане поконио Чедомиру Јовановићу?

ПРЕДСЕДНИК: Упозоравам вас да се вратите на тему дневног реда.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: Чедомир Јовановић је парадигма ДОС-манлијског правног поретка. Живео Чеда Јовановић! Ја само толико.

ПРЕДСЕДНИК: Пошто на листама посланичких група више нема пријављених за реч, пре закључивања начелног претреса питам да ли желе реч председници, односно представници посланичких група који то своје право нису искористили на почетку? Нема пријављених.

Закључујем начелни претрес.

Стављам на гласање Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије у начелу.

За 134, против 51, уздржаних нема, није гласао 11, од укупно 196 народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина већином гласова усвојила Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије.

Отварам претрес Предлога закона у појединостима.

Пошто Влада Републике Србије није доставила мишљење о поднетим амандманима на Предлог закона, подсећам вас да, према члану 136. став 5. Пословника, Народна скупштина може одлучити да се Предлог закона разматра и без њега или утврдити нови рок у коме ће то они учинити.

За реч се јавио министар правде и локалне самоуправе. Прво по Пословнику, изволите.

Да ли је неки предлог? Предлог, изволите.

ДРАГАН ПАВЛОВИЋ: Предлог по Пословнику, да време за расправу о амандманима буде три минута.

ПРЕДСЕДНИК: Стављам на гласање предлог народног посланика; народни посланик Драган Павловић је предложио да, на основу члана 138, време за расправу у појединостима буде ограничено на три минута.

За 112, против 60, уздржана два, није гласао 21, од укупно 195 народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина донела одлуку да ће време за расправу по амандманима бити ограничено на три минута.

ОТВАРАМ ПРЕТРЕС ПРЕДЛОГА ЗАКОНА У ПОЈЕДИНОСТИМА.

Реч има министар правде и локалне самоуправе господин Владан Батић.

ВЛАДАН БАТИЋ: Уважена госпођо председнице, даме и господо народни посланици, цењени посматрачи, будући да је синоћ одржана седница Одбора за правосуђе и то је разлог што вам писмено није достављен став Владе о поднетим амандманима, али желим да вас обавестим да је Влада прихватила следеће амандмане: амандман народних посланика Петра Цветковића, Душана Будишина, Ђорђа Мамуле и Верољуба Арсића и Томе Бушетића на члан 4; амандман посланика Петра Цветковића, Душана Будишина, Ђорђа Мамуле, Александра Вучића и Зорана Николића на члан 5. Прихватили смо брисање члана 5. којим је уведено кривично дело насиље над припадником другог народа, етничке групе или верске заједнице, да то не би без разлога изазивало велике дилеме и сумње да ли има неке дискриминације или нешто слично, и то је општеприхваћен став на Одбору за правосуђе.

Затим, амандман народних посланика Петра Цветковића, Душана Будишина, Ђорђа Мамуле и Горана Цветановића на члан 7. Предлога закона; амандман народних посланика Петра Цветковића, Душана Будишина, Ђорђа Мамуле и Драгољуба Стаменковића на члан 8. Предлога закона; затим амандман Петра Цветковића, Душана Будишина и Ђорђа Мамуле на члан 16; Петра Петровића на члан 20; амандман народних посланика Петра Цветковића, Душана Будишина и Ђорђа Мамуле на члан 22; амандман Петра Цветковића, Душана Будишина, Ђорђа Мамуле и Буре Лазића на члан 24; затим, амандмане народних посланика Родољуба Шабића, Наташе Милојевић, Олгице Кирћански, Јелене Миленковић, Бранка Глигорића, Драгана Миљентијевића, Александра Ватовића и Мехе Омеровића на члан 25, 26, 27, 28, на члан 29; амандман народног посланика Милана Марковића на члан 29; амандман претходно поменутих народних посланика Родољуба Шабића и других на члан 30.

Амандман којим се уводи нови члан-насиље у породици, народних посланика Леиле Руждић-Трифунковић и др Стевана Лилића; амандман народних посланика Петра Цветковића, Душана Будишина, Ђорђа Мамуле и Бранислава Блажића на члан 34; Петра Цветковића, Душана Будишина и Ђорђа Мамуле на члан 35; истих посланика на члан 36;

истих посланика и посланице госпође Гордане Поп-Лазивић на члан 61; амандман народног посланика Ђорђа Мамуле на члан 64; Петра Цветковића, Душана Будишина и Ђорђа Мамуле на чланове 66, 68, 78. и 80. Предлога закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије.

ПРЕДСЕДНИК: Пошто немамо извештај Владе о осталим амандманима стављам на гласање предлог да, према члану 136. став 5. Пословника Народне скупштине, одлучимо да Предлог закона разматрамо и без извештаја Владе.

За 134, против 21, уздржаних нема, није гласало 37, укупно 192.

Констатујем да је Народна скупштина донела одлуку да расправу у појединостима обавимо и без извештаја Владе.

На седници Одбора за правосуђе и управу народни посланик Милан Марковић повукао је амандман да се после члана 2. дода нови члан 2а.

На члан 3. амандман је поднео народни посланик Петар Јојић.

Одбор за правосуђе и управу и Законодавни одбор нису прихватили овај амандман.

Подносилац амандмана није присутан. Реч има овлашћени представник посланичке групе Српске радикалне странке, народни посланик Лазар Марјански.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: Дама и господо народни посланици, подносиоци стрпљиво и упорно амандмане на све чланове закона о изменама и допунама Кривичног закона ми, српски радикали, не можемо да се одупремо утиску да је наш рад узалудан, јер живимо у држави у којој је ДС-овска власт укинула правни поредак у целини. Док писац овог законског пројекта објављује рат гатарима, мафија управља свим економским, финансијским и политичким процесима. Главни мафијаши Станко Суботић Цане, Филип и Драгољуб Мирковић....

ПРЕДСЕДНИК: Упозоравам вас да се вратите на тему, а то је члан 3. Предлога закона.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: ... у потпуности су монополисали шверц нафте, дувана, оружја и дроге. Овладали су тајном полицијом, тако да њихову главну екипу за прљаве послове представљају бивши и садашњи највиши полицијски функционери...

ПРЕДСЕДНИК: Изричем вам прву опомену.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: ...Јовица Станишић, Франко Симатовић Френки, Милорад Луковић, Михаљ Кертес и други. (Кертес није ващ.) Њихово политичко чедо је Зоран Ђинђић, председник Владе Србије.

ПРЕДСЕДНИК: Изричем вам другу опомену.

ЛАЗАР МАРЈАНСКИ: ... човек који је укинуо Уставни суд. Да ли је то друга опомена због Кертеса?

ПРЕДСЕДНИК: Одузимам вам реч на основу чл. 103. и 104.

Господине Марјански, ако сам вас добро разумела ви сте повукли амандмане Српске радикалне странке? Не. Учинило ми се да сте рекли, извињавам се.

Да ли се још неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 45, против 114, уздржаних нема, није гласао 31, укупно 190.

Саопштавам да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 3. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Реч има народни посланик Ђорђе Мамула.

ЂОРЂЕ МАМУЛА: Овако предложено решење није у складу са Уставом и законима. Пре свега, није јасно на које саучеснике се мисли када је реч о томе да могу бити ослобођени, односно да могу бити блаже кажњени ако открију дело, учиниоце или организатора. Само помагач може бити блаже кажњен по општем делу Кривичног закона, само помагач. Не може саучесник да буде блаже кажњен ако је подстрекач. Подстрекач не може никако да буде блаже кажњен по овом закону. Организатор злочиначког удружења не може бити блаже кажњен, саизвршилац не може бити блаже кажњен.

Замислите овакву ситуацију: четири човека убију једног, двојица оду у једну полицијску станицу и пријаве другу двојицу, а ова друга двојица пријаве ону прву двојицу. И једни и други могу да се позову на то да буду блаже кажњени, а саизвршиоци су. Дакле, овакво решење је противуствано и противзаконито. Ако се мислило да се појача борба против организованог криминала, онда треба донети посебан закон који се односи на организован криминал и изменити општи део Кривичног закона, а који се односи на границе одговорности саучесника.

Дакле, немојте да се ради нешто што је противно Уставу и закону. Не верујем ни да ће ово прихватити Савет Европе. Знате, не цене они само да ли постоји смртна казна или не. Немате овакво решење ни у једном европском закону. Ни у немачком, који је основ и модел за многе европске законе. Према томе, ово није страшно питање, него је питање струке и доброг уређења Кривичног закона у државном интересу. Зато прихватите наш амандман.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем народном посланику.

Да ли се још неко од овлашћених учесника у расправи пријављује за реч? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 81, против 57, уздржаних 7, није гласало 43, од укупно 188 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 4. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, народни посланик Верољуб Арсић и народни посланик Тома Бушетић.

Пошто је Одбор за правосуђе и управу прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, прихватила га је и Влада, констатујем да је овај амандман постао саставни

део Предлога закона.

На члан 5. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, народни посланик Александар Вучић и народни посланик Зоран Д. Николић.

Пошто је Одбор за правосуђе и управу прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, прихватила га је и Влада, констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 6. амандмане су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли представник подносилаца амандмана жели реч? (Повукао је амандман.)

Констатујем да су народни посланици одустали од амандмана.

На члан 6. амандман је поднео народни посланик Драган Чолић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланик Драган Чолић нема право на реч. Имате право да приложите дискусију, свакако. Прихватила сам неколико оваких дискусија ваших колега.

Да ли се неко други јавља за реч? (Не.)

Стављам на гласање овај амандман.

За 27, против 117, уздржаних нема, није гласало 43, од укупно 187 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 7. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народни посланик Горан Цветановић.

Пошто је Одбор за правосуђе и управу прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, прихватила га је и Влада, констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 7. амандман је поднео народни посланик Тома Бушетић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли подносилац амандмана жели реч? Изволите, реч има народни посланик Тома Бушетић.

ТОМА БУШЕТИЋ: Даме и господа народни посланици, добро је што је министар Владан Батић прихватио амандман на члан 4. као и на члан 7, чак боље него што сам и ја предложио. Али, шта ово значи?

Ово значи можда један позитиван корак нове власти да престане да се удвара међународној заједници, јер све ово што је првобитно

било у предлогу на неки начин, било је удварање међународној заједници. И, ево, јуче председник Владе вапи за парам Европске уније, и каже - то је скандал ако не дате паре. Наравно, ми смо све време говорили - неће они ништа дати. Даће само мрвице, а услови за добијање тих средстава су веома тешки.

Они кажу - треба да се изврши анализа структуралних реформи. Пре неколико дана сам говорио о томе шта значе структуралне реформе или прилагођавање. Значе *ad hoc* приватизацију, са масовним отпуштањем, либерализацију тржишта капитала, што подразумева одливање капитала из наше земље и банкрот и предузећа и банака, а значе и тржишно утемељење цена енергије, хране, комуналија и свега осталог.

Значи, они нису задовољни овим ценама енергије и траже да струја буде још скупља, хиљаду посто. То су те структуралне реформе. Па, можда је Влада сада на добром путу да схвати да не треба прихватити све оно што тражи међународна заједница.

Хтео бих да вас на једну ствар подсетим. Једина земља у нашем окружењу која не прихвата *ad hoc* оно што тражи Европска унија то је Словенија и једино се у Словенији ипак добро живи. Свуда тамо где су ове реформе рађене по диктату Европске уније ситуација је тотално лоша, а становништво тотално осиромашено.

Ево, у том делу сматрам да ова власт и ова влада треба да прекину са удварањем међународној заједници и са прихватањем свега онога што они предлажу, јер ништа нам добро не мисле.

ПРЕДСЕДНИК: Господине Бушетићу, да ли ви повлачите овај амандман, пошто је беспредметан, с обзиром да је...? Повлачите.

Констатујем да је народни посланик Тома Бушетић повукао амандман на члан 7.

На члан 8. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народни посланик Драгољуб Стаменковић.

Пошто је Одбор за правосуђе и управу прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, прихватила га је и Влада, констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 8. амандман су заједно поднели народни посланици Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирћански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Милентијевић, Александар Ватовић и Мехо Омеровић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланик Родољуб Шабић повлачи амандман у име посланика који су заједно поднели овај амандман.

Констатујем да је амандман на члан 8. повучен.

На члан 9. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народни посланик Зоран Радовановић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а

Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли подносиоци амандмана желе реч? (Не.)

(Посланици повлаче амандман.)

Повлачите, али остаје амандман народног посланика Зорана Радовановића.

Да ли и он одустаје од амандмана? (Није присутан.)

Онда морамо гласати.

Стављам на гласање амандман.

За 43, против 89, уздржан један, није гласало 46, од укупно 179 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 9. амандман је поднео народни посланик Милан Марковић. (Народни посланик Милан Марковић повлачи амандман на члан 9.)

На члан 10. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народни посланик Бранислав Блажић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли подносиоци амандмана желе реч? (Не.)

(Посланици повлаче амандман.)

Да ли народни посланик Бранислав Блажић остаје при свом амандману? (Дискусија се прилаже, пошто посланик нема права на реч.)

Стављам на гласање амандман.

За 29, против 90, уздржан један, није гласало 61, од укупно 181 народног посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 10. амандман је поднео народни посланик Милан Марковић. Констатујем да народни посланик Милан Марковић повлачи амандман на члан 10.

На члан 11. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли представник подносилаца амандмана жели реч? Посланици повлаче амандман.

Констатујем да су народни посланици повукли амандман на члан 11.

На члан 11. амандман је поднео народни посланик Витомир Плужаревић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланик Витомир Плужаревић приложиће своју дискусију, пошто му је одузета реч.

Да ли се неко други јавља за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 19, против 102, уздржана три, није гласало 57, од укупно 181 народног посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 11. амандман је поднео народни посланик Милан Марковић. Народни посланик Милан Марковић повлачи амандман на члан 11.

На члан 12. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић. Констатујем да су ови народни посланици повукли амандман на члан 12. Предлога закона.

На члан 13. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић. (Посланици такође повлаче амандман.)

Констатујем да је повучен амандман на члан 13.

На члан 13. амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Подносилац амандмана нема право на реч, али ће доставити дискусију.

Да ли се неко други јавља за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 27, против 115, уздржаних нема, није гласало 39, од укупно 181 народног посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 14. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Констатујем да су ови народни посланици повукли амандман на члан 14.

На члан 15. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић. Посланици повлаче овај амандман.

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Јоца Арсић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли подносилац амандмана жели реч?

Има реч народни посланик Јоца Арсић.

ЈОЦА АРСИЋ: Поштовани посланици, ја сам, као што је већ речено, поднео амандман на члан 16. који гласи да се у члану 76а тачка 1. бришу речи "новчаном казном, или".

Ради бољег праћења овог предлога - повреда слободе кретања и настањивања - предвиђено је: "Ко противправно ускрати или ограничи грађанину Републике Србије слободу кретања или настањивања на територији Републике Србије, казниће се новчаном казном или затвором до једне године."

И, у ставу 2: "Ако дело из става 1. овог члана учини службено лице, у вршењу службе, казниће се затвором од шест месеци до пет година".

Ја сам својим амандманом предложио да се ово дело кажњава строжијом казном, казном затвора, јер је кажњавање новчаном казном много благо у односу на учињено дело. Сматрам да треба да се бришу ове речи "новчаном казном, или", и да остане само овај део "затвором до једне године". Значи, казниће се затвором до једне године.

Овде су изречене многе речи о томе да је казнена политика која се водила у претходном периоду била блага, неадекватна, да није одговарала, и ако је законом предвиђен одређени број казни да оне нису поштоване, а сада се предлажу још блажа решења у односу на постојећа решења.

Овим предлогом мислим да ћемо то поправити; ништа не боли, ништа није страшно, онај ко спречава кретање грађана сигурно треба да буде санкциониран, и то, сигуран сам, бољим и чвршћим казнама, односно адекватнијом мером забрањеном у односу на починиоце тог кривичног дела.

Због тога предлажем да прихватите овај мој амандман, иако га је Влада одбила, односно није узела у обзир, пошто нисмо добили ништа написано од Владе да су амандмани одбијени. Само су набројани они амандмани (овде нам је министар изложио) које је Влада прихватила.

Али, пре него што приступимо гласању о овом мом амандману, изражавам сумњу да нас има оволико, односно да један број не гласа. Мислим да они нису у сали, па предлажем да претходно утврдимо кворум, па онда да извршимо гласање о овом амандману. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем народном посланику.

Молим народне посланике да утврдимо кворум.

Констатујем да у сали има 13 посланика посланичке групе СПС, која је тражила утврђивање кворума.

Да ли се још неко пријављује за реч о овом амандману?

Изволите, право на реплику, Бранислав Ивковић.

БРАНИСЛАВ ИВКОВИЋ: Даме и господа народни посланици, посланици СПС-а нису без разлога још пре шест месеци тражили одговорност тадашње потпредседнице Скупштине, госпође Наташе Мићић, јер је својим брзопотезним опоменама и изрицањима казни јасно показала своје просто загрижено политичко опредељење. Ова ситуација, да сада пребројава посланике и да прави разлику у том смислу између посланика СПС-а и посланика у оквиру ДОС-а, само показује њену апсолутну спремност да наводи воду на своју политичку воденицу. Колико је посланика СПС-а, то је ствар СПС-а, а какав је однос посланика ДОС-а, нека исказа проценат присутних посланика ДОС-а у односу на укупни број, па се пребројте колико вас има. Ви вршите власт у овој земљи и ваша је обавеза да држите кворум.

ПРЕДСЕДНИК: Господине Ивковићу, доставићу вам листинг и проценат присутних и изосталих посланичких група.

Да ли се још неко јавља за реч?

(Јоца Арсић: Право на реплику.)

Немате право на реплику.

(Јоца Арсић: Погрешно сте ме протумачили.)

Не могу да причам са вама тако.

Да ли се неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман који је поднео народни посланик

Јоца Арсић.

За 39, против 110, уздржаних нема, није гласало 12, од укупно 161 народног посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 16. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор није прихватио овај амандман.

ЂОРЂЕ МАМУЛА: Вероватно да је овај члан сročен омашком и у брзини. Ми смо се руководили оним што стоји у Уставу Југославије, члан 30: "Грађанину се јамчи слобода кретања, настањивања и право да напусти СРЈ и у њу се врати". Дакле, грађани Југославије су како грађани Србије тако и грађани Црне Горе. Из Предлога закона произилази да ускраћивање слободе кретања и настањивања грађанима Црне Горе на територији Србије није кривично дело, чиме предлог дискриминише грађане Црне Горе. Зато молим да подржите наш амандман. Реч је о људским правима.

ПРЕДСЕДНИК: Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили амандман, али пошто није Законодавни одбор, стављам на гласање овај амандман.

За 123, против два, уздржаних пет, није гласало 23, од укупно 162 народна посланика.

Констатујем да је Народна скупштина прихватила овај амандман.

Одређујем паузу до 15,00 часова.

(После паузе - 15,55.)

Даме и господа народни посланици, молим вас да убаците ваше картице у посланичке јединице.

Констатујем да имамо кворум па можемо наставити са радом, расправом у појединостима о Предлогу закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије.

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Лазар Марјански.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли неко жели реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За пет, против 95, уздржаних нема, није гласало 49, од укупно 149 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 17. амандман су заједно поднели народни посланици

Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Народни посланици су повукли овај амандман.

Такође констатујем да су народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли амандман на члан 18.

Такође констатујем да су народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли амандман на члан 19.

Констатујем да су народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли амандман на члан 20.

На члан 20. амандман је поднео народни посланик Петар Петровић.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, па констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли су амандман на члан 21.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Томислав Николић.

Одбор за правосуђе и управу и Законодавни одбор нису прихватили овај амандман.

Да ли неко жели реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 26, против 118, уздржаних нема, није гласало 26, од укупно 170 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 22. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, па констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

Повучен је амандман на члан 23, који су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

На члан 24. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народни посланик Ђура Лазић.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, па констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

Народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли су амандман на члан 25. Предлога закона.

На члан 25. амандман је поднео народни посланик Стеван Кесејић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланик Стеван Кесејић ће приложити своју дискусију, пошто му је одузета реч.

Да ли неко жели реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 12, против 105, уздржаних двоје, није гласало 53, од укупно 172 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 25. амандман је поднео народни посланик Петар Петровић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Подносилац амандмана жели реч. Изволите.

ПЕТАР ПЕТРОВИЋ: Поштовано председништво, даме и господо народни посланици, поднео сам амандман на члан 25. Предлога закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије. У ствари, ради се о члану 103. изворног текста односно основног текста закона. Ту је реч о кривичном делу силовања. У Предлогу закона предлаже се да се у ставу 1. овог члана бришу речи "са којим не живи у брачној заједници", а ја у свом амандману тражим, у име посланичке групе ССЈ, да речи "са којим не живи у брачној заједници" остану. Па, да појасним: ради се о кривичном делу силовања у брачној заједници. Треба разликовати брачну заједницу од других заједница.

Наиме, тамо где су нарочито поремећени брачни односи може да дође, и врло често долази, до злоупотреба оптужби за кривично дело силовања, тако да супруг или супруга могу да буду оптужени и да се води један процес који има далекосежне последице на те личности. Мислимо да то не би било пожељно у данашње време, да се у нашем друштву дозволи да се ово кривично дело силовања у брачној заједници санкционише на овај начин.

Такође сам предложио да се најниже казнене мере, односно санкције предвиђене за извршење овог кривичног дела промене, тако да сам предложио да у ставу 1. најнижа казна која је била предвиђена, а то је једна година, буде три године, а у ставу 2. била је предвиђена најмања казна три године, а ја предлажем да то буде пет година.

Посебно вас молим да обратите пажњу на став 3. овог кривичног дела где се каже - ако је дело из става 1. овог члана учињено према малолетном лицу или је услед његовог извршења наступила смрт женског лица, учинилац ће се казнити затвором, па је предложено најмање пет година. Ја предлажем да то буде најмање 10 година. Зашто? Ако је кривично дело силовања учињено и наступила је смрт, мислим да је и најнижа казна од 10 година, објективно гледајући, мала, али ипак морамо кренути од неке казне и мислим да би требало подићи ову најнижу казнену меру, односно санкцију, на 10 година. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 42, против 108, уздржаних пет, није гласало 23, од укупно 178 народних посланика.

Саопштавам да овај амандман није прихваћен од стране Скупштине.

На члан 25. амандман су заједно поднели народни посланици Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирићански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Милентијевић, Александар Ватовић и Мехо Омеровић.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, па констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 26. амандман, у истоветном тексту, поднели су народни посланик Милан Марковић и заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић су повукли овај амандман и народни посланик Милан Марковић такође повлачи амандман на члан 26.

На члан 26. амандман је поднео народни посланик Мирољуб Вељковић.

Одбор за правосуђе и управу и Законодавни одбор нису прихватили овај амандман.

Народни посланик није присутан.

Да ли неко други жели реч? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 26, против 124, уздржан један, није гласало 30, од укупно 181 народног посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 26. амандман су заједно поднели народни посланици Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирићански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Милентијевић, Александар Ватовић и Мехо Омеровић.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, па констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 26. амандман је поднео народни посланик Петар Петровић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Изволите, реч има народни посланик Петар Петровић, подносилац амандмана на члан 26.

ПЕТАР ПЕТРОВИЋ: Даме и господо народни посланици, ради се о кривичном делу - принуда на обљубу или противприродни блуд. Својим амандманом сам предложио да се најниже санкције, односно казне предвиђене за извршиоце ових кривичних дела повећају - уместо од једне до

10 година да буду од три до 10 година. У ставу 2. речи "најмање три године", замењују се речима "најмање пет година".

Ја не бих понављао образложење које сам дао када сам излазио и објашњавао у вези претходног члана, али сам, најблаже речено, изненађен (и сви ми из ССЈ смо изненађени) што представнице Женске мреже не подржавају да се на оштрији начин санкционишу извршиоци ових кривичних дела, а знамо да су најчешће и једино су жртве припаднице лепшег пола, односно да су жене и девојке те које су увек оштећене. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 40, против 116, уздржана три, није гласало 24, од укупно 183 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 27. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић. Тај амандман је повучен.

На члан 27. амандман је поднео народни посланик Милан Марковић.

Народни посланик Милан Марковић повлачи амандман на члан 27.

На члан 27. амандман је поднео народни посланик Божидар Вујић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли се неко јавља за реч? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 26, против 124, уздржаних нема, није гласало 34, од укупно 184 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 27. амандман је поднео народни посланик Милош Лукић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Изволите, реч има народни посланик Милош Лукић.

МИЛОШ ЛУКИЋ: Даме и господо народни посланици, уважено председништво, овај амандман односи се на члан 105. основног текста Кривичног закона, а то је обљуба и противприродни блуд над немоћним лицем. Ово је помало специфичан случај где су оштећене душевно поремећене особе, затим особе које су немоћне да, услед стања у коме се налазе, пруже отпор и тако даље. Код овог дела законодавац је предвидео казну од једне до 8 година, а овим амандманом ми из ССЈ предложили смо да то буде од три до 10 година. Због чега?

Мислим да је казна од једне године врло проблематична и сигурно да код оних лица која су спремна на такво кривично дело неће

деловати превентивно. Ово је посебна тема када се ради о превентивном деловању закона и мислим да би доња граница од три године (јер увек се у току суђења нађу одређене олакшавајуће околности за починиоце таквих дела) ипак имала одређени ефекат и да би утицала на смањење ових кривичних дела.

Такође, с обзиром на то какво је душевно стање многих, пре свега младих особа у овом друштву, а да је све већи број оболелих од душевних обољења, као и лица која нису у могућности да пруже отпор, мислим да би требало прихватити овај амандман.

У ставу 2. имамо исто то дело са последицама, а то су тешке телесне повреде, или када је дело извршено од стране више лица на нарочито свиреп и нарочито понижавајући начин.

Овде је законодавац предвидео казну од најмање три године, а ми из Странке српског јединства предлажемо да то буде пет година. Сматрам да у случају где се стварно пронађу тако нарочито олакшавајуће околности код извршилаца ових дела постоје институти ванредног ублажавања казне, који могу изузетно бити примењени. Међутим, у принципу, сигурно треба ићи са повећањем казне за ова нарочито тешка кривична дела, још једном понављам, с обзиром на то ко су жртве ових дела.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 49, против 101, уздржана три, нису гласала 32, укупно 185.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 27. амандман су заједно поднели народни посланици Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирћански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Милентијевић, Александар Ватовић и Мехо Омеровић.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, па констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли су амандман на члан 28. Предлога закона.

На члан 28. амандман је поднео народни посланик Петар Петровић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Реч има народни посланик Петар Петровић.

ПЕТАР ПЕТРОВИЋ: Поштовано председништво, даме и господо народни посланици, и овим амандманом предложио сам да најниже санкције за учиниоце ових кривичних дела буду више него што су предвиђене Предлогом закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије. Да вас подсетим, за оне који нису читали текст, да се ради о кривичном делу обљубе или противприродног блуда са лицем које није навршило 14 година живота.

Дакле, ради се о изузетно тешком и друштвено опасном кривичном делу и зато посланичка група ССЈ сматра да најниже предвиђене санкције треба да буду повећане, па тако предлажемо да уместо "од једне до десет година" у ставу 2. буде од "три до 12 година"; у ставу 2. уместо "најмање три године" да буде "најмање пет година", у ставу 3. уместо "најмање пет година" да буде "најмање осам година" и у ставу 4. "најмање десет година" да буде "15 година". Став 4. говори - ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт малолетног лица.

Да ли онај криминалац који изврши ово кривично дело над лицем које није навршило 14 година живота треба да буде, под било којим олакшавајућим околностима, осуђен само на десет година? Сматрам да је и 15 година мало, али смо ипак проценили да би то требало да буде најнижа мера од које би се кренуло приликом изрицања санкција. Молим вас да ово имате у виду када притискате дугмад за и против.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко пријављује за реч? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 59, против 95, уздржана три, није гласало 29, укупно 186.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 28. амандман су заједно поднели народни посланици Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирћански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Милентијевић, Александар Ватовић и Мехо Омеровић.

Представник Владе и надлежни одбори су прихватили овај амандман, па констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 29. амандман је поднео народни посланик Милан Марковић.

Представник Владе и надлежни одбори су прихватили овај амандман, па констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 29. амандман је поднео народни посланик Божићар Вучуровић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Подносилац амандмана ће доставити образложење.

Да ли се још неко јавља за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 34, против 121, уздржаних нема, није гласало 31, укупно 186.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

Народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли су амандман на члан 29. Предлога закона.

На члан 29. амандман је поднео народни посланик Милош Лукић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Реч има народни посланик Милош Лукић.

МИЛОШ ЛУКИЋ: Уважено председништво, даме и господе народни посланици, амандман који сам поднео на члан 29. у ствари се односи на члан 107. основног текста закона. Амандман се односи на став 2. и став 3. Замолио бих вас да обратите пажњу на две ствари у ставу 2. Извршилац овог дела је наставник, васпитач, старалац, усвојилац, очух или друго лице које злоупотребом свог положаја изврши обљубу и противприродни блуд са малолетним лицем, а жртва је малолетно лице.

Када се има у виду чињеница да ово дело у последње време све више узима маха и да има много непријављених дела, сматрамо да би требало озбиљно да се позабавимо превенцијом ових дела и мислим да би то био први наредни задатак ове власти и укупног кривичног законодавства, све до судова који изричу ове санкције.

Став 2. односи се на иста лица као извршиоце, с тим што су жртве лица испод 14 година живота. Ми у Странци српског јединства сматрали смо да је удутно да се доња граница код ових санкција повећа, па да у ставу 2. уместо "од једне до десет година" буде "од три до десет година", а у ставу 3. уместо "најмање три године" треба да стоји "најмање пет година."

Сматрамо да има пуно оправдања за наш предлог и сматрамо да нећете погрешити уколико будете гласали за овај амандман.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко пријављује за реч? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 46, против 109, уздржан један, нису гласала 32, укупно 188.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 29. амандман су заједно поднели народни посланици Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирћански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Милентијевић, Александар Ватовић и Мехо Омеровић.

Представник Владе и надлежни одбори су прихватили овај амандман, па констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 30. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланици су овај амандман повукли.

Констатујем да је тај амандман повучен.

На члан 30. амандман је поднео народни посланик Србољуб Живановић. (Није присутан.)

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли се неко други јавља за реч? (Не.)

Стављам на гласање овај амандман.

За 26, против 120, уздржаних нема, није гласало 48, од укупно 194 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 30. амандман су заједно поднели народни посланици Јован Деретић и Зоран Новаковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли неко жели реч? Изволите, реч има народни посланик Зоран Новаковић.

ЗОРАН НОВАКОВИЋ: Даме и господа народни посланици, ово је један, по мом мишљењу, од битнијих чланова овог закона који треба да делује изразито превентивно на оне који су својим чињењем допринели или доприносе једној општој несигурности код особа женског пола. Ради се о одељку који се зове - противприродни блуд или простије речено, ради јавности, злочин силовања.

У три категорије казни које су овде предложене предложио сам промену временског трајања казне у драстичном обиму, баш ради превенције, да силедије коначно схвате да у нашем друштву не могу да имају основа нити смеју да помисле на такве противзаконите радње.

Значи, и као патријархално васпитан човек и као родитељ троје деце, мислим да ћете се сложити да има основа за ово што је предложено. А, предложио сам следеће: да за силовање, односно напастовање такорећи, уместо предложене казне од најмање једне године казна буде 10 до 20 година затвора. У другом случају, ако је наступила тешка телесна повреда принуђеног лица, од стране више лица, или на нарочито свиреп начин (подвлачим, дамама се посебно обраћам, нарочито свиреп начин) или нарочито понижавајући начин, уместо понуђене казне од најмање три године предложио сам казну од 10 до 20 година тешке робије.

И, под три, замолио бих вас за пажњу јер је ово јако битно, ако је ово дело силовања учињено према малолетном лицу које је навршило 14 година или је услед његовог извршења наступила смрт, уместо предложених најмање пет година предложио сам да то буде најмање 20 година.

Што се мене лично тиче, био бих сагласнији са америчким законима, а можда и са законом из времена цара Душана. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Да ли се још неко пријављује за реч? (Не.)

Стављам на гласање овај амандман.

За 49, против 114, уздржаних три, није гласало 30, од укупно 196 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 30. амандман су заједно поднели народни посланици Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирћански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Милентијевић, Александар Ватовић и Мехо Омеровић.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ. Констатујем да је амандман постао саставни део Предлога

закона.

Народни посланици Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирћански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Милентијевић, Александар Ватовић и Мехо Омеровић поднели су заједно амандман којим предлажу да се после члана 30. дода нови члан 30а.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман. Законодавни одбор није прихватио амандман.

Да ли се неко јавља за реч? Изволите, реч има министар правде и локалне самоуправе господин Владан Батић.

ВЛАДАН БАТИЋ: Даме и господа народни посланици било је велике полемике око овог члана и око овог предлога амандмана. Мислим да треба да се изврши једна адекватна правно-техничка редакција текста и у име Владе Републике Србије прихватам овај амандман.

ПРЕДСЕДНИК: Влада је прихватила амандман.

Реч жели представник подносилаца амандмана народни посланик Родољуб Шабић.

РОДОЉУБ ШАБИЋ: Даме и господа народни посланици, пре свега захваљујем министру правде што је у име Владе прихватио овај амандман, јер мислим да је то на линији нечега што је нормална проевропска оријентација коју водимо.

Будући да одбори, стицајем околности, нису прихватили овај амандман, рекао бих да дуго времена, бар колико ја учествујем у раду Одбора за правосуђе, није било такве вишечасовне расправе о једној релативно уској теми, дакле о предлогу да се у Кривични закон инкорпорира једно ново кривично дело.

Желим да најкраће објасним мотиве који су социјалдемократске посланике руководили да ово дело предложи. Дакле, прво, реч је о изузетно важној теми. Теми која у Европи у коју идемо заслужује третман какав ћемо и ми, пре или касније, морати да јој дамо. То је тема која је и у европском парламенту и у Савету министара у Бриселу третирана као тема од чак националног значаја. Ако већ са њом морамо да се суочимо, мислимо да је боље пре него касније.

Покушавамо овим предлогом, а образложење сте видели у писаном тексту, да затворимо оне пукотине које се јављају у виду асоцијалних понашања која до сада нису била кажњавана. Да будем крајње отворен, по цену да то није пристojно са ове говорнице, реч је о штимању, пипању, дрпању, ласцивним предлозима, дахтању и сличним стварима које морају коначно бити кажњиве.

И, најкраће, ако због формулације која јесте еластична, јер је нова, постоје разлози да се она учини егзактнијом или прецизнијом, кроз правно - техничку редакцију, и ако је то интенција Владе, онда наравно у име предлагача морам да кажем да ми не можемо имати ништа против тога. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

За реч се јавио Зоран Д. Николић, овлашћени представник посланичке групе Социјалистичке партије Србије. (Жагор.) Молим за мало пажње.

ЗОРАН Д. НИКОЛИЋ: Поштовано председништво, даме и господо народни посланици, јавио сам се да изразим део дилема које смо имали као чланови Одбора за правосуђе приликом, рекао бих, вишесатног размишљања и разговора на тему увођења у наш Кривични закон новог кривичног дела које се односи на сексуално злостављање.

Мање је важно како смо ми социјалисти гласали на том одбору. Били смо уздржани од гласања, због неких дилема везаних за само нормирање, за сам начин како је ова кривично-правна норма уобличена, не желећи ни на један начин да девалвирамо идеју или да жмуримо пред објективним околностима и пред стварношћу да злостављање, а нарочито злостављање женских лица, јесте појава која заслужује пажњу друштва и заслужује пажњу парламента.

Али, једно је имати консензус о томе да је нешто кривично дело и да га треба уградити у Кривични закон, као део заштите од друштвене опасности коју ово дело носи, а друго је форма и начин на који је то урађено.

Прво, на Одбору смо детаљно говорили о томе - може ли се интервенисати на било који начин на овај амандман тако да он добије форму која се може извршити у пракси и констатовали смо да овај пословник не омогућава никакву правно-техничку редакцију о којој је господин министар говорио. Ја кажем - нажалост, јер заиста сматрам да би овај амандман са одређеним дотеривањима био сигурно прихваћен од огромне већине у овом парламенту.

Зашто ово не може бити прихваћено са наше стране, шта је то у форми што га ограничава, по нашем мишљењу - прво, што као предмет заштите узима само женско лице. Ако пођемо од опште усвојеног начела у праву о равноправности полова, предмет заштите, па и предмет сексуалног злостављања може да буде како мушко, тако и женско лице. Као извршилац дела може бити теоријски и практично и мушко и женско лице. Овај амандман то не садржи.

С друге стране, овако како је написано, елементи овог дела садржани су у већ постојећа три кривична дела у нашем Кривичном закону. И ту је потребно једно прецизније разграничење. Значи, овде има елемената кривичног дела увреде, има елемената кривичног дела злостављања у служби и има елемената кривичног дела блудних радњи.

Уколико уведемо четврто дело, које садржи елементе сва ова три дела о којима сам говорио, плус ове неодређености и непрецизности око равноправности полова, онда је заиста питање - да ли су то само формалне препреке или заиста треба оставити Влади мало времена да се студиозније позабави овим проблемом и да у наредном новелирању Кривичног закона изађе са једном инкриминацијом која ће бити општеприхваћена.

Само су то разлози због чега ћемо ми социјалисти поводом овог амандмана бити уздржани.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко јавља за реч о овом амандману?

Представник Владе је прихватио овај амандман, са правно-техничком редакцијом.

Стављам на гласање амандман.

За 92, против 43, уздржана 34, није гласао 31, од укупно 200 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

Народни посланик Леила Руждић-Трифунковић поднела је амандман којим предлаже да се после члана 31. дода нови члан 31а.

Представник Владе је прихватио овај амандман.

Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, а Одбор за правосуђе и управу је прихватио овај амандман.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 32. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Родољуб Шабић, Наташа Милојевић, Олгица Кирћански, Јелена Миленковић, Бранко Глигорић, Драган Милентијевић, Александар Ваговић и Мехо Омеровић, заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народни посланик Јоца Арсић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли неко од подносилаца амандмана жели реч?

Има реч народни посланик Јоца Арсић.

ЈОЦА АРСИЋ: Поштоване колеге посланици, као што је речено, поднео сам амандман на члан 32, и то да се члан 32. брише. Ранији члан 119. гласи: "Ко избегава да даје издржавање за лице које је по закону дужан да издржава, а та дужност је утврђена на основу извршне судске одлуке или извршног поравнања пред судом или другим надлежним органом, казниће се затвором од једне године".

Предложена измена гласи: "Ко не даје издржавање за лице које је по закону дужан да издржава, у износу и на начин како је то утврђено извршном судском одлуком или извршним поравнањем пред судом или другим надлежним органом, казниће се новчаном казном или затвором до једне године". Мислим да је овде овом изменом утврђена једна нелогичност, а то је да се онај ко не даје издржавање кажњава новчаном казном. Онај ко није давао издржавање до сада, нема ни сврхе да се кажњава новчаном казном.

Други, важнији разлог зашто сам предложио да се овај члан 32. брише је тај што би измењена одредба овог кривичног дела била неприхватљива, јер игнорише социјалну и економску моћ лица које је дужно да даје издржавање.

Садашње решење је животно праведније, јер санкционише само она лица која су у могућности да дају издржавање и избегавају да то учине, јер је ранијим решењем предложено да се кажњавају, односно санкционишу лица која, подвлачим, избегавају да дају издржавање.

Овде се ничим не утврђује на који начин и због чега се избегава издржавање, већ се одмах санкционише или казном затвора или новчаном казном, а рекао сам због чега је просто невероватна новчана казна за онога

ко до сада издржавање није ни давао.

Сматрам да овај амандман из тих разлога треба прихватити.
Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА (Гордана Чомић): Да ли се још неко јавља за реч?

Има реч народни посланик Душан Будишин.

ДУШАН БУДИШИН: Поштовано председништво, даме и господо народни посланици, наш амандман је идентичан као и амандман претходника, а ја ћу вас подсетити да се овде ради о кривичном делу из главе - дела против брака и породице.

Садашње решење сматрамо много бољим, зато што не гласи "ко не даје издржавање". Ако тако дате стилизацију, као у законском предлогу, онда се тиме практично затварају врата, практично је немогуће на суду доказати супротно и може да се деси, посебно у овој ситуацији у којој се данас налазимо, да падну осуђујуће пресуде и тамо где не би смеле да падну.

Постојећа стилизација је много боља, јер каже: "ко избегава да даје издржавање". Дакле, то је увек лако доказати. Међутим, ако се каже: "ко не даје", онда су, практично, сви они који не дају подведени под исту категорију. Ово је врло опасно и врло велике тешкоће ће да прави и у пракси. Зато предлажем да се овај амандман усвоји и остави стара стилизација закона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Да ли се још неко јавља за реч? (Не.)

Стављам овај амандман на гласање.

За 94, против 56, уздржаних пет, није гласало 40, укупно 195 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 32. амандман је поднео народни посланик Петар Петровић.

Одбор за правосуђе и управу и Законодавни одбор нису прихватили овај амандман.

Да ли подносилац амандмана жели реч? (Да.)

ПЕТАР ПЕТРОВИЋ: Даме и господо народни посланици, господине министре, у свом излагању сте рекли да је интенција ових измена и допуна Кривичног закона Републике Србије, између осталог, и поопштравање казнене политике. Посланичка група ССЈ сматра да се у овом члану не ради о поопштравању казнене политике, него о изрицању лакших мера.

Наиме, у постојећем закону је за она лица која не дају издржавање била предвиђена казна затвора до једне године. Сада се алтернативно предвиђа да се изричу новчане казне или казна затвора. Зато сам предложио, испред посланичког клуба ССЈ, да се речи: "новчаном казном или" бришу и да остане једина казна која се може изрећи, а то је казна затвора за она лица која не дају издржавање. Управо је то и према програму ССЈ која, под бројем један, има заштиту породице, а нарочито деце која у оним браковима који су разведени немају од чега да живе, а многи који треба да дају издржавање тој деци да би могла нормално да живе

и да нормално уђу у живот, једноставно не дају. Ако би остала забрањена казна затвора, чини ми се, да би та лица била у обавези да дају та издржавања, јер новчана казна је много блажа казна него казна затвора. Зато и мислим да треба прихватити овај амандман.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Да ли се још неко јавља за реч? (Не.)

Стављам овај амандман на гласање.

За 42, против 102, уздржаних нема, није гласало 45, укупно 189 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 32. амандман је поднела народни посланик Наташа Јовановић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор није прихватио овај амандман.

Народни посланик Наташа Јовановић прилаже писмено образложење.

Да ли неко други жели реч? (Не.)

Стављам овај амандман на гласање.

За 41, против 101, уздржаних нема, није гласало 48, укупно 190 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 33. амандман је поднео народни посланик Горан Цветановић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је овај амандман правно могућ.

Народни посланик Горан Цветановић прилаже писмено образложење.

Да ли неко други жели реч? (Не.)

Стављам овај амандман на гласање.

За 42, против 100, уздржана два, није гласало 45, укупно 189 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 34. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народни посланик Бранислав Блажић.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је овај амандман правно могућ.

Тиме је амандман на члан 34. постао саставни део Предлога закона.

На члан 35. амандман је поднео народни посланик Слободан Јањић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је овај амандман правно могућ.

Народни посланик Слободан Јањић прилаже писмено

образложење.

Да ли неко други жели реч? (Не.)

Стављам овај амандман на гласање.

За 43, против 102, уздржаних нема, није гласало 46, укупно 191 народни посланик.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 35. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Борђе Мамула и Петар Цветковић.

Представник Владе је прихватио амандман, Одбор за правосуђе и управу такође, Законодавни одбор сматра да је овај амандман правно могућ.

Тиме је амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 36. амандман је поднео народни посланик Златан Јовановић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је овај амандман правно могућ.

Народни посланик Златан Јовановић прилаже писмено образложење.

Стављам овај амандман на гласање.

За 43, против 97, уздржаних нема, није гласало 47, укупно 187 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 36. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Борђе Мамула и Петар Цветковић.

Представник Владе је прихватио амандман, Одбор за правосуђе и управу такође, а Законодавни одбор сматра да је овај амандман правно могућ.

Тиме је амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 37. амандман је поднео народни посланик Љубомир Краговић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је овај амандман правно могућ.

Народни посланик Љубомир Краговић прилаже писмено образложење.

Стављам амандман на гласање.

За 39, против 102, уздржаних нема, није гласало 47, од укупно 188 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 38. амандман је поднела народни посланик Наташа Јовановић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланик Наташа Јовановић прилаже писмено образложење свог амандмана.

Стављам на гласање амандман.

За 39, против 104, уздржаних нема, није гласало 48, укупно 191 народни посланик.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 40. амандман је поднео народни посланик Драган Тодоровић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Подносилац амандмана жели реч? Изволите.

ДРАГАН ТОДОРОВИЋ: Даме и господа, суштина овог закона, као што сам у свом излагању и у дискусији у начелу рекао, јесте да се изврши ревизија Кривичног закона Републике Србије. Међутим, у овом члану којим се предвиђа повећање номиналних износа у кривичним делима чије законско обележје садржи имовинску вредност, практично се дешава једна ствар којом се отежава истражним и судским органима да предузму кривично гоњење за починиоце кривичних дела, у предложеном тексту - због несавесног рада у привредном пословању. Поред тога, и због оштећења стамбених и пословних зграда и просторија, недозвољене трговине, неисправног мерења, пореске утаје, тешке крађе, разбојничке крађе, разбојништва, утаје, преваре, ситне крађе, утаје или преваре, оштећења туђе ствари, злоупотребе поверења, изнуде, угрожавања јавног саобраћаја, злоупотребе службеног положаја, несавесног рада у служби, преваре у служби и проневере.

Дакле, лаицима би се можда учинило да су на овај начин, предложеним увећањем номиналних износа отприлике четири пута, министарство или влада желели да ускладе и ове номиналне износе са редовним повећањем казни за саобраћајне прекршаје од пет до 10 пута. Међутим, овим се износи који су усклађени задњи пут 1998. године децембра месеца са неких петнаестак хиљада, а конкретно везано за члан 136, који регулише несавестан рад у привредном пословању, подижу на 60.000 динара. Износ од 150.000 динара замењује се износом од 600.000 динара.

Суштина мог амандмана јесте да се овим амандманима одговорно лице у предузећу или другој организацији која врши привредну делатност, које свесним кршењем прописа или одлука органа управљања итд, као и својим деловањем начини штету, како је предложено, у износу преко 60.000 динара, може кривично гонити. Суштина мог амандмана је да та штета треба да буде изузетно нижа. Дакле, предложио сам износ од 30.000 динара, а ако се услед дела из става 1. овог члана начини имовинска штета у износу од преко 300.000 динара, како гласи мој амандман, уместо предложених 600.000 динара, или је покренут поступак принудног поравнања или поступак стечаја, учинилац ће се казнити затвором од једне до пет година.

Да не бих запао у контрадикторност, желим да истакнем да је због услова привређивања у Србији свим привредницима потребно, ако не доделити одликовања, онда исказати дужно поштовање. Међутим, сматрам да се због потенцијалних злоупотреба у пословању заиста овај ниво штете

која настаје и која одређује износ за кривично гоњење прекршиоца закона не треба овако драстично повећавати, већ да се треба смањити за половину. Због тога је суштина мог амандмана да се износ од 60.000 динара и износ од 600.000 динара смањују на 30.000 и 300.000 динара.

(Председавајућа: Три минута и 30 секунди.)

Надам се да ћете имати разумевања за моју аргументацију.

Захвљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Да ли неко жели реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 55, против 97, уздржаних нема, није гласало 35, укупно 187 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 43. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Повукли су амандман, тако да он престаје да буде предмет расправе у појединостима.

На члан 46. амандман је поднео народни посланик Верољуб Арсић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Реч има народни посланик Петар Јојић, представник посланичке групе СРС.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Даме и господо народни посланици, подносећи стрпљиво и упорно амандмане на све чланове Закона о изменама и допунама Кривичног закона, ми из СРС не можемо се одупрети утиску да је наш рад узалудан, јер живимо у држави у којој је ДОС-овска власт укинула правни поредак у целини. Док писац овог законског пројекта објављује рат пророцима и гатарама, мафија управља свим економским, финансијским и политичким процесима. Главни мафијашки Станко Студен Цане, Филип Цептер и Драгољуб Марковић звани "Крмивопродукт"...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Молим народног посланика да поштује члан 100, 101, 103. и да не вређа достојанство Народне скупштине.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: ... у потпуности су монополисали шверц нафте, дувана, оружја и дроге. Овладали су тајном полицијом...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче Петре Јојићу, изричем вам прву опомену због непоштовања достојанства Народне скупштине и изношења чињеница ...

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Нисам вас чуо, нисам вас чуо, госпођо Мићић, јер не могу, управо ми посланици из клупа добацују, ометају ме.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Подсећам народног посланика, који иначе изванредно влада правном материјом, да када вас по Пословнику председавајући Народне скупштине прекине, да сте дужни...

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Камо среће да влада Народном скупштином председавајући правом, не би до овога долазило.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Сматрајући то увредом достојанства

Народне скупштине, изричем вам прву опомену.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Срамота је што Народном скупштином располаже и управља и председава онај у гаћама, онај у панталонама, фармеркама и у другој одећи која је непримерна овом парламенту. Још мене да опомене као народног посланика што говорим истину јавности.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Сматрам овакве изјаве за говорницом Народне скупштине увредом достојанства Народне скупштине и изричем вам другу опомену.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Ја вас никада не могу да увредим, а то је сигурно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, ја нисам Народна скупштина, рекла сам да сте увредили ...

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Ви сте један од чланова Народне скупштине, само једнак свима овде у овој Народној скупштини.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Тако је.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Франко Симатовић Френки, Милорад Луковић Легија, Михаљ Кертес...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Народни посланиче, након две изречене опомене и непоштовања Пословника одузимам вам реч.

Одузета вам је реч народни посланиче.

(Петар Јојић: Прилажем овај текст и молим вас приложите га, а уколико то не учините, нека то буде у стенограму.)

Народни посланик Петар Јојић прилаже писмено дискусију о амандману на члан 46. народног посланика Верољуба Арсића.

(Народни посланик Петар Јојић, са места: Извињавам се, Станко Суботић Цане, извињавам се човеку јавно.)

Да ли неко жели реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 39, против 99, уздржана два, није гласало 54, укупно 194 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 47. амандман је поднео народни посланик Драган Чолић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланик Драган Чолић прилаже писмено образложење свог амандмана.

Стављам на гласање амандман.

За 33, против 109, уздржаних нема, није гласало 52, укупно 194 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 48. амандман је поднео народни посланик Мирољуб Вељковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Стављам на гласање амандман.

За 39, против 108, уздржаних нема, није гласало 46, укупно 193 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 51. амандман је поднео народни посланик Божићар Вујић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланик Божићар Вујић прилаже писмено образложење свог амандмана.

Стављам на гласање амандман.

За 36, против 102, уздржаних нема, није гласало 55, укупно 193 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 54. амандман је поднео народни посланик Златан Јовановић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Стављам на гласање амандман.

ПРЕДСЕДНИК: За 29, против 111, уздржаних нема, није гласало 56, укупно 196 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 55. амандман је поднео народни посланик Љубомир Краговић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор није прихватио овај амандман.

Подносилац амандмана ће приложити своју дискусију.

Да ли се неко други јавља за реч? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 29, против 117, уздржаних није било, нема 53, укупно 199 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 56. амандман је поднео народни посланик Драгољуб Стаменковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланик може приложити дискусију.

Да ли се неко други јавља за реч? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 34, против 118, уздржаних није било, нема 47, укупно 199 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 57. амандман је поднео народни посланик Ђорђе Мамула.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Реч има народни посланик Ђорђе Мамула.

ЂОРЂЕ МАМУЛА: Мени уопште није јасно зашто Влада није прихватила овај амандман. Реч је о томе да се, прво, мења назив кривичног дела, то је проузроковање саобраћајне незгоде и да се избацује уметнута реченица која никаквог смисла нема, а која каже - учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа (и сада је та реченица) и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима (ту се завршава уметнута реченица), па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или имовинска штета преко 120.000 динара... Мислим да ова реченица која је уметнута нема никаквог значаја и без ње ће изреке пресуде бити јасније и образложења ће бити јаснија.

Дакле, члан треба да гласи - учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме проузрокује саобраћајну незгоду, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или имовинска штета преко 120.000 динара казниће се затвором.

Дакле, ако наступа последица онда не треба наглашавати да ће бити прво апстрактна последица, па онда конкретна. Према томе, предлажем да уважите овај амандман.

И уједно молим да се утврди кворум.

ПРЕДСЕДНИК: Молим народне посланике да, ради утврђивања кворума, убаце идентификационе картице у посланичке јединице.

Констатујем да имамо кворум.

Да ли се још неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 85, против 78, уздржаних није било, нема 15, укупно 178 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На седници Одбора за правосуђе и управу народни посланик Милан Марковић повукао је амандман на члан 58, амандман на члан 59. и амандман на члан 60.

На члан 61. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народни посланик Гордана Поп-Лазич.

Представник Владе и надлежни одбори су прихватили овај амандман, па констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 61. амандман су заједно поднели народни посланици Јован Деретић и Зоран Новаковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Реч има народни посланик Јован Деретић.

ЈОВАН ДЕРЕТИЋ: Поштовано председништво, поштоване колеге, драги слушаоци, ми смо поднели један амандман да се повећа казна за велеиздају. Питање дефиниције велеиздаје је врло широко и то може бити не само, као што је овде наведено у Предлогу закона, рушење уставног поретка Републике Србије или угрожавање националне територије. Ова врста криминала може да проузрокује на десетине хиљада људских жртава. Ако смо предвидели за убиство казну од 40 година, сматрам да за велеиздају треба да буде казна најмање 20 година. Зато молим колеге да повећају ову казну за велеиздају према амандману који смо предложили.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко пријављује за реч? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 41, против 105, уздржан један, нису гласала 23, укупно 170.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

Народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли су амандман на члан 62. Предлога закона.

Такође, народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли су амандман на члан 63.

На члан 64. амандман је поднео народни посланик Ђорђе Мамула.

Представник Владе и Одбор за правосуђе и управу су прихватили овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ, па констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић повукли су амандман на члан 65. Предлога закона.

На члан 66. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Представник Владе и надлежни одбори су прихватили овај амандман, па констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 67. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народни посланик Петар Јојић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

(Народни посланик Петар Јојић је приложио образложење.)

Да ли се неко други јавља за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 37, против 108, уздржаних нема, није гласало 30, укупно 175.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 68. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Представник Владе и надлежни одбори су прихватили овај амандман, па констатујем да је амандман постао саставни део Предлога

закона.

На члан 70. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Реч има народни посланик Петар Цветковић.

ПЕТАР ЦВЕТКОВИЋ: Амандман Демократске странке Србије на члан 70. гласи: "Брише се члан 70. Предлога закона". Овим чланом предлаже се увођење новог кривичног дела - врачање (члан 237а). Инкриминација није оправдана, поготово што закон познаје кривично дело надрилекарства (члан 128. Кривичног закона Србије). Ако се, дакле, врачање састоји од неког облика лечења или пружања медицинске помоћи од нестручног лица, квалификује се као надрилекарство. Ако се врачање не односи на лечење, већ на неке друге радње које имају за циљ да се њима прибави противправна имовинска корист, постоји кривично дело преваре. Ако нема ни једног ни другог дела, онда би могло бити речи о прекршају.

Радње дела врачања, правно посматрано, крајње су непрецизне. Не зна се шта све обухвата гатање, врачање или друга магија. Да ли би, на пример, постојало кривично дело врачања код гледања у шољу или длан, гашења угља, давања разних трава да се ставе под јастук, састављања хороскопа. Неодрживо је то што је за кривично дело врачања предвиђена строжија казна него за надрилекарство (за врачање - казна затвора до три године, а за надрилекарство - затвор до једне године и новчана казна), иако је надрилекарство несумњиво друштвено опасније.

Стога предлажемо усвајање овог амандмана, а с обзиром да се приликом гласања код претходног амандмана Демократске странке Србије, исказало по електронском систему да има око 160 присутних посланика, а затим се појавио резултат да је гласало 175, молио бих поново утврђивање кворума и молио бих све посланике да се идентификују да бисмо тачно утврдили колико је присутних, да не би дошло до тога да се неким фамозним гласовима одбије амандман. Значи, тражим кворум.

ПРЕДСЕДНИК: Народни посланик Петар Цветковић је затражио утврђивање кворума. Молим народне посланике да убаце идентификационе картице у посланичке јединице.

Констатујем да имамо кворум.

За реч се јавио народни посланик Бранислав Ивковић, председник посланичке групе СПС.

БРАНИСЛАВ ИВКОВИЋ: Даме и господа народни посланици, посланици Социјалистичке партије Србије ће подржати амандман Демократске странке Србије, али са једним доста другачијим образложењем. Наиме, оцењујемо да је овим новим чланом 237а, који обухвата област врачања, у суштини предлагач закона, Министарство правде, само загревало по површини једног страховитог проблема све више присутног у животу грађана Србије, а и Југославије. То је проблем менталне манипулације. Проблем о којем ви нисте хтели да говорите овде када је био Предлог закона о заштити малолетника, где смо ми, поштујући правнички кодекс да се у Кривичном закону решавају кривице, предложили само

прекршајне мере, али смо ургирали и сугерисали да се у закону о кривичним делима обавезно уведе појам менталне манипулације као тешко кривично дело.

Желео бих само да подсетим оне који воле да другују са Европом, јер мисле да су већи европејци од неких других у опозиционим странкама, да је француско законодавство и француска скупштина у пролеће 1999. године, док је додуше бомбардовала Југославију, донела појам менталне манипулације као тешко кривично дело, кажњиво са пет до осам година робије и великим финансијским издацима.

Појам менталне манипулације актуелизира се, нажалост, несрећним догађањима у Гимназији "Свети Сава", у Београду, која су привукла и те како пажњу грађанства Србије, као и чињеница да је секта "Црпа ружа" десет кућа даље, у једној феноменално реновираној троспратној згради, тако да човек поставља питање - ко то има паре да реновира на углу Милоша Поцерца и Кнеза Милоша такав објекат и ко то те секте толико крије у овом друштву. Ко оне који се боре против тих секти ставља на стуб срама?

Према томе, наш став је да ова област враћања не буде усвојена и због тога молимо Владу Републике Србије да ефикасно, колико већ наредне недеље, предложи целовиту област која ће коначно држави и државним органима пружити потпуну законодавну подршку да делују против секти и њиховог деловања на просторима Србије и Југославије.

Област наркоманије је свакако једнако велики проблем, али с једне стране лакши проблем, јер је у законодавном смислу и активностима МУП-а, правосудних органа, здравствених служби и специјализованих здравствених установа ипак нешто учињено у овој земљи и постоји подлога деловања за борбу против наркоманије.

Међутим, подлога за борбу против секти апсолутно не постоји и тога ми сви, пре свега као родитељи, морамо да будемо свесни. Ми ћемо гласати против овог члана, а за овај амандман, који је овде написан, са молбом да Министарство правде, колико већ наредне недеље, ефикасно обради област менталне манипулације као кривично дело и пружи основ друштву и држави да делују против великог зла. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 95, против 80, уздржана два, није гласало три, од укупно 180 народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина прихватила амандман на члан 70.

На члан 71. амандман је поднео народни посланик Томислав Николић.

Изволите, по Пословнику, народни посланик Срђан Петровић, замсник председника посланичке групе ДОС - Демократска странка Србије.

СРЂАН ПЕТРОВИЋ: Иако је амандман који смо ми предложили прошао, опет је дошло до злоупотребе картица у петом реду и у редовима пред крај десне стране, па молим службу да покупи картице које су

вишак у клупама. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 71. амандман је поднео народни посланик Томислав Николић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли подносилац амандмана жели да приложи дискусију? (Не.)

Да ли се неко други јавља за реч о овом амандману? Изволите, реч има народни посланик Бранислав Ивковић, председник посланичке групе СПС.

БРАНИСЛАВ ИВКОВИЋ: Даме и господо народни посланици, овим амандманом је народни посланик Томислав Николић... извињавам се, да ли би ми омогућили да говорим.

Господин Томислав Николић је амандманом предложио брисање члана којим се предлаже брисање члана 238. Законодавац предлаже да се брише члан 238. који гласи: "Верски представник који злоупотреби слободу вршења верских послова или верских обреда у сврхе противне уставном поретку, казниће се затвором до три године".

Ми живимо у држави која је дефинисана као грађанска држава и то је она велика вредност постојећег уставног решења, које поштује да смо ми у мултинационалној и мултиконфесионалној средини. Међутим, све оно што се дешавало распадом бивше Југославије, сецесијом Словеније и Хрватске, улућује нас на технологију у којој су представници и проповедници појединих вера узимали сепаратистичке и сецесионистичке капуљаче и гурали народ у то.

Укидање једног оваквог члана би апсолутно значило охрабрење екстремним снагама у појединим вероисповестима на територији Републике Србије, које би схватиле да су им одрешене руке, слободна крила, и газили на оним ставовима који су и допринели умногоме свему оном што се догађало на простору бивше Југославије, а нажалост, сведоци смо у последњих 10 до 15 година, и на простору садашње Југославије.

Према томе, Социјалистичка партија Србије подржава овај амандман да се не брише члан 238. Сматрамо да ова одредница треба да остане као опомена екстремистима у појединим вероисповестима, да не крећу тим путем. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се о овом амандману још неко јавља за реч? Изволите, реплика. Право на реплику, народни посланик Томислав Николић.

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ: Даме и господо народни посланици, ево на посредан начин да бар један амандман Српске радикалне странке могу да образложим. Овог пута се ради о томе да смо се борили за различите врсте равноправности кроз измене и допуне Кривичног закона Републике Србије, а чини ми се да предлагач закона и већина која га овде подржава у Народној скупштини нису спремни овог часа да кажу попу поп, а бобу боб.

Наиме, сматрам да је слобода вероисповести гарантована Уставом Републике Србије и потпуно је изведена, до краја, у понашању власти према различитим конфесијама, посебно према признатим црквама

које постоје на тлу Србије и Савезне Републике Југославије.

Ако је то већ тако и ако је црква, свака призната црква, слободна да са својим верницима обавља верске обреде без уплитања државе, ако је Француска буржоаска револуција одвојила државу од цркве, постоје оквири у које црква мора да се уклопи. То су државни оквири и сваки грађанин Републике Србије има иста права и обавезе, без обзира да ли је генерал, свештеник, професор, радник.

Нико нема право да користи веру у сврхе кажњиве законом, па зашто би то право било дозвољено некоме ко веру преноси на вернике који припадају његовој цркви. Тај члан никада до сада, до дана данашњег, није злоупотребљаван од стране власти, било којих власти које су биране у Скупштини Републике Србије. Не постоји основ за његово укидање.

Да су свештеници пунили затворе, да су прогањани као у време после Другог светског рата, да су се над њима иживљавали млади партијски радници, то бих прихватио. Нису. Али су, са друге стране, они ту слободу превише користили и дошло је до злоупотреба слобода. Посебно код свештеника који на другом језику, а не на званичним језицима Републике Србије, износе веру пред своје вернике и који су затровали крв младих генерација, можда чак толико да ће протећи много година док не схватимо да је сваки човек једнак и да рођењем нико од нас не стиче никакве привилегије.

Овако, изгледа сумњиво, зашто држава баш овог часа, баш сада када се уклапа у неке европске стандарде (али само у неке, а неке свесно избегава), зашто баш сада ослобађа од било каквог гоњења људе који злоупотребљавају веру, не који исповедају веру, не који преносе веру, него људе који злоупотребе веру.

То је знак да држава не жели да се брани ни од каквог непријатеља, па ће и ту сада да створи додатно себи још више непријатеља.

Овај амандман треба прихватити, а закон треба одбити. Мислим да ћемо доћи и до тога.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко јавља за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 56, против 107, уздржана четири, није гласало 17, од укупно 184 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 72. амандман је поднео народни посланик Витомир Плужаревић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли се неко јавља за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 41, против 116, уздржаних нема, није гласало 28, од укупно 185 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 73. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли неко од подносилаца амандмана жели реч?

Има реч народни посланик Душан Будишин.

ДУШАН БУДИШИН: Поштовано председништво, даме и господо народни посланици, као што смо рекли у дискусији у начелу, овај предлог закона садржи доста нејасноћа, доста непрецизности, а указали смо и на све оно што је противуствано.

Ово посебно наглашавам због тога што не бих желео да, као прошли пут, ја и мој колега, господин Цветковић, будемо погрешно схваћени, јер уколико смо против кривичног дела враћања, онда нам се каже да смо за видовити Зорку. То је још једно лепо подметање, па ће јавност просудити о чему се ради.

Ми смо дали правне разлоге, а то што неко не разуме, нека научи.

Овде се ради о члану 244а, нови став - ДСС у начелу није против увођења тога новог члана, али како рекох малочас, врло је непрецизан овај члан. Ми смо покушали амандманом да га уредимо тако да гласи: "Службено лице које коришћењем свог положаја или овлашћења злоупотреби лице лишено слободе", дакле: "злоупотреби лице лишено слободе, ради задовољења својих сексуалних потреба" - ово је много логичније, јер је јасно речено у чему се састоји радња извршења кривичног дела и ко је пасиван субјект тога кривичног дела; да би се могло ваљано оптужити и судити за то дело, онда мора овако да је објашњено.

Ако остане стилизација, (повављам, крајње непрецизна), која се даје у Предлогу закона, онда ћемо имати додатних тешкоћа. Треба сваки закон да буде што јаснији и што краћи. Тиме ће се лакше применити. То изгледа предлагачу није јасно, као што му није јасно ни то да са амандманима ДСС овај закон има сасвим једно друго лице, од онога што је хтео предлагач. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко јавља за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 69, против 112, уздржаних нема, није гласало три, од укупно 184 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 73. амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Да ли се неко јавља за реч о овом амандману? (Не.)

(Народни посланик Милорад Мирчић приложио је дискусију о овом амандману.)

Стављам на гласање амандман.

За 40, против 120, уздржаних нема, није гласало 24, од укупно 184 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 73. амандман су заједно поднели народни посланици Јован Деретић и Зоран Новаковић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Реч има народни посланик Зоран Новаковић.

ЗОРАН НОВАКОВИЋ: Даме и господо народни посланици, овим чланом се, ради јавности, каже - за непредузимање мера за спречавање сексуалне злоупотребе лица лишених слободе, предлаже се овај члан.

Тачно је да је овде недефинисано, и у томе се слажем са претходним говорником, ко је овде извршилац, да ли се ту подразумева службено лице, и ако јесте, то је изузетан недостатак оваквог члана, али свеједно: Службено лице које не предузме неопходне мере или радње да онемогући или спречи сексуалну злоупотребу лица лишених слободе" - значи оних који су у затворима, или на одслужењу заслужених казни, по предлогу овог предлога закона - "казниће се затвором од шест месеци до пет година".

Без обзира да ли је овде реч о злоупотреби службеног положаја службеног лица или службено лице омогућава другом кажњенику или неком другом учеснику у оваквом виду злоупотребе и злочина, казна је по нашем мишљењу мала и нашим амандманом предложено је од пет до десет година. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко јавља за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам на гласање амандман.

За 41, против 116, уздржана четири, није гласало 22, од укупно 183 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 75. амандман је поднео народни посланик Лазар Марјански.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је овај амандман правно могућ.

Народни посланик ће приложити дискусију.

Да ли се још неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам амандман на гласање.

За 44, против 121, уздржана два, није гласало 19, од укупно 186 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 76. амандман је поднео народни посланик Стеван Кесејић.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је амандман правно могућ.

Народни посланик ће приложити дискусију.

Да ли се неко други пријављује за реч? (Не.)

Стављам амандман на гласање.

За 45, против 127, уздржаних нема, није гласало 15, од укупно 187 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 78. амандман су заједно поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Представник Владе, Одбор за правосуђе и управу и Законодавни одбор су прихватили овај амандман.

Констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 79. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић, као и народна посланица Гордана Поп-Лазич.

Одбор за правосуђе и управу није прихватио овај амандман, а Законодавни одбор сматра да је овај амандман правно могућ.

Народна посланица Гордана Поп - Лазич ће приложити дискусију.

Да ли се још неко од подносилаца амандмана пријављује за реч? (Да.)

Реч има народни посланик Ђорђе Мамула.

ЂОРЂЕ МАМУЛА: Одредбом овог члана предвиђа се могућност блажег кажњавања саучесника за одређена кривична дела против службене дужности ако открију дело, извршиоца или организатора или спрече извршење дела. Ово је противуставно и противзаконито. Немојте да будемо новатори у кривичном праву. Уређујући границе кривичне одговорности и кажњивости саучесника, Кривични закон Југославије прописује да саизвршилац, подстрекач или помагач могу бити ослобођени од казне и блаже кажњени, ако добровољно спрече извршење кривичног дела, а не ако после дела открију дело. Тако је 150 година у кривичном праву.

Сада измишљамо нешто ново што нигде нема. Одредба о границама кривичне одговорности саучесника улази у општи део Кривичног закона, чије одредбе обавезују и републичко кривично законодавство. "Одредбе општег дела овог закона важе за сва кривична дела одређена савезним законима и законима република" - члан 7. Кривичног закона Југославије.

Што се тиче оног члана 3. од пре подне, у изменама савезног Кривичног закона није предвиђено како се ублажава казна од 40 година.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко пријављује за реч о овом амандману? Министар правде и локалне самоуправе, господин Владан Батић.

ВЛАДАН БАТИЋ: Даме и господо народни посланици, нетачна је констатација да је одредба предложеног члана противуставна и нетачно је интерпретирана одредба општег дела Кривичног закона СРЈ,

који предвиђа само оквире за ублажавање казне, а који чак у својим појединачним делима иде мимо тих оквира, чиме се аутоматски демантује оно што се амандманом предлаже.

ПРЕДСЕДНИК: Стављам амандман на гласање.

За 95, против 86, уздржаних нема, није гласало 7, од укупно 188 народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина прихватила овај амандман.

На члан 80. амандман је поднео народни посланик Александар Вучић.

Одбор за правосуђе и управу и Законодавни одбор нису прихватили овај амандман.

Да ли се неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам амандман на гласање.

За 44, против 116, уздржаних нема, није гласало 26, од укупно 186 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

На члан 80. амандман, са исправком, заједно су поднели народни посланици Душан Будишин, Ђорђе Мамула и Петар Цветковић.

Представник Владе, Одбор за правосуђе и управу и Законодавни одбор су прихватили овај амандман.

Констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 81. амандман је поднео народни посланик Петар Јојић.

Одбор за правосуђе и управу и Законодавни одбор нису прихватили овај амандман.

Да ли се неко пријављује за реч о овом амандману? (Не.)

Стављам амандман на гласање.

За 41, против 130, уздржаних нема, није гласало 18, од укупно 189 народна посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

Пошто смо завршили претрес Предлога закона у појединостима и одлучивање о амандманима, да ли представник предлагача жели завршну реч? (Не.)

Закључујем претрес Предлога закона у појединостима.

Стављам на гласање Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије у целини.

За 131, против 56, уздржаних нема, нису гласала два, укупно 189 народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина већином гласова усвојила Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије.

Овим завршавамо данашњи рад.

Настављамо сутра у 10,00 часова.

(Седница је прекинута у 17,55 часова.)

Прво ванредно заседање
27. фебруар 2002. године
(22. дан рада)

(Седница је почела у 10,55 часова. Председава Наташа Мићић, председник Народне скупштине.)

* * *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо Прво ванредно заседање Народне скупштине Републике Србије у 2002. години.

Ради утврђивања кворума за рад Народне скупштине, молим народне посланике да убаце своје картице у посланичке јединице.

Констатујем да имамо кворум и да можемо наставити рад.

Обавештавам да су спречени да присуствују следећи народни посланици: Мирослав Христовуло, Стеван Лилић, Драган Јочић, Бранко Ружић, Синиша Митровић, Ненад Лемајић, Мирослав Маркићевић, Ратимир Свирчевић, Зоран Бошковић, Бранислав Поморишки, Љубодраг Грбић, Кермеца Карољ, Торде Ласло и Милош Лучић; пре подне Бошко Ристић и Милош Радивојевић.

Обавештавам Народну скупштину да су позвани да седници присуствују председник, потпредседници, министри и секретар Владе Републике Србије, као и секретар Републичког секретаријата за законодавство.

Такође, сагласно члановима 83. и 84. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да сам на ову седницу позвала представнике Народног покрета "Отпор" и представнике Удружења породица отетих и несталих Срба са Косова и Метохије.

Настављамо рад по дневном реду и прелазимо на 7. тачку дневног реда: - Предлог одлуке о престанку важења Одлуке о образовању Привременог извршног већа Аутономне Покрајине Косово и Метохија

(Војислав Шешељ, са места: По Пословнику.)

По пословнику, реч има народни посланик Војислав Шешељ, председник посланичке групе СРС.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Даме и господо народни посланици, мислим да би пре почетка разматрања ове тачке дневног реда Скупштина морала да констатује нерегуларност услова у којима се држи седница, а с обзиром да је противно изричитим одредбама члана 103. Пословника јуче и прекјуче одузета реч укупно осамнаесторици посланика СРС. Ја вас не обавештавам, него констатујем прекршај Пословника. Паралелно са тим, води се невероватна кампања у медијима против СРС, а СРС су везане руке. Предлажем прво ... (Жагор у сали.)

Хоћете ли бити љубазни да саслушате? Знате, јуче је кренула кампања да је пет људи из СРС ухваћено у шверцу експлозива. Ти људи нису из СРС и ухапшени су 14. јануара, а 14. фебруара су сви пуштени из затвора. Само је један био члан СРС и до септембра месеца је био у обезбеђењу, када

САДРЖАЈ

20. ДАН РАДА
(25. фебруар 2002.)

- Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије (начелна расправа) 1

21. ДАН РАДА
(26. фебруар 2002.)

- Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије (начелна расправа - 92; појединости 92-128) 60

22. ДАН РАДА
(27. фебруар 2002.)

- Предлог одлуке о престанку важења Одлуке о образовању Привременог извршног већа АП Косова и Метохије (јединствена расправа) 130